

INVENTOINTIRAPORTTI

UUSIKAARLEPYY

Kaupunkiarkeologinen inventointi

23.-27.11.2015

AKDG 4528:151

MUSEOVIRASTO

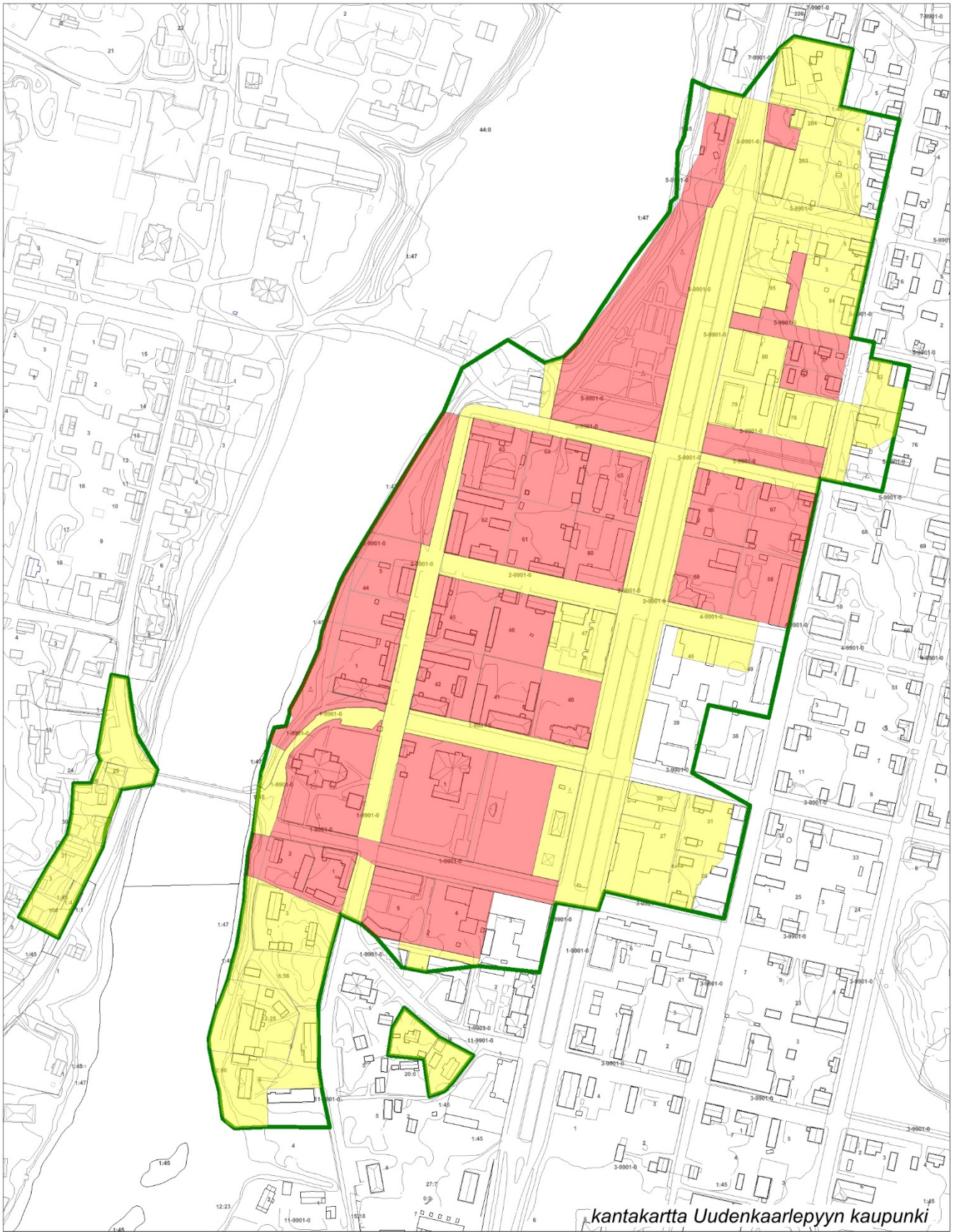
KULTTUURIYMPÄRISTÖN SUOJELU / LÄNSI-SUOMI

PETRO PESONEN

Sisältö

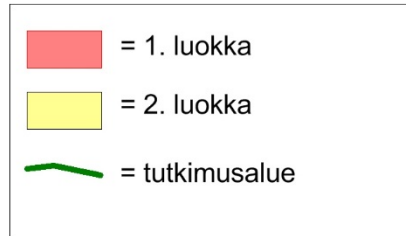
Tutkimuksellisesti ja suojelullisesti kiinnostavat kohteet, tuloskartta	2
Arkisto- ja rekisteritiedot.....	3
1. Inventoinnin lähtökohdat ja tavoitteet	4
2. Käytetty aineisto ja kenttätyöt.....	5
3. Uudenkaarlepyyn historia ja asemakaavan kehitys 1800-luvun lopulle	7
3.1 Kaupungin perustamisesta isoonvihaan (1713-1721)	7
3.2 Isostavihasta vuoden 1858 tulipaloon.....	10
3.3 Vuodesta 1858 vuosisadan lopulle	17
4. Julkiset rakennukset	20
4.1 Kaupunkikirkko	20
4.2 Raatihuone	21
4.3 Tullituvat.....	22
4.4 Koulurakennukset.....	23
4.5 Kruununmakasiini.....	24
5. Nykyiset katu-, tori- ja puistoalueet	24
6. Alueiden luokittelu ja luokittelun perusteet	26
7. Raportin laatiminen.....	26
8. Inventoinnin tulokset.....	26
9. Uudenkaarlepyyn kaupunkiarkeologinen potentiaali	27
10. Yhteenveto	27
Valokuvaluettelo.....	29
Liitteet:	
1. Vanhat asemoidut kartat.....	33
1.1 Uusikaarlepyy v. 1649 kartta (C. Claesson)	33
1.2 Uusikaarlepyy v. 1750 kartta (G. Wislander).....	34
1.3 Uusikaarlepyy v. 1806 kartta (A. Holm).....	35
1.4 Uusikaarlepyy v. 1841 kartta (C.W. Gyldén).....	36
1.5 Uusikaarlepyy v. 1858 palosta säästyneet alueet (A. Rechenberg / A. Holm)	37
2. Suojelukartat	38
2.1 Tutkimuksellisesti ja suojelullisesti mielenkiintoiset korttelialueet.....	38
2.2 Tutkimuksellisesti ja suojelullisesti mielenkiintoiset katualueet	39
2.3 Tutkimuksellisesti ja suojelullisesti mielenkiintoiset alueet, yhdistelmä	40
3. Korttelialueen kasvu v. 1649-1806	41
4. Uudenkaarlepyyn sähkökaapeliverkosto.....	42
5. Uudenkaarlepyyn vesi- ja viemäriverkosto	43
6. Inventoidut tontit, kohdetiedot	44
7. Inventoidut tontit, valokuvat.....	76
8. Katualueiden arkeologinen potentiaali	126

Kansikuva: AKDG 4528:151. Maisema Lapuanjoen länsirannalle. Kuvaa-
ja: Petro Pesonen.

UUSIKAARLEPPY

Tutkimuksellisesti ja suojellisesti mielenkiintoiset alueet, yhdistelmä

Museovirasto/P. Pesonen 2015

200 m

Arkisto- ja rekisteritiedot

Mj-rekisteritunnus:	1000007481
Tutkimuksen laji:	Uusikaarlepyyn vanha asemakaava-alue, kaupunkiarkeologinen inventointi
Kohteen ajoitus:	Uusikaarlepyy on saanut kaupunkioikeutensa v. 1620, mutta se on perustettu jo vuonna 1617
Tutkimuslaitos:	Museovirasto/Kulttuuriympäristön suojelu, Länsi-Suomi
Inventoija:	FL Petro Pesonen
Kenttätyöaika:	23.-27.11.2015
Peruskartta:	Q3331 (TM35-lehtijako), 232101 (Yleislehtijako)
Tutkimusten tilaaja:	Museovirasto
Alkuperäinen raportti:	Museoviraston arkisto, Helsinki
Kopiot:	Uudenkaarlepyyn kaupunki, Pohjanmaan museo
Digitaalikuvat:	AKDG 4528:1-160

Arkistolähteet/internet:

Heikki Rantatupa, historialliset kartat: <http://www.vanhakartta.fi/historialliset-kartat>

Kansallisarkisto, Kaupunkikartat, Uudenkaarlepyyn kartat:
<http://digi.narc.fi/digi/dosearch.ka?sartun=149553.KA>

Ruotsin valtionarkiston kokoelmat, kartat hankittu jo aiemmin Museoviraston Rakennushistorian osaston kaupunkiarkeologisen inventointiprojektin aikana.

Kirjallisuus:

Birck, Erik 1980. Del II. Tiden 1810-1875. Nykarleby stads historia 1620-1975. Nykarleby stads förlag.

Knapas, Marja Terttu 2014. Kaupunkikirkot 1600-luvulla. Suomen kaupunkirakentamisen historia I. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Kostet, Juhani 1995. Cartographia urbicum Finnicae. Suomen kaupunkien kaupunkikartografia 1600-luvulla ja 1700-luvun alussa. Monumenta Cartographica Septentrionalia I. Pohjois-Suomen Historiallinen Yhdistys ry. Rovaniemi.

Kärki, Pekka 2014. Asuntokulttuuri vapauden ajan alkupuolella. Suomen kaupunkirakentamisen historia I. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Lilius, Henrik 2014. Suomi kaupungistuu suurvalta-ajalla (1617-1621). Suomen kaupunkirakentamisen historia I. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Lilius, Henrik 2014b. Myöhäisbarokki (1721-1745) – Jälleenrakentamisesta verkkaiseen uudisrakentamiseen. Suomen kaupunkirakentamisen historia I. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Lilius, Henrik 2014c. Rokokoklassismin ja hyödyn ajan (1743-1772) kaupunki. Suomen kaupunkirakentamisen historia I. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Lilius, Henrik 2014d. Kaupunkirakennustaide 1800-luvun jälkipuoliskolla. Suomen kaupunkirakentamisen historia I. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Mökkönen, Teemu 2006. Historiallinen paikkatieto. Digitaalisen paikkatiedon tuottaminen historiallisista kartoista. Suomen Ympäristö 34/2006. Ympäristöministeriö.

1. Inventoinnin lähtökohdat ja tavoitteet

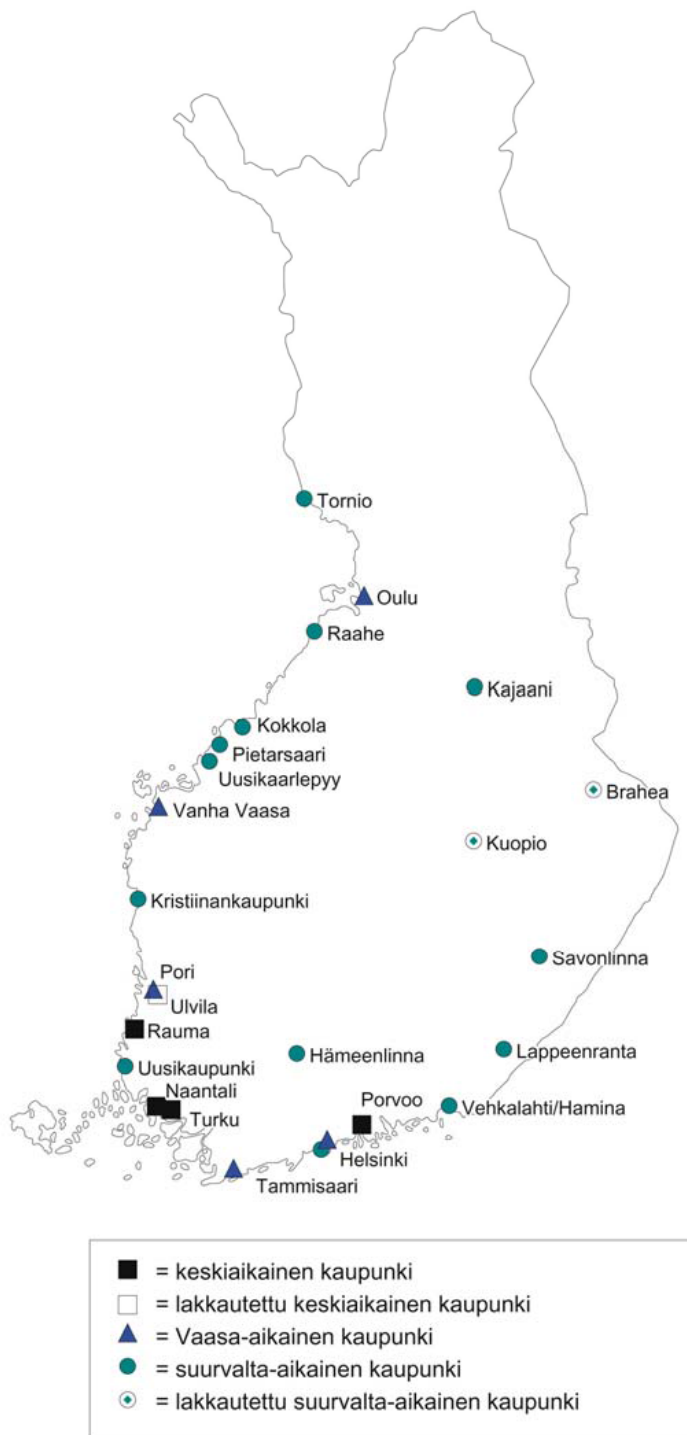
Vuonna 1998 käynnistyi Museoviraston Vaasa- ja suurvalta-ajan kaupunkien inventointiprojekti, jonka aikana pyrittiin tekemään kaupunkiarkeologinen inventointi kaikissa ennen isoavihaa (1713-1721) perustetuissa keskiaikaa nuoremmissa kaupungeissa. Projekti saatiinkin päätökseen vuoteen 2007 mennessä, minkä jälkeen samalla periaatteella inventoitiin vielä Porvoon ja Rauman keskiaikaiset kaupungit. Ainoaksi projektin aikana inventoimatta jääneeksi suurvalta-ajan kaupungiksi jäi Uusikaarlepyy. Kaupungin inventointi on ollut pitkään Museoviraston agendassa ja vuonna 2015 se saatiin viimein toteutettua Kulttuuriympäristön suojele -osaston omilla varoilla. Uudenkaarlepyyn vanhalla asemakaava-alueella ei ole tehty koskaan ainoatakaan arkeologista tutkimusta.

Inventoinnin tavoitteena oli selvittää, millä alueilla Uudenkaarlepyyn 1600-luvun ja 1700-luvun alun kaavoitetun kaupunkialueen kerrostumat ovat todennäköisesti säilyneet ja millä alueilla ne ovat tuhoutuneet. Uudessakaarlepyyssä isoavihaa vanhempi kaupunkialue rajautuu Uudenkaarlepyynjoen itärannalle, Ratakadun, Kustaa Aadolfinkadun ja Kalastajankujan väliselle alueelle. Inventoinnin perusteella määritettiin ne alueet, joilla on todennäköisesti muinaismuistolain rauhoittamia säilyneitä kulttuurikerroksia ja/tai rakenteiden jäännöksiä ajalta ennen isoavihaa (1713-1721).

Aiemmista kaupunkiarkeologisista inventoinneista poiketen haluttiin määritellä arkeologisia intressialueita myös hieman nuoremman asemakaavan perusteella. Sopivaksi rajakohdaksi hahmottuu tässä mielessä vuosi 1858, jolloin lähes koko kaupunki paloi. Vuoteen 1858 mennessä kaupungin rajat olivat hieman kasvaneet isoavihaa edeltäneestä ajasta. Uudestakaarlepyystä on olemassa kaupunkikartat vuosilta 1806 ja 1842, joista otettiin inventointiin mukaan niitä alueita, jotka eivät olisi tulleet mukaan isoonvihaan perustuvassa rajauksessa. Eri vuosisatojen kaupunkikartoille on merkitty joitakin kohteita myös kaupungin rajojen ulkopuolella, jotka ovat niin lähellä kaupunkia, että myös ne on huomioitu inventoinnissa.

Kaupunkiarkeologisen inventoinnin lähtökohdat poikkeavat huomattavasti perinteisestä muinaisjäännösinventoinnista. Kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa näet muinaisjäännöksen olemassaolo, sijainti ja rajat tunnetaan jo ennalta. Näiden tunnettujen rajojen sisällä määritellään eri alueiden säilyneisyys ja rakentamisen alun ajankohta käytettävissä olevien lähteiden perusteella. Tätä tulkintaa tarkennetaan paikan päällä tapahtuvassa maastotarkastuksessa, missä ei kuitenkaan tehdä mitään maaperään kajoavia tutkimuksia. Inventoinnin tuloksena saadut säilyneisyysluokat ovat siksi vain todennäköisyyksiä. Inventoinnin tulokset antavat kuitenkin kuvan siitä, mitä on menetetty ja mitä saattaa vielä olla jäljellä. Inventointi tarjoaa kaavoittajille ja rakentajille jo etukäteen tiedon todennäköisistä muinaisjäännösalueista, joilla on syytä varautua toimenpiteisiin ennen maanpintaan kajoavan rakentamisen aloittamista.

Inventoinnin avulla pyritään luomaan tilanne, jossa eri kaupungit ovat arkeologian osalta keskenään tasa-vertaisessa asemassa. Muinaismuistolaki koskee kaupungeissa ensisijaisesti ennen isoavihaa (1713-1721) rakennetuilla alueilla sijaitsevia kulttuurikerroksia, mutta myös nuorempia alueita, mikäli kohteella arvioidaan olevan erityistä tutkimuksellista merkitystä. Inventoinnin tuloksena valmistuva perusselvitys antaa kaavoitukselle, tutkimukselle, suojelulle ja rakentamiselle selkeän lähtötilanteen.

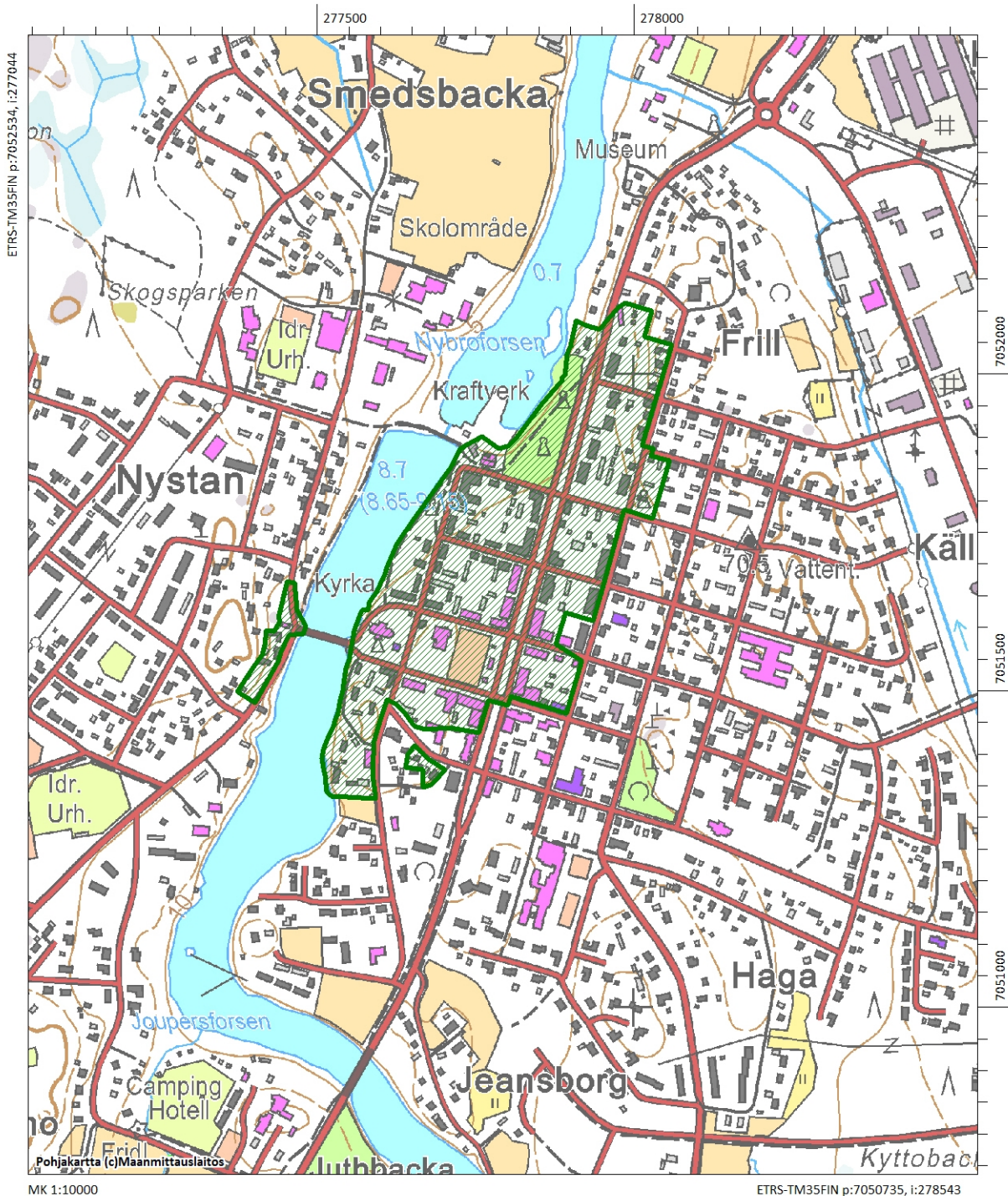

Suomen isoavihaa (1713-1721) vanhemmat kaupungit.

2. Käytetty aineisto ja kenttätyöt

Ennen kenttätutkimusvaihetta Uudestakaarlepyystä kerättiin jo perustiedot (mm. tulipalot, kartat, rakennushistorialliset selvitykset) kaupunkiarkeologiatietokantaan ja osa vanhoista kaupunkimittauskartoista muutettiin digitaaliseen muotoon nykyisen kaavakartan kanssa samaan mittakaavaan. Uudenkaarlepyyn osalta kaupunkia kuvaavien isoavihaa (1713-1721) vanhempia karttoja on käytännössä vain kaksi eli vuosilta 1649 ja 1651 olevat regulointisuunnitelmat, molemmat Claes Claessonin käsialaa. Seuraava on vasta vuonna 1750 Gullic Wislanderin laatima yksityiskohtaisen tarkka yksittäiset rakennuksetkin kuvaava kartta.

Nämä kartat muodostavat pohjan isoavihaa (1713-1721) vanhemman ajan kaupunkiarkeologisten alueiden määrittelylle. 1800-luvun kartoista keskeisimpiä ovat vuonna 1806 Abraham Holmin laatima renovointikartta ja J.W. Gyldeńin v. 1841 laatima kaupunkikartta. Lisäksi on olemassa muutamia muita 1800-luvulla laadittua karttaa, joita on voitu käyttää hyödyksi inventoinnissa.

Tutkimusalue rajattu peruskartan päälle. Mk. 1:10000.

Digitaalinen asemointi tehtiin vanhojen karttojen ja nykyisen kantakartan yhteisten elementtien pohjalta. Nykyisen kaupungin ja vanhojen karttojen yhteisiä pisteitä ovat mm. kirkko, silta (v. 1808 jälkeen) ja kaupungin pohjoisosan halki kulkevan ojan suu. Kartoista asemointiin vuoden 1649, 1750 ja 1806 kartat sekä osin vuoden 1841 kartta. Vuoden 1858 palon jälkeen laaditusta kartasta (Alexander von Rechenberg) digitoitiin lisäksi palolta säästyneiden korttelien ja tonttien sijainti. Asemoinnin tarkkuutta ei voi toistaiseksi

tarkastaa mistään, sillä kaupunkialueella ei ole tehty ainoatakaan arkeologista tutkimusta, josta voitaisiin saada kiinnekohtia vanhoille kartoille. Oletettavasti kuitenkin asemoinnin epätarkkuus on kuitenkin alle viiden metrin luokkaa. Asemoinnissa noudatettiin Teemu Mökkösen määrittämää ohjeistusta.¹

Uudenkaarlepyyn kaupunkiarkeologisen inventoinnin kenttätöyövaiheeseen käytettiin yhteensä viisi työpäivää, joista kaksi oli matkapäiviä (23.-27.11.2015). Tuona aikana kaupungin isoavihaa (1713-1721) vanhemmalla kaupunkialueella sijaitsevat nykyiset tontit käytiin yksi kerrallaan läpi. Lisäksi käytiin läpi ne tontit, joille kaupunkialue ulottui vuoden 1806 kartan perusteella. Vuoden 1649 kartan perusteella tarkastettiin lisäksi vielä sille merkitty pappilan alue ja vuoden 1806 kartan perusteella osa Uudenkaarlepyynjoen länsirantaa, kartalle merkitty torppa kaupungin kaakkoislaidalla ja hautausmaa kaupungin silloisen rajan itäpuolella. Jokaisesta kerrostumiltaan todennäköisesti kokonaan tai osittain säilyneestä tontista kirjattiin nykyinen rakennuskanta. Kunnallisteknisten kaivantojen (sähkökaapelit, vesi- ja viemäriverkko) vanhoihin kerrostumiin kohdistunut tuhoava vaikutus on selvitetty Nykarleby Kraftverk Ab:lta saadun kartta-aineiston avulla. Jokaisen nykykiinteistön tiedot tallennettiin kaupunkiarkeologiseen inventointitietokantaan esitöissä ja tietokantaa täydennettiin kenttätöissä. Tonttien säilyneet alueet hahmoteltiin kantakarttaan ja tonteista otettiin yleiskuvia. Myös kerrostumiltaan todennäköisesti täysin tuhoutuneista tonteista kirjattiin tiedot ylös, koska niitä oli vain muutamia koko kaupungin alueella. Tonteilla mahdollisesti säilyneiden kerrostumien ajoitus tehtiin vanhojen karttojen avulla. Kenttätöyön olosuhteet muuttuivat viikon aikana lumisesta talvikelistä syksyisen pilviseen ja välillä sateiseen säähän, joka sulatti kahtena ensimmäisenä päivänä maassa olleen lumen. Lumipeite ei vaikuttanut kohteiden arviointiin, sillä tontit käytiin katsomassa uudestaan lumen jo sulettua.

Inventointiin liittyvät jälkityöt on tehty joulukuun alussa 2015. Inventoinnin yhteydessä otetut digitaalikuvat on luetteloitu Webmuskettiin numeroilla AKDG 4528:1-160.

3. Uudenkaarlepyyn historia ja asemakaavan kehitys 1800-luvun lopulle

3.1 Kaupungin perustamisesta isoonvihaan (1713-1721)

Merkantilistisen talouspolitiikan myötä kaupungit kohosivat keskeiseen asemaan ja niitä alettiin suosia maaseudun kustannuksella. Kaupunkien verotulot olivat tärkeitä kruunun virka- ja sotakoneiston ylläpitämisessä. 1600-luvun aikana Pohjanmaan rannikolle perustettiinkin viidenkymmenen vuoden kuluessa seitsemän uutta kaupunkia, joista vanhimmat olivat Oulu (1605) ja Vaasa (1606). Uusikaarlepyy sai alkunsa vuonna 1617, Kokkolan kaupunki perustettiin vuonna 1620 ja Tornio samana vuonna. Kristiinankaupunki ja Raahe perustettiin vuonna 1649. Viimeisimpänä 1600-luvun Pohjanmaan kaupungeista perustettiin Pietarsaari vuonna 1652.

Uudenkaarlepyyn pitäjä syntyi jo vuonna 1607, kun osat Pedersören ja Vöyrin pitäjistä yhdistettiin uudeksi seurakunnaksi. Lepuan kylä tässä uudessa pitäjässä ylennettiin sitten Nykarleby-nimiseksi kaupungiksi vuonna 1617 ja kaupunkioikeutensa se sai kolme vuotta myöhemmin, vuonna 1620, Kustaa II Aadolfin hallituskautella. Vuonna 1648 Uusikaarlepyy nimitettiin maaherran hallituspaikkakunnaksi ja vuonna 1652

¹ Mökkönen 2006.

kaupungista tuli Kaarleporin kreivikunnan pääpaikkakunta. Kaupungin kehitys oli 1600-luvulla hidasta ja ajoittain koko kaupungin olemassaolo oli uhattuna.

Tornion, Kokkolan ja Uudenkaarlepyyn perustaminen liittyivät yhteen siten, että Olof Bure sai vuonna 1620 tehtäväkseen laatia kaikkien näiden kaupunkien asemakaavat. Uusien kaupunkien asukkaiden tuli rakentaa säännönmukaisia katuja, toreja ja muuta kaupunkiin kuuluvaa niin, että kaikki jäseneläisiin taitavasti ja ammattitaidolla. Buren tuli matkustaa näihin kaupunkeihin ja tehdä tonttimittaukset ja –paalutukset. Bure kävikin paikalla ja uudet kaupungit rakennettiin hänen ohjeidensa mukaisesti. Hänen alkuperäisiä mittauksiaan ei ole säilynyt, mutta kaupunkien vanhin kaavarakenne on myöhemmin tehtyjen uudelleenkaavoitus-suunnitelmien pohjalla. Kaikissa kaupungeissa kaavarakenne sovitettiin topografiaan, erityisesti rantaviivaan. Kaduista laadittiin tasaleveitä ja samanarvoisia ruutukaavaperiaatteen mukaisesti.²

Pietari Brahen toisen kenraalikuvernöörikauden (1648-1654) aikana kaupunkirakennetta kehitettiin voimakkaasti ja tämä näkyy myös vanhojen puukaupunkien uudelleenkaavoituksessa. Uudestakaarlepyystä on tänä aikana laadittu peräti kaksi regulointisuunnitelmaa, molemmat Claes Claessonin käsialaa vuosilta 1649 ja 1651. Näissä kartoissa on pohjalla varmasti vanha olemassaoleva kaupunkimittaus, jonka päälle regulointisuunnitelma on hahmoteltu. Ilmeisesti suunnitelmat eivät sellaisenaan juurikaan toteutuneet, sillä vuonna 1750 kaupungista Gullic Wislanderin laatima kartta on korttelijaoltaan edelleen huomattavan samanlainen 1600-luvun alun asemakaavaan verrattuna. Monessa kaupungissa tulipalot edesauttoivat uuden kaavan toteuttamista (esim. Oulu, Turku, Kokkola, Rauma ja Tornio), mutta joissakin kaupungeissa porvarit pakotettiin purkamaan talonsa ja siirtämään ne uuden asemakaavan mukaiseen katuverkkoon (Naantali, Uusikaupunki, Vaasa).³ Uusikaarlepyy sai pitää vanhan kaavan mukaisen korttelijakonsa aina vuoden 1858 suureen kaupunkipaloon saakka vaikka vuoden 1651 Claessonin kaavassa edellytettiin koko olemassa olleen kaupungin täydellistä purkamista.⁴

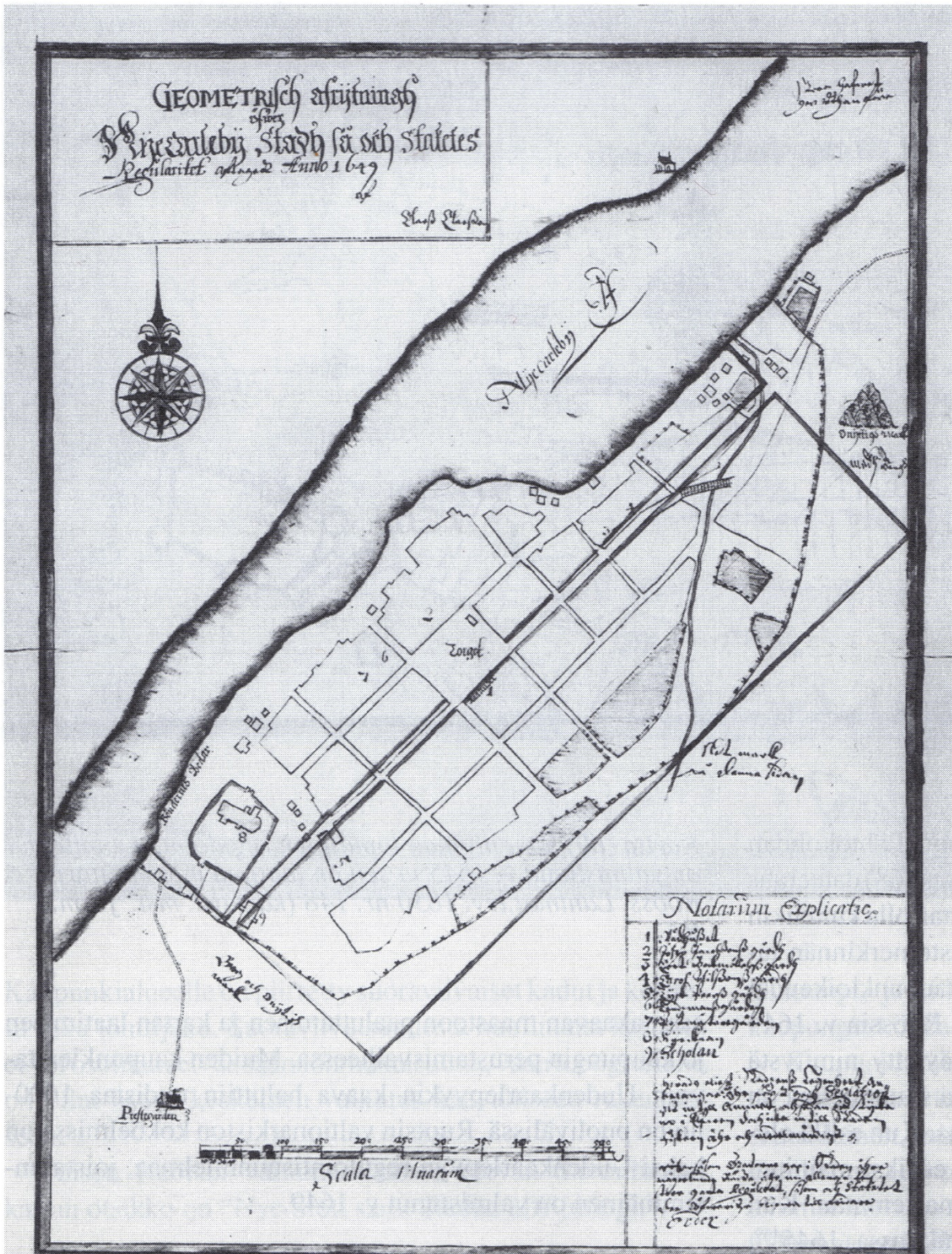
Vuoden 1649 Ruotsin valtionarkistossa säilytettävään karttaan on merkitty vesialueet, korttelit, pellot, tulli-aita ja joitakin julkisia rakennuksia kuten kirkko, koulu (triviaalikoulu), tulliaitat ja etelässä kaupungin ulkopuolella sijainnut pappila. Raatihuone on merkitty numerolla ja hieman epäselvällä karttamerkinnällä. Selytysoasassa on lisäksi numeroitu muita huomattavia yksityisten omistuksia kaupungissa. Kaupungin pohjoisosan halki laskevan puron yli on piirretty silta. Tulliaidan sisäpuolelle on merkitty useita peltotilkkuja, joista laajimmat olivat kaupungin keskiosassa heti tulliaidan vieressä. Pohjoisen tulliaidan portin ulkopuolelle on piirretty merkillinen aitaus, jonka ympärillä olisi iso C:n muotoinen rakennus ja tämän pohjoispuolella erillinen rakennus. Kyseessä tuskin on kuitenkaan rakennus, vaan kyse on jonkinlaisesta aidasta. Vuonna 1651 laadittu uusi kartta on käytännössä sama, toteutumaton regulointi vain on suunniteltu uudestaan. Myös tässä kartassa on piirretty em. aitaus. Voisiko kyse olla hautausmaasta? Vuoden 1649 kartalle myös joen länsirannalle on merkitty jokin talo suunnilleen vastapäätä pohjoista tulliporttia. Tämä saattaa olla Smedsbacka. On mielenkiintoista, että ilmeisesti joen yli ei vielä 1600-luvun puolivälissä oltu rakennettu yhtään siltaa.⁵

² Lilius 2014: 152-155.

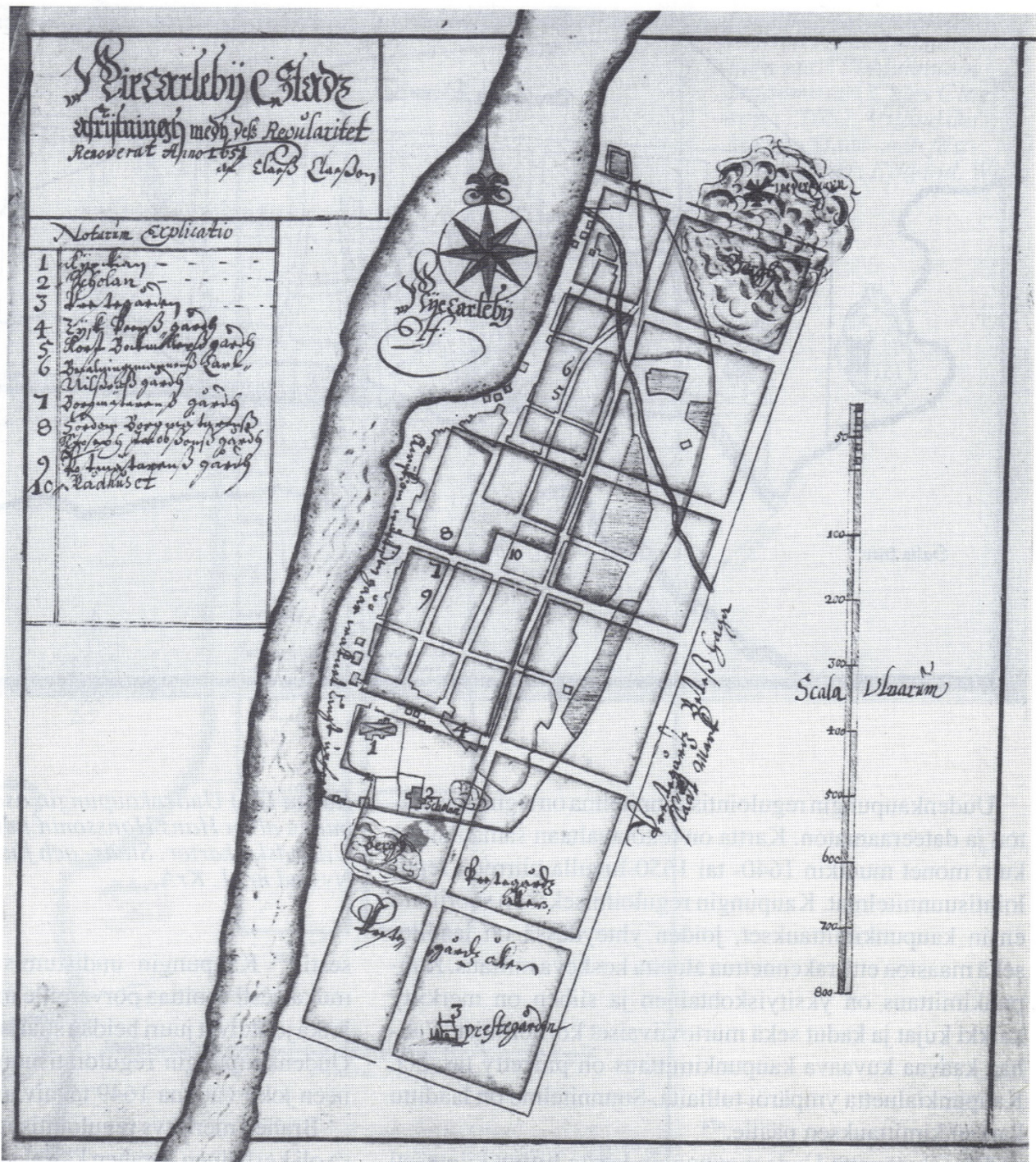
³ Lilius 2014: 155-162; Kostet 1995:109-110.

⁴ Lilius 2014: 185.

⁵ Ruotsin valtionarkiston kokoelmat (Ut. känd proven. nr. 410 ja 411 (kartavd. m. form.)). Kartat löytyvät myös digitaalisesti Heikki Rantatuovan sivustolta: http://www.vanhakartta.fi/historialliset-kartat/@@mapview?handle=hdl_123456789_21511 ja http://www.vanhakartta.fi/historialliset-kartat/@@mapview?handle=hdl_123456789_21512.

Uudenkaarlepyyn vuoden 1649 regulointisuunnitelma (Claes Claesson).

Uudenkaarlepyyn vuoden 1651 regulointisuunnitelma (Claes Claesson). Kartan selitykset: 1) Kyrkan, 2) Scholan, 3) Prästgården, 4) Tysk Peers gårdh, 5) Konf. (=takavarikoitu) borgmästaren gårdh, 6) Befalningsmans landbo Nilssons gårdh, 7) Borgmästaren gårdh, 8) fordom borgmästarens ?? Jacob Jakobssons gårdh, 9) Rotmästaren 3 gårdh, 10) Rådhuset.

3.2 Isostavihasta vuoden 1858 tulipaloon

Isovihan (1713-1721) sotatoimet aiheuttivat huomattavia tuhoja Uudessakaarlepyyssä: kaupungin makasiineja ja satamassa olevia laivoja mainitaan poltetun omien joukkojen toimesta Venäjän suurhyökkäyksen edessä vuonna 1713, joidenkin mukaan kaupunki poltettiin tällöin pääosiaan ja osaa kaupungista hävitet-

tiin vielä venäläisten toimesta.⁶ Kaupunkikuvaan isollavihalla ei silti lopulta liene ollut suurta merkitystä, sillä kaupungin kaavaa sota ei muuttanut ja korttelijako pysyi samana. Tämän osoittaa em. Wislanderin vuonna 1750 laatima kartta, jossa korttelijako on pysynyt samana 1600-luvun karttoihin verrattuna.

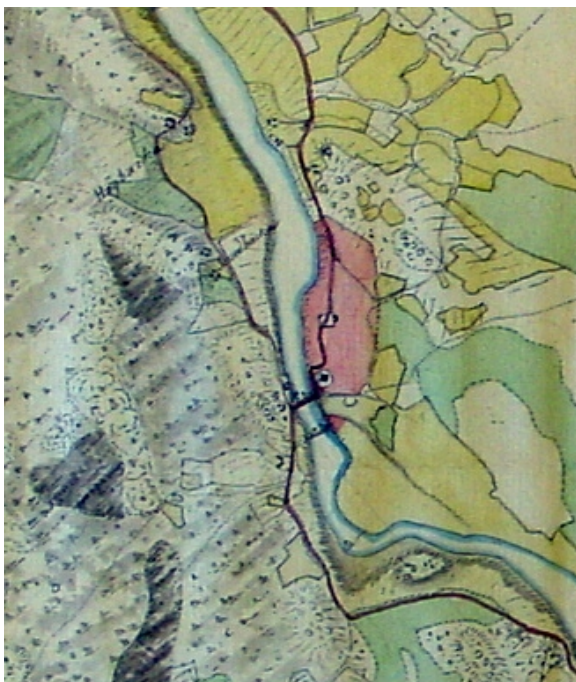
Ote vuoden 1726 kartalta (Höijer), jossa on joen yli kulkeva silta, kirkko kellotapuleineen, raatihuone ja tontti n:o 12 eli Nygård.
https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/15027/e15_2_2_1.jpg.

Vuodelta 1726 on Erich Höijerin laatima maakirjakarttasarja, jossa ei kuvata kaupunkia sinänsä kuin symbolisesti siten, että siinä näkyy mm. kirkko ja sen vieressä kellotapuli ("kaupungin ja pitäjän kirkko") sekä raatihuone. Mielenkiintoisinta tässä kartassa on kuitenkin joen yli kulkeva silta. Ensimmäinen silta on siten rakennettu vuosien 1651 ja 1726 välisenä aikana. Samaisessa kartassa kaupungin eteläpuolella on tila n:o 12 eli Nygård, josta ilmeisesti sittemmin tuli pappila.⁷ Mahdollisesti 1700-luvun alusta ovat pitäjänkartat

⁶ Lilius 2014b: 248; Kärki 2014: 295.

⁷ Maakirjakartat digitaalisena Heikki Rantatuvan historiallisten karttojen sivuilla, e15_2_2_1.
https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/15027/e15_2_2_1.jpg.

kaupungin alueelta. Kartoilla esitetään silta, kirkon paikka, tulliaita sekä itse kaupungin korttelialue yhtenäisellä punaisella värillä. Molemmissa kartoissa Nygårdin tilan luota näyttäisi kulkevan toinenkin silta joen yli.⁸

Ote Uudenkaarlepyyn pitäjänkartasta, mahdollisesti 1700-luvulta.

<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/20448/KrA%20serA%20Pf%2098%20nr%201c%20Uusikaarlepyy.JPG>

Ote Uudenkaarlepyyn kartasta, mahdollisesti 1700-luvulta.

<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/20448/KrA%20serA%20Pf%2098%20nr%201b%20Uusikaarlepyy.JPG>

Parhaiten Uudenkaarlepyyn kaavaa ja sen rakennuksia ennen vuoden 1858 suurpaloa kuvaa Gullic Wislanderin vuonna 1750 laatima hämmästyttävän yksityiskohtainen kartta, jota säilytetään Ruotsin valtionarkistossa.⁹ Valitettavasti käytössä ei ole karttaselitystä, mutta tätä puutetta lieventää se seikka, että kartasta on laadittu vuonna 1806 renovointikopio (Abrah. Holm).¹⁰ Tällä kartalla selityksiä on merkitty suoraan kartakuvaan. Vuosien 1649, 1750 ja 1806 kartat antavat parhaan kuvan kaupungin kehityksestä ennen vuoden 1858 suurpaloa. Verrattuna vuoteen 1649, korttelialueet olivat laajentuneet lähes joka suunnassa ja myös joen rannan suunnassa, mikä viittaa siihen, että joki ei ole enää ollut tulville niin altis kuin aiemmin mahdollisesti maankohoamisen myötä, mihin viittaa myös se, että vuoden 1750 kartalle jokeen on merkitty koski ja siinä olevat kalapadot. Vaikuttaa siltä, että vuonna 1649 koski ei vielä ollut niin merkittävä, että sitä olisi merkitty kartalle. Rantaviiva sinänsä on pysynyt lähes samana. Myös pohjoisen kaupunginosan halki virtaava puro on pysytellyt samassa uomassa koko ajan. Vain puron ylittävien siltojen paikat ovat hieman muuttuneet ajan kuluessa. Em. Uudenkaarlepyynjoen ylittävä silta on vuoden 1750 kartalla noin 20 metriä poh-

⁸ <https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/20448/KrA%20serA%20Pf%2098%20nr%201c%20Uusikaarlepyy.JPG>,

<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/20448/KrA%20serA%20Pf%2098%20nr%201b%20Uusikaarlepyy.JPG>

⁹ Kartta on Ruotsin valtionarkiston kokoelmissa. Alkuperäisessä kartassa on vuosiluku 1750, myöhemmissä kopioissa toistuu vuosiluku 1740.

¹⁰ Kansallisarkisto, Kaupunkikartat, Uudenkaarlepyyn kartat, Charta öfver Nycarleby stad uti Österbotns Höfdingedöme Korsholms Norra Medeldels Fögderi och Nycarleby sockn. <http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=33618106>, <http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=33618107>

joisempana kuin vuoden 1806 kartalla. Tämä on sikäli mielenkiintoista, että koska venäläiset polttivat vanhan sillan Suomen sodan aikana vuonna 1808, ei ole mitään syytä olettaa, että sillan paikkaa olisi ollut tarvetta vaihtaa aiemmin. Onkin mahdollista, että kyseessä on vain kartoittajan virhe joko vuonna 1649 tai 1750. Vanhat sillat olivat selvästi etelämpänä kuin nykyinen lähempänä kirkkoa oleva silta. Satama on samassa paikassa nykyisen voimalaitoksen alapuolella kaikissa kartoissa. Sekä vuoden 1750 että 1806 kartoilla kaupungin reunoilla on kaupunkilaisten kaali- ja ryytimaita.

Vuonna 1750 kaupungissa oli 113 tonttia ja vuoteen 1806 mennessä niitä oli jo 126. Uudet tontit oli kaavoitettu kaupungin koillis- ja pohjoisosaan entiselle kaupunkilaisten viljelysmaalle ja suurelta osin vuoden 1750 tulliaidan sisäpuolelle. Tulliaita sinänsä oli laajentunut vuodesta 1649 joka suunnassa 30-60 metriä paitsi aivan kirkkotarhan eteläpuolella jossa se pysyi paikallaan vuosien 1649 ja 1750 välillä. Vuoden 1806 kartalla tulliaitaa ei enää ole piirretty. Vuoden 1806 kartalla on muutama mielenkiintoinen yksityiskohta, joita ei näy aiemmilla kartoilla. Kaupungin itälaidalla on pieni aidattu hautausmaa ja kaakkoislaidalla on merkitty torpan paikka. Vuoteen 1797 oli haudattu vain kirkkoon (ja ilmeisesti myös kirkkotarhan sisälle), mutta tämä lähellä kaupungin nykyistä toria oleva hautausmaa vihittiin käyttöön 26.11.1797 ja se oli käytössä noin 30 vuotta.¹¹ Torpasta ei ole enempää tietoa, mutta oletettavasti vastaavia oli useitakin kaupungin ulkopuolella. Itse kaupunkikuva pysyi kuitenkin jokseenkin samanlaisena kaupungin perustamisesta aina kaupungin paloon saakka vuonna 1858.

Uudestakaarlepystä on kartta myös vuodelta 1816, mutta se on käytännössä vain kopio vuoden 1806 kartasta. Sen on laatinut insinööriluutnantti Carl von Rosenkampff. Kartassa on kuitenkin mielenkiintoisena piirteenä merkitty ”Sökenstugan”, pitäjätupa eteläisemmän tullitalon viereen.¹² Gyldénin kaupunkikartaston kartassa vuodelta 1842 on joitakin lisäyksiä vuoden 1806 ja 1816 karttoihin verrattuna, mm. rakennuksia on merkitty kaupungin reunan eteläpuolelle ja toisaalta joen länsirannalle. Nygårdin tilusten luona joesa on vesimylly.

Kaupungin väkiluku kehittyi varsin maltillisesti. Vuonna 1727 asukkaita oli vain 300 ja vuonna 1749 asukkaita oli 538. Lähes samana vuonna tehty kaupunkimittaus (Wislander 1750), osoittaa kuitenkin kaupungin hieman kasvaneen ja kaupungissa oli tuolloin 113 tonttia. Tämä tekee vain vajaa viisi asukasta per tontti. Vuonna 1775 väkiluku oli jo 875 ja vuonna 1805 asukkaita oli 1260. Asukasluku nelinkertaistui 1700-luvun aikana.¹³

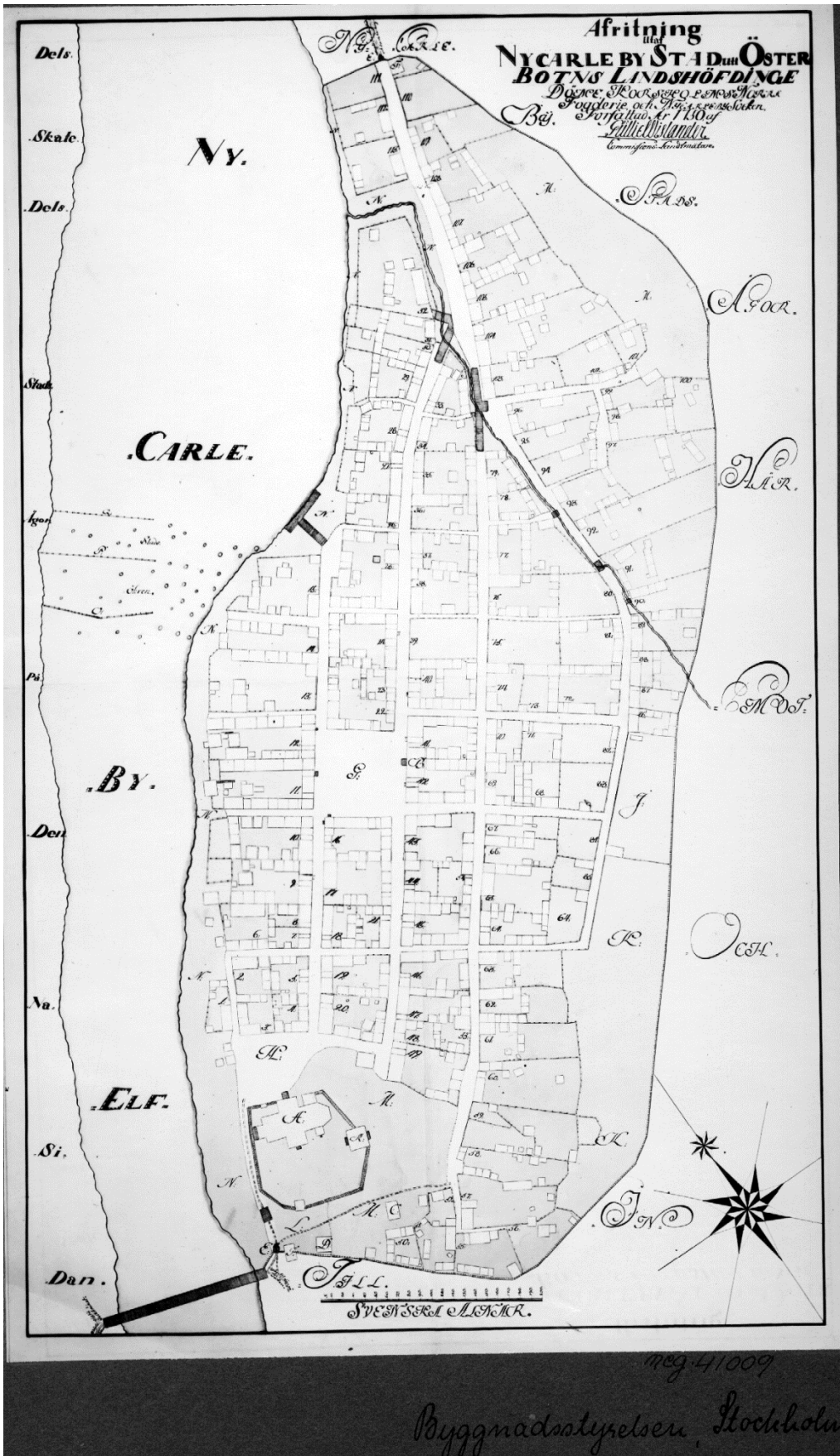
Vuosien 1808-1809 Suomen sota koski Uuttakaarlepystä jonkin verran. Kaupungin edustalla käytiin kuuluisa Juuttaan taistelu syyskuussa 1808, jossa eversti Georg Carl von Döbelnin joukot löivät venäläiset ja pakottivat nämä perääntymään aina Alahärmään asti. Jo juhannuksena taisteluja käytiin Uudessakaarlepystä ja tässä yhteydessä venäläiset polttivat joen ylittävän sillan estääkseen ruotsalaisia joukkoja seuraamasta heitä. Von Döbelnin sanotaan olleen tällöin sairaana ja maanneen tautinsa kourissa sillan kupeessa olevassa eteläisessä tullitalossa.¹⁴ Kyseinen talo on rakennettu v. 1899, mutta Döbelnin sairaansija lienee ollut tätä edeltävässä talossa samalla paikalla.

¹¹ Nykarleby Gamla gravgården: <http://www.nykarlebyforsamling.fi/index.php/gamla-gravgarden-nykarleby>.

¹² Kansallisarkisto, Kaupunkikartat, Uudenkaarlepyyn kartat: <http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=33618108>.

¹³ Lilius 2014c: 336.

¹⁴ Esim. <https://sv.wikipedia.org/wiki/Nykarleby>.

Gullic Wislanderin vuonna 1750 laatima Uudenkaarlepyyn kartta. Kartta on Ruotsin valtionarkiston kokoelmisssa.

Vuoden 1816 kopio Uudenkaarlepyyn kaupunkikartasta. Kansallisarkisto, Kaupunkikartat, Uudenkaarlepyyn kartat: <http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=33618108>.

Ote J.W. Gyldeńin laatimasta kaupunkikartasta vuodelta 1841. Kansallisarkisto, Kaupunkikartat, Uudenkaarlepyyn kartat: <http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=33503651>.

Vuodelta 1806 peräisin oleva kaupunkikartta Uudestakaarlepystä. Kartan on renovoinut vuoden 1740 (po. 1750) Gullic Wislanderin kartasta Abrah. H. Holm. Kansallisarkisto, Kaupunkikartat, Uudenkaarlepyyn kartat: <http://digi.narc.fi/diqi/slistaus.ka?ay=245390>.

3.3 Vuodesta 1858 vuosisadan lopulle

Uudenkaarlepyyn kaupungin palo tammikuussa 1858 on viimeinen suomalaisen kaupungin todellinen suurpalo. Tässä tulipalossa lähes koko kaupungin vanha ruutukaava-alue tuhoutui muutamia julkisia rakennuksia ja kaupungin itäosan kortteleita lukuun ottamatta. Palo sai alkunsa merikapteeni Anders Granholmin tontilta ja levisi nopeasti tuhoten lähes koko tiheään rakennetun puukaupungin.¹⁵ Palon jälkeen mietittiin, kannattaako kaupunkia rakentaa enää laisinkaan uudestaan, vai olisiko kaupunkilaisten muutettava Vaasaan tai Pietarsaareen. Kaupunki kuitenkin päätettiin rakentaa uudestaan ja Carl Albert Edelfeltin jälleenrakennuskaava vahvistettiin syyskuussa 1858. Edelfeltin kaavassa on leveitä puistokatuja, joista Raatihuoneen bulevardi suunniteltiin kirkon itäpuolelle tulevan suurtorin ja raatihuoneen väliin. Raatihuoneen bulevardin nykyinen Topeliuksenpuistikko. Toinen isompi bulevardin suunniteltiin nykyisen Lybeckinkadun kohdalle. Tämä katu on nykyään normaalin levyinen, mutta bulevardisuunnitelman peruina katualue on jäänyt leveäksi.¹⁶

Uusissa suunnitelmissa myös joen länsipuolelle on merkitty ensimmäistä kertaa korttelialueita. Itse asiassa tänne on merkitty ”palossa säästyneitä” kortteleita jo vuonna 1858 tehdyssä katselmuskartassa.¹⁷ Samat korttelit esiintyvät myös kartassa, joka on renovoitu ensin vuonna 1740 (po. 1750) Wislanderin kartasta v. 1759 (M.G. Fillmer) ja sitten vielä vuonna 1842 (O.W. Kjellman).¹⁸ Viimeksimainitun kartan elementit toistuvat kaikilla kartoilla, mutta näyttää siltä että joen länsirannalle olisi syntynyt asutusta jo ennen vuoden 1858 paloa. Vuoden 1841 Gyldénin kartalle länsirannan kortteleita ei kuitenkaan ole piirretty.

Uudenkaarlepyyn palo aiheutti sen, että käytännössä koko isoavihaa edeltävältä ajalta olevat korttelialueet eivät noudata lainkaan nykyistä korttelijakoa. Kulttuurikerroksia, rakennusten jäännöksiä ja vanhoja katu-pintoja voi siten olla lähes missä vaan vanhojen kaupungin rajojen sisäpuolella, yhtä hyvin säilyneinä niin katu- kuin tonttialueillakin.

¹⁵ Birck 1980: 557-563.

¹⁶ Lilius 2014d: 316. Kansallisarkisto, Kaupunkikartat, Uudenkaarlepyyn kartat:

<http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=33618105>. Kartan tekijäksi mainitaan ”extra ingeniör” A. J. Hellman ja arkistossa olevan kartan on alkuperäisestä vielä kopioinut vuonna 1875 Edvard Hartman.

¹⁷ Birck 1980: liitekartta VI. Kuvernööri Alex. von Rechenbergin raportti.

¹⁸ Birck 1980: liitekartta III. Ruotsin valtionarkisto.

P L A N
af
NYKARLEBY STAD
reglerad efter branden

den 12 Januari 1858

Utgifvet med den af Hans Kjöperliga Majestet genom Kongl. Lychningsrådets påseende den 12de 1858. Utdragt af följande plan för Nykarleby stad, utgifvet i Öfverstyrelsens för Landtmätare och Byrådsrådet den 12de 1858.

A. J. Hellman
Stads Byråds

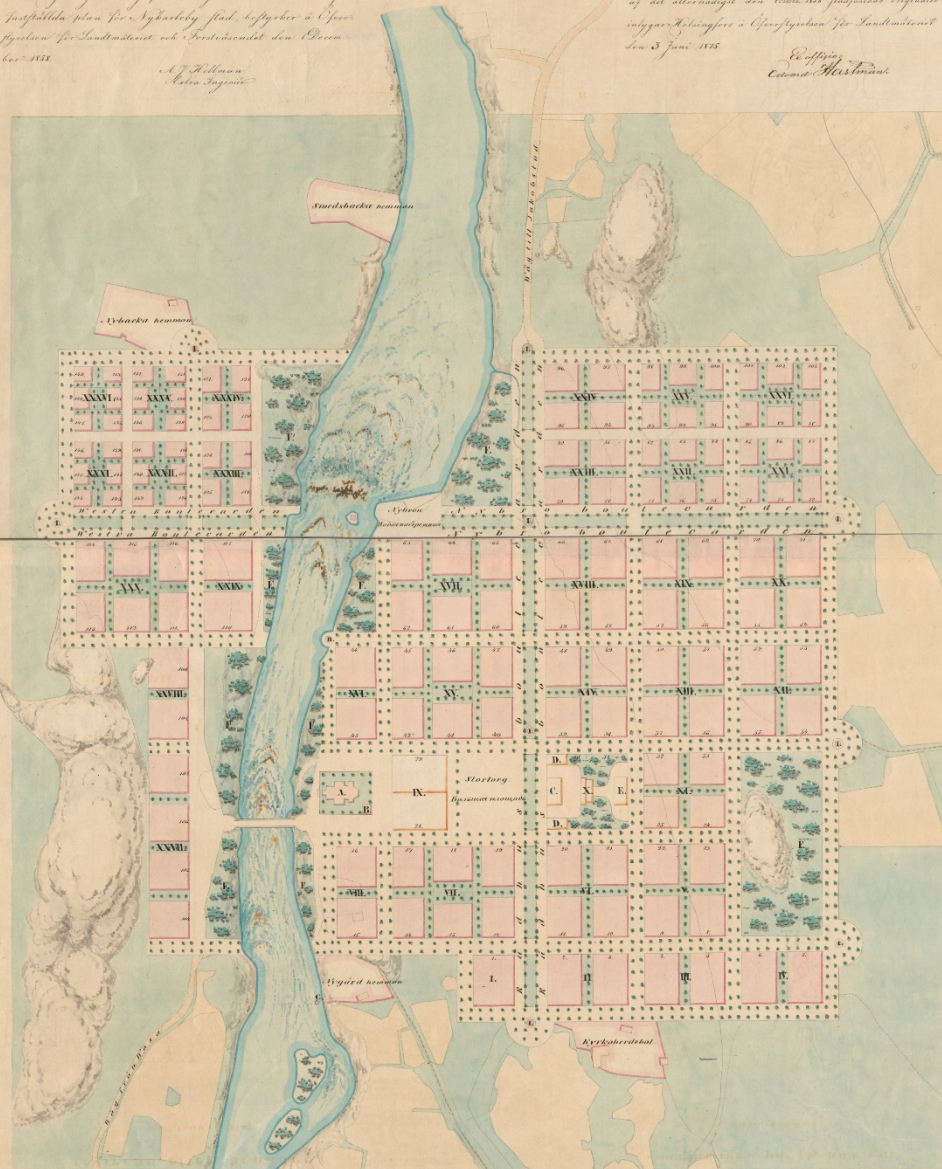
П Л А Н
Города Нюкарлебю

составленъ послѣ пожара

12 января 1858 года

Удѣлено съ дозволеніемъ Высочайшаго Вѣдомства на 12 Января 1858 года. Изданъ съ разрѣшенія Императорскаго Вѣдомства на 3 Января 1858 года.

С. Г. Штернбергъ
Секретарь

- NYKARLEBY STAD**
- Tomter som skola betyngas med stads
 - Tomter som ej betyngas med stads
 - A. Samfund kyrka
 - B. Byråds kontor
 - C. Platser för källor med tillhörande
 - D. Platser för klädningsställen
 - E. Platser för klädningsställen
 - F. Platser för klädningsställen
 - G. Östergård
 - H. Byråds kontor
 - I. Byråds kontor

- ГОРОДА НЮКАРЛЕБЮ**
- Местности, которыя будут принадлежать городу
 - Местности, которыя не будут принадлежать городу
 - A. Церковь приходская
 - B. Канцелярия
 - C. Места для источников и родников D
 - D. Места для источников и родников
 - E. Места для источников и родников
 - F. Места для источников и родников
 - G. Местность
 - H. Местность
 - I. Местность

Stads Byråds

Vuoden 1858 uudelleenregulointi palon jälkeen. Kansallisarkisto, Kaupunkikartat, Uudenkaarlepyyn kartat: <http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=33618105>.

Kartta av Nykarleby stad.

Uudenkaarlepyyn kartta mahdollisesti 1900-luvun alkupuolelta. Tässä kartassa kaduilla on jo pääosin nykyistä vastaavat nimensä. Kansallisarkisto, Kaupunkikartat, Uudenkaarlepyyn kartat: <http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=33503646>.

Vuosi	Aihe	Laatija	Originaali
1649	regulointi	Claes Claesson	Ruotsin valtionarkisto, Tukholma
1651	regulointi	Claes Claesson	Ruotsin valtionarkisto, Tukholma
1726	maakirjakartta	Erich Höijer	Kansallisarkisto, Helsinki
1750	asemakaava	Gullic Wislander	Ruotsin valtionarkisto, Tukholma
1806	renovointi	Abrah. H. Holm	Kansallisarkisto, Helsinki
1816	kopio	Carl von Rosenkampff	Kansallisarkisto, Helsinki
1841	kaupunkikartasto	J.W. Gyldén	Kansallisarkisto, Helsinki
1842	renovointi	O.W. Kjellman	Ruotsin valtionarkisto, Tukholma
1858	tuhojen kirjaus	Alex. von Rechtenberg	Ruotsin valtionarkisto, Tukholma
1858	regulointi	Carl Albert Edelfelt	Kansallisarkisto, Helsinki

Uudenkaarlepyyn kaupunkialuetta kuvaavat kartat 1600-1800 –luvulta.

4. Julkiset rakennukset

4.1 Kaupunkikirkko

Uudessakaarlepyyssä on ollut kirkko noin 1607-1610 lähtien. Tämä ensimmäinen kirkko purettiin vuonna 1707 ja uusi kirkko rakennettiin 1708-1709. Kellotapuli rakennettiin jo vuonna 1702. Uusi kirkko oli aikaansa nähden poikkeuksellisen suuri puukirkko. Se on muodoltaan pitkäkirkko, jossa on runkokuonetta matalamat ristivarret. Kirkon länsitorni valmistui vasta 1730, oletettavasti vasta näin myöhään isonvihan koetelemusten vuoksi.¹⁹

AKDG 4528:18. Uudenkaarlepyyn kirkko ja kellotapuli, kiinteistö 89300101020001. Kuvaaja: P. Pesonen.

Kirkon sisälle on haudattu ainakin vuoteen 1797 saakka ja mahdollisesti myös kirkkotarhassa on hautauksia, vaikkei siellä nykyään hautamerkkejä olekaan. Kirkkoa on kiertänyt aita, jonka eteläpuolella oli vuonna 1649 kaksi tonttia, toisella niistä triviaalikoulu. Vuonna 1750 eteläpuolen aidassa on porttihuone ja vuonna 1806 samanlainen on merkitty myös pohjoispuolen aitaan. Myös kellotapuli on ollut aidassa kiinni. Vuonna 1841 pohjoisen aidan porttihuonetta ei enää ole. Kirkon vieressä on nykyään tällaiseksi porttirakennukseksi tul-

¹⁹ Knapas 2014: 136-137, 143.

kittava rakennelma, joka lienee jompikumpi näistä vanhoista rakennuksista, siirrettynä Kirkkokadun varteen. Nykyään kirkkoaluetta ympäröi rautaketju, oletettavasti aikanaan kivistä rakennettu aita on purettu.

AKDG 4528:15. Kirkon koillispuolella oleva vanha porttirakennus, kiinteistö 89300101020001. Kuvaaja: P. Pesonen.

4.2 Raatihuone

Uudenkaarlepyyn raatihuone valmistui vuonna 1630.²⁰ Itse rakennuksesta ei ole 1600-luvulta tarkempia tietoja sen karttaan merkittyä sijaintia lukuunottamatta. Raatihuone tuhoutui vuoden 1858 suurpalossa. Uudenkaarlepyyn raatihuoneesta on kuitenkin säilynyt mittaus vuodelta 1812. Mittauksen mukaan Uudenkaarlepyyn raatihuone edusti eteiskamarillista paritupaa, jossa talon oikea puolisko oli jaettu kahteen huoneeseen. Mittauksen mukaan vasemmalla oli suuri tuomiosali, oikealla aksiiisikamari ja kaupunginvankila.²¹ Yläkerroksessa oli alkuaan kaksi salia, joista toinen oli oikeuden istuntosali. Pohjakerroksessa oli alkuaan oikealla kaupunginvankila sekä kaupungin kaksihuoneinen kellari, eteinen torille, taaempi huone ja varsinainen ”putka”. Talon vasemmassa puoliskossa oli suuri varasto.²²

Vanhan raatihuoneen paikka on nykyään keskellä Porvarinkatua, tonttien 46 ja 61 välissä. Ilmeisesti Solleffeänkadun ja Kirkkokadun kulmassa ollut vanha triviaalikoulun rakennus on toiminut myös raatihuoneena, koska kantakartalla sen merkintänä on ”raatihuone”. Mahdollisesti näin on ollut vuoden 1858 palon jälkeen, sillä vuoden 1858 Edelfeltin reguloinnin mukaista raatihuonetta kaupungissa ei tainnut koskaan olla. Sille varatulla paikalla on kyllä nykyinen, moderni kaupungintalo Topeliuksenpuistikon laidalla vastapäätä linja-autoasemaa.

²⁰ Lilius 2014: 206.

²¹ Lilius 2014b: 277.

²² Birck 1980: 31-32.

AKDG 4528:2.
Vanha triviaalikou-
lu/raatihuone, kiinteistö
89300101010001. Ku-
vaaja: P. Pesonen.

4.3 Tullituvat

Uudessakaarlepyyssä on ollut kaksi tullitupaa, pohjoinen ja eteläinen tullitupa, joiden lisäksi joen länsirannalla oleva siltatupa on toiminut siltavahdin ”tullipaikkana”. Eteläinen tullitupa, eli ns. Döbelnin talo on joen itärannalla, sillan kupeessa oleva talon paikka. Lauri Putkosen v. 1971 tekemän rakennusinventoinnin mukaan tontilla oleva oranssiksi maalattu puinen asuinrakennus on kuitenkin vuodelta 1899, eli se ei voi olla alkuperäinen Döbelnin talo. Pohjoinen tullitupa on osa Pietarsaaren tien varressa olevaa Herlerin museon museorakennusta, jonka vanhimpien osien sanotaan olevan 1600-luvulta. Asemointien mukaan pohjoinen tullihuone on kuitenkin aina ollut selvästi etelämpänä, noin 30 metriä Herlerin museosta etelään. On toki mahdollista, että tullirakennus on siirretty nykyisen museon tontille myöhemmin.

AKDG 4528:10.
Vanhan tullitalon tont-
ti, kiinteistö
89300101010002.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528:140.
Herlerin museo, kiinteistö
89300707030006.
Kuvaaja: P. Pesonen.

4.4 Koulurakennukset

Uudenkaarlepyyn triviaalikoulu perustettiin Pietari Brahen aloitteesta vuonna 1641. Moniluokkaisen koulutalon rakentaminen aloitettiin vuonna 1643, mutta sen valmiiksi saattamiseen vaadittiin lopulta erityinen avustus kruunulta. Triviaalikoulu siirrettiin kuitenkin jo vuonna 1683 Vaasaan, jolloin koulurakennus jäi pedagogion käyttöön.²³ Uuteenkaarlepyyhyn on rakennettu uusi koulurakennus vuonna 1729.²⁴ Mahdollisesti kyseessä on kuitenkin vanhan pedagogion uudelleen käyttöön otto isonvihan jälkeen – ainakaan viitettä koulun sijainnista jossain muussa rakennuksessa ei ole. Uudenkaarlepyyn seminaari perustettiin vuonna 1873 joen länsirannan Seminaarinmäelle.²⁵ Normens skola on rakennettu kirkon ja torin väliselle tontille vuonna 1908.

AKDG 4528:5.
Triviaalikoulun sisäpihalta, kiinteistö
89300101010001.
Kuvaaja: P. Pesonen.

²³ Lilius 2014: 225.

²⁴ Lilius 2014b: 288.

²⁵ http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=4601.

*AKDG 4528:3.
Triviaalikoulun muistotaulu, kiinteistö
89300101010001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528:19.
Koulutalo, rakennettu
1908, kiinteistö
89300101030001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

4.5 Kruununmakasiini

Kruununmakasiini on sijainnut joen länsirannalla heti sillan kupeessa. Kruununmakasiini esiintyy vuoden 1841 Gyldénin kartassa ilman otsikkoa, mutta vuoden 1858 Rechenbergin raportin kartassa toinen kahdesta peräkkäisestä rakennuksesta on nimellä Kronomagasin. Samoin makasiini on merkitty vuonna 1842 tehtyyn Kjellmanin renovointikarttaan. Tällä paikalla on nykyään Seminaarinkatu ja pysäköintialuetta.

5. Nykyiset katu-, tori- ja puistoalueet

Asemakaavan kehityksen loppulauseessa todettiin jo, että kaupungin koko vanha asemakaava meni uusiksi vuoden 1858 palon jälkeen ja arkeologisia kerrostumia ja rakenteita voi olla lähes missä vaan vanhan asemakaavan alueella, niin tontti-, katu- kuin puistoalueillakin. Nykyinen katuverkosto noudattaa vuoden 1858 palon jälkeistä regulointia. Katujen modernista saneerauksesta ei ole tietoa, mutta todennäköisesti sitä on tehty ja mm. Porvarinkadulla saneerattiin katua juuri inventoinnin aikaan.

Inventoinnissa oli käytettävissä Nykarleby Kraft Ab:lta saadut ajantasaiset kartat sähkökaapeleista sekä vesi- ja viemäriverkosta. Pääosin nämä kulkevat kadun reunoilla, joskus myös kadun keskellä. Osalla kaduista saattaa olla hyvinkin säilynyttä kulttuurikerrosta ja rakenteita 1600-1700 –luvuilta, sillä kaapeli- ja putkikaivantoja ei ole joka kadulla ja joskus ne on sijoitettu niin kadun reunaan, että pääosa katualueesta voi olla hyvinkin säilynyttä. Lisäksi muutamat Uudenkaarlepyyn kaduista ovat hyvin leveitä bulevardejä, joilla kavitukset vievät vain osan pinta-alasta. Erityisen leveä on etelä-pohjois –suuntainen Topeliuksenpuistikko. Toinen aikanaan bulevardiksi suunniteltu on Lybeckinkatu, jolla on leveitä rakentamattomia alueita kadun reunoilla. Katujen arkeologinen potentiaali on arvioitu katu kerrallaan liitteessä 8 sekä siihen liittyvässä kartassa (liite 2.2).

*AKDG 4528:155.
Katutyö käynnissä
Porvarinkatu 6 kohdal-
la. Kuvaaja: P. Pesonen.*

Vanhasa asemakaavassa tori oli nykyisen Porvarinkadun ja korttelien 45-46 ja 61-62 alueella. Palon jälkeen torille määritettiin uusi paikka kirkon länsipuolella. Väliin jäävälle tontille rakennettiin koulu 1900-luvun alussa. Etenkin nykyisen torin länsiosa ja koulun piha ovat hyvin potentiaalisia alueita vanhojen kulttuurikerrosten säilymiselle, sillä ne lienevät säilyneet suuremmilta maanvaihoilta.

Nykyisen Uudenkaarlepyyn laajin puistoalue on Topeliuksenpuisto kaupungin pohjoisosassa, voimalaitoksen vieressä. Tämä on ollut korttelialueena kaupungin alkupäivistä saakka ja koska nämä korttelit paloivat vuoden 1858 palossa, on Topeliuksenpuisto tämän jälkeen rakentamattomana alueena ehkä koko kaupungin arkeologisesti potentiaalisin alue. Sama koskee pitkälti myös voimalaitoksen eteläpuolella olevaa Floranpuistoa kuten tästä etelään olevaa rantapuistoa kirkolle saakka. Myös sillan eteläpuolen rantapuistolla on oma potentiaalinsa, vaikka siellä ei varsinaista kaupunkialuetta ole juuri ollutkaan.

Uudenkaarlepyyn satama on sijainnut heti koskien alapuolella, nykyisen voimalaitoksen pohjoispuolella. Osittain sataman alue on jäänyt voimalaitoksen rakennusten ja piha-alueiden alle, mutta jotain voi olla jäljellä Topeliuksenpuistossa ja sen rannoilla. Voimalaitoksen eteläpuolella on huomattava, että koska joki on padottu, on vesi nykyään täällä selvästi korkeammalla kuin 1600-1800 –luvulla ja olosuhteet erilaisten rannalla olleiden rakennelmien säilymiselle veden pinnan alla ovat kohtuullisen hyvät. Tämä koskee ranta-alueita voimalaitoksen ja eteläisen tullitalon välillä.

6. Alueiden luokittelu ja luokittelun perusteet

Kaikki isoavihaa vanhemman kaupunkialueen tontit jaettiin tutkimuksellisen ja suojeluksellisen mielenkiinnon mukaan *kolmeen luokkaan*: 1.) *Erittäin todennäköisesti säilynyt ja/tai tutkimuksellisesti erityisen mielenkiintoinen alue*. Tähän luokkaan kuuluvat kaikki alueet, joilla 1600-1700 -luvun kerrostumat ovat todennäköisesti hyvin säilyneitä. Ensimmäisen luokan kohteet tulisi pyrkiä suojelemaan tai tilanteen vaatiessa vapauttaa rakentamiselle tapauskohtaisesti arvioitavalla tutkimuksella. 2.) *Luultavasti säilynyt ja/tai tutkimuksellisesti mielenkiintoinen alue*. Tähän luokkaan kuuluvat 1600-1700 -luvun rakennetun kaupunkialueen reuna-alueet, joiden rakennuskäytöstä ei ole täyttä varmuutta. Lisäksi luokkaan kuuluvat 1600-1700 -luvun kaavoitetun kaupunkialueen osittain tuhoutuneet osat. Toisen luokan alueilla maaperään kajoaminen voidaan tehdä joko arkeologin valvonnassa tai sitten alueella on suoritettava koetutkimuksia. Tarvittavat toimenpiteet arvioidaan tapauskohtaisesti. 3) *Tuhoutuneet alueet*. Luokkaan kuuluvat vanhan kaupunkialueen ulkopuoliset alueet sekä kaupunkialueen sisältä ne alueet, joiden kerrostumat ovat todennäköisesti jo täysin tuhoutuneet. Maankäyttö kolmannen luokan alueilla ei vaadi arkeologisia tutkimuksia ellei töiden aikana tule vastaan tutkimusta ja dokumentointia vaativia rakenteita tai kerrostumia.

Lisäksi inventoinnissa arvioitiin isoavihaa nuoremman kaupunkialueen ja vuosien 1806 ja 1841 kartoilla esiintyvien rakennusten arkeologista potentiaalia. Näissä kohteissa käytettiin vain kahta luokkaa eli luokkia 2-3.

7. Raportin laatiminen

Inventointiraportti on laadittu Microsoft Access –tietokantaohjelmalla tehtyyn tietokantaan, joka koostuu kolmesta taulukosta: *Perustaulukosta*, josta selviävät kaikki ensimmäiseen ja toiseen luokkaan kuuluvat tontit kiinteistötunnusineen (JHS138 mukaisesti 000 kunta, 000 sijaintialue, 0000 ryhmä ja 0000 yksikkö) ja osoitteineen, *Kohdekuvaustaulukosta*, jossa on lyhyt kuvaus kohteesta ja tonttialueen historiasta sekä *Rakennustaulukosta*, jossa on lyhyt selvitys tontin rakennuskannasta (rakennukset, rakennusvuosi, perusta ja kellarit). Tässä raportin paperiversiossa tietokannan taulukoista yhdistetyt ja tulostetut raportit ovat liitteenä (Liite 6). Tonttien valokuvat löytyvät myös liitteistä (Liite 7). Taulukoissa kohteet on järjestetty kiinteistö-tunnuksen perusteella nousevaan järjestykseen. Inventointiraporttiin liittyvät kartat on tehty MapInfo 12.5 –ohjelmalla. Pohja-aineistona on käytetty Uusikaarlepyyn kaupungin tuottamaa vektorimuotoista kanta-karttaa. Kantakartta oli inventointia tehtäessä hyvin ajan tasalla inventointialueen osalta.

8. Inventoinnin tulokset

Uudenkaarlepyyn inventoinnissa käytiin läpi 74 nykyistä tonttia, joista suurin osa on isoavihaa vanhemmalla kaupunkialueella. Vaikka osassa kaupunkia rakentaminen on ollut raskasta (isoja julkisia rakennuksia, liikerakennuksia ja asuinkerrostaloja), piha-alueet ovat monilla tonteilla laajoja ja edellytykset vanhojen kulttuurikerrostosten ja rakenteiden jäännösten säilymiseen ovat vähintäänkin kohtalaiset. Vanhan asemakaava-alueen koillisosa on inventoinnin perusteella huonommin säilynyttä aluetta, mutta pääosa isoavihaa vanhemmasta asemakaava-alueesta on tulkittu 1. luokkaan kuuluvaksi alueeksi. 2. luokkaan kuuluvia alueita on pääasiassa vanhan asemakaava-alueen reunoilla. Tähän luokkaan kuuluvaksi on tässä inventoinnissa ryhmitelty myös ne alueet, joissa oli rakentamista ennen suurta kaupunkipaloa vuonna 1858. On otettava huomioon, että tonttien pinta-alojen laskennassa mukana on koko tontti rakennuksineen, vaikka arkeologista

potentiaalia onkin luonnollisesti lähinnä piha-alueilla erityisesti modernin rakennuskannan alueella. Vanhempien rakennusten osalta arkeologista potentiaalia voi kuitenkin olla myös rakennuksen alla olevassa maassa. Tällaiset tapaukset konkretisoituvat mikäli vanhan rakennuksen paikalle suunnitellaan uudisrakentamista.

	Pinta-ala (ha)	Tutkimusalueen pinta-alasta (%)
Tontit, 1. luokka	8,33	41,9
Tontit, 2. luokka	5,15	25,9
Katualueet, 1. luokka	0,35	0,1
Katualueet, 2. luokka	3,87	19,4
yhteensä	17,70	87,3

Uudenkaarlepyyn kaupunkiarkeologisen inventoinnin tuloksena saatujen tutkimuksellisesti ja suojelullisesti mielenkiintoisten tonttien ja katualueiden määrällinen ja pinta-alallinen jakauma 1. ja 2. luokan alueiden kesken.

Katualueiden arkeologinen potentiaali arvioitiin erikseen. Käytettävissä oli Nykarleby Kraft Ab:lta saadut sähkökaapeli- sekä vesi- ja viemäriverkkokartat. Katualueiden moderneista saneerauksista ei ole tarkempaa tietoa. Osa katualueista on mahdollista arvioida jopa 1. luokan alueiksi, suurimman osan kuullessa kuitenkin 2. luokkaan.

9. Uudenkaarlepyyn kaupunkiarkeologinen potentiaali

Uusikaarlepyy on arkeologisesti täysin tutkimaton kaupunki. Muualla suurvalta-ajan kaupungeissa tehdyt kaupunkiarkeologiset tutkimukset ovat osoittaneet maanalaisten kulttuurikerrosten paksuuden ja puisten rakennusten alaosien säilyneisyyden vaihtelevan paljon kaupunki- ja tonttikohtaisesti. Koska Uudessakaarlepyyssä ei ole tehty ainoatakaan arkeologista tutkimusta, varsinaista odotusarviota kulttuurikerrosten paksuudesta tai rakenteiden säilyneisyydestä on mahdoton antaa. Kuitenkin esim. Pietarsaaren torilla vuonna 2015 tehdyt laajat tutkimukset ovat osoittaneet, että hyvissä olosuhteissa merkittäviäkin rakennekokonaisuuksia ja löytörikkaita kulttuurikerroksia on suurvalta-ajan kaupungeista mahdollista edelleen löytää.

Eräs tapa saada arvio Uudenkaarlepyyn kaupunkiarkeologisesta potentiaalista olisi päästä seuraamaan kaatutöiden kaivantoja arkeologisen valvonnan keinoin. Näistä konekaivuvalvonnoista on mahdollista saada suhteellisen pienellä vaivalla paljon ennakkotietoa vaativampia kohteita, kuten korttelien sisäpihoilla tehtäviä kaivauksia ajatellen. Uudenkaarlepyyn kaupunkialueella on varmasti vielä koskemattomia arkeologisia kerrostumia, joiden tutkiminen tuo runsaasti lisätietoa kaupungin varhaisvaiheista.

10. Yhteenveto

- Kaupungin vanhimmat mittaukset ovat vuosilta 1649 ja 1651
- Vuoden 1750 kaupunkimittaus on pohjana isoavihaa (1713-1721) vanhemman asemakaava-alueen määrittelyssä (jaettu 1.-3. luokkiin)
- Vuosien 1806 ja 1841 kaupunkimittaukset ovat pohjana ennen vuoden 1858 suurpaloa olleen kaupungin asemakaava-alueen määrittelyssä (jaettu 2.-3. luokkiin)
- Vuoden 1858 suurpalo muutti kaupungin asemakaavan täysin

- Myös kaupungin katualueilta on odotettavissa säilyneitä kerrostumia isoavihaa vanhemmalta ajalta
- Inventoinnissa määriteltyjen 1. ja 2. luokan alueilla tehtävistä maaperään kajoavista rakennustöistä, on pyydettävä lausunto Museovirastolta. Sama koskee isoavihaa vanhemman kaupunkialueen katualueilla tehtäviä katutöitä inventoinnissa määritellyillä 1. ja 2. luokan alueilla.

Valokuvaluettelo

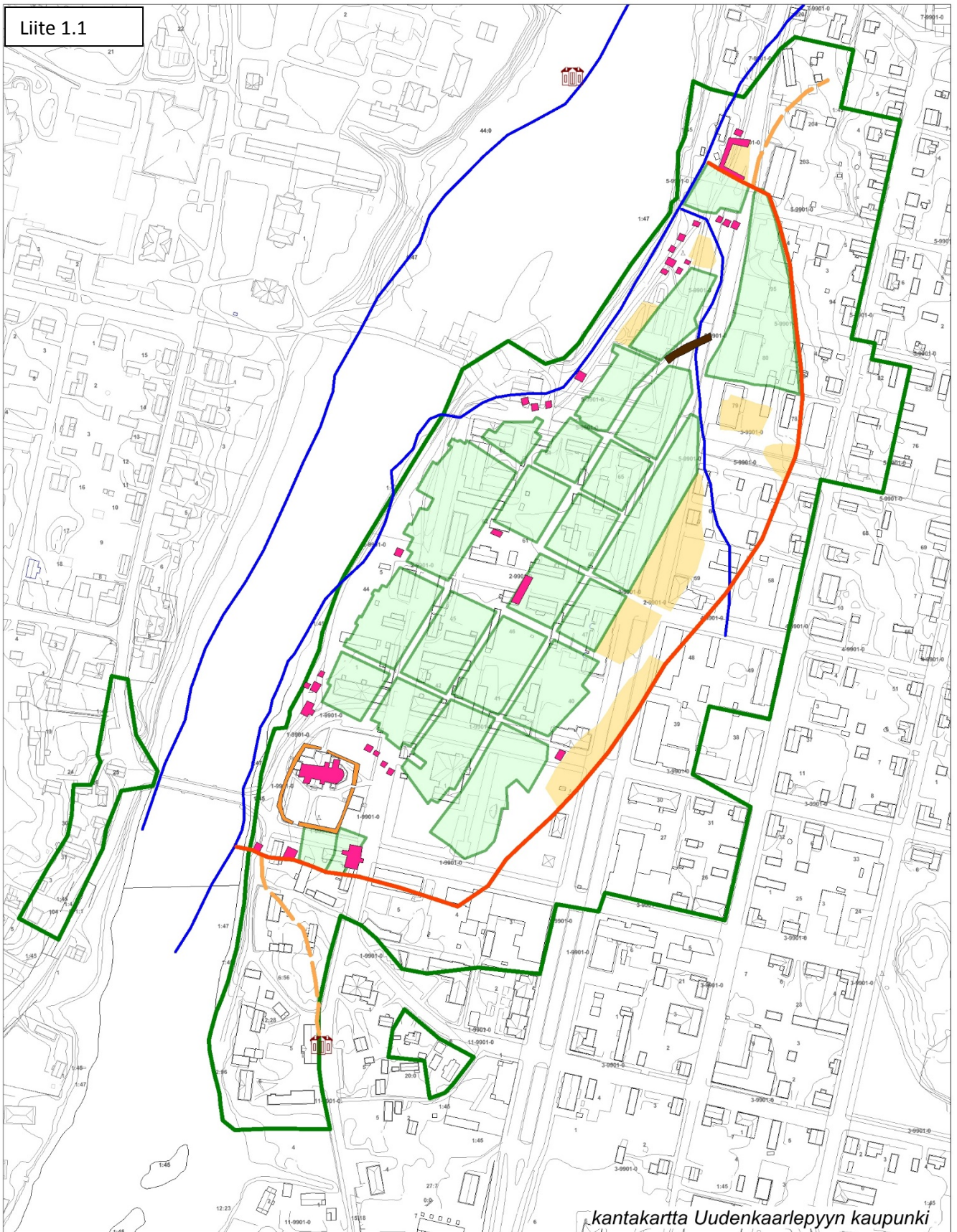
Kaikki kuvat ovat digitaalikuvia ja ne on luetteloitu WebMusketti-järjestelmään. Kuvat omistaa Museovirasto. Kaikissa kuvaaja: Petro Pesonen, 2015. AKDG = Arkeologian kuvakokoelma, digitaalikuvat

Kuvanro AKDG	Kiinteistö	Aihe
4528_1	89300101010001	Entinen triviaalikoulu ja raatihuone
4528_2	89300101010001	Vanha triviaalikoulu/raatihuone
4528_3	89300101010001	Triviaalikoulun muistotaulu
4528_4	89300101010001	Triviaalikoulun sisäpiha
4528_5	89300101010001	Triviaalikoulun sisäpihalta
4528_6	89300101010001	Viereisen tontin aitta triviaalikoulun sisäpihalta
4528_7	89300101010001	Triviaalikoulun sisäpihan aitat
4528_8	89300101010002	Vanha tullitalo
4528_9	89300101010002	Vanhan tullitalon tontti
4528_10	89300101010002	Vanhan tullitalon tontti
4528_11	89300101010003	Iso keltamaalattu asuinrakennus joen rannan tontilla
4528_12	89300101010003	Samalla tontilla oleva punamaalattu puinen asuinrakennus
4528_13	89300101020001	Uudenkaarlepyyn kirkko ja kellotapuli
4528_14	89300101020001	Uudenkaarlepyyn kirkko ja kellotapuli
4528_15	89300101020001	Kirkon koillispuolella oleva vanha porttirakennus
4528_16	89300101020001	Kirkko
4528_17	89300101020001	Kirkko ja kellotapuli
4528_18	89300101020001	Uudenkaarlepyyn kirkko ja kellotapuli
4528_19	89300101030001	Koulutalo, rakennettu 1908
4528_20	89300101030001	Koulutalon kanssa samalla tontilla oleva vanha asuinrakennus
4528_21	89300101030001	Koulu (Normens Skola)
4528_22	89300101040001	Pieni kaistale mahdollista vanhaa korttelialuetta rakennuksen päädyssä
4528_23	89300101040003	K-marketin sisäpiha
4528_24	89300101040004	St 1-huoltoasema osoitteessa Sollefteånkatu 7
4528_25	89300101040004	St 1-huoltoasema osoitteessa Sollefteånkatu 7
4528_26	89300101040005	Kerrostalo osoitteessa Kirkkotie 1
4528_27	89300101040005	Kerrostalon sisäpiha
4528_28	89300101040005	Kerrostalon piha-alue
4528_29	89300199020001	Tori
4528_30	89300200160044	Kiinteistön piha/puutarha
4528_31	89300200160044 ja 89300202010005	Vierekkäisten kiinteistöjen taloja
4528_32	89300202010001	1800-luvun talot osoitteessa Kirkkokatu 8
4528_33	89300202010001	Kiinteistön sisäpihaa
4528_34	89300202010001	Kiinteistön sisäpihaa, vasemmalla uudempi autokatos
4528_35	89300202010005	Kiinteistön sisäpihaa
4528_36	89300202020040	Tontin sisäpihaa

4528_37	89300202020040	Kiinteistöllä oleva vanha asuinrakennus
4528_38	89300202020041	Nykarleby Wårdshus / Uudenkaarlepyyn Kievari
4528_39	89300202020041	Kievarin vieressä oleva ulkorakennus
4528_40	89300202020041	Kievarin tontin sisäpiha
4528_41	89300202020042	1800-luvun asuinrakennus
4528_42	89300202020042	Tontin sisäpihaa
4528_43	89300202020042	Tontin sisäpiha
4528_44	89300202020045	Vanha asuinrakennus ja puutarha
4528_45	89300202020045	Pihapuutarha
4528_46	89300202020045	Peräkkäiset asuinrakennukset Kirkkokadun varrella
4528_47	89300202020045	Yksityiskohta Kirkkokadun varren taloista
4528_48	89300202020046	Tontin sisäpihaa
4528_49	89300202020046	Tontin sisäpihaa
4528_50	89300202020046	Tontin sisäpihaa
4528_51	89300202020046	Kaksi vanhaa kivijalka-asuinrakennusta Porvarinkadun varrella
4528_52	89300202020047	Kiinteistö Porvarinkadulta
4528_53	89300202020047	Liikehuoneistot Topeliuksenpuistikon puolella
4528_54	89300202030060	Tiilikerrostalo
4528_55	89300202030060	Tontin sisäpihaa
4528_56	89300202030061	Iso hiekkapiha sisäpihana
4528_57	89300202030061	Vanha kivijalalla oleva rapattu talo
4528_58	89300202030062	Asuinrakennukset
4528_59	89300202030062	Tontin sisäpihaa
4528_60	89300202030063	Lybeckin talon kiinteistö
4528_61	89300202030063	Kiinteistön sisäpihaa
4528_62	89300202030063	Muistolaatta Lybeckin talon seinässä
4528_63	89300202030064	Vanha puutalo kivijalalla
4528_64	89300202030064	Tontin sisäpihaa ja maakellari
4528_65	89300202030064	Uudempi asuinrakennus tontilla
4528_66	89300202030065	Rapattu kerrostalo
4528_67	89300202030065	Tontin sisäpihaa
4528_68	89300299030000	Floranpuisto Kirkkokadun ja joen välissä
4528_69	89300299030000	Voimalaitos
4528_70	89300299030000	Voimalaitoksen rakennus, jossa on nykyään mm työväenopisto
4528_71	89300303090026	Tontin sisäpihaa
4528_72	89300303090026	Päiväkeskus Hyddan
4528_73	89300303090027	Kaupungintalo ja kirjasto
4528_74	89300303090027	Kaupungintalon sisäpiha
4528_75	89300303090030	Kerrostalo sisäpihoineen
4528_76	89300303090031	Päiväkodin rakennukset, Tomtebo ja Trollebo
4528_77	89300303090031	Päiväkodin sisäpiha
4528_78	89300400120028	Ränsistynyt talo ja aittoja tontilla
4528_79	89300404010039	Liikerakennus tontilla
4528_80	89300404010039	Tontin sisäpihaa
4528_81	89300404010048	Kerrostalon sisäpiha
4528_82	89300404010048	Kerrostalo tontilla

4528_83	89300404010049	Asuinkerrostalo
4528_84	89300404010049	Kerrostalon sisäpiha
4528_85	89300404130058	Moderni asuinkerrostalo
4528_86	89300404130058	Tontin sisäpihaa
4528_87	89300404130059	Kerrostaloalueen sisäpihaa
4528_88	89300404130059	Kerrostalo
4528_89	89300404130059	Kerrostalo, jonka alakerrassa Ateljee Victoria
4528_90	89300404130066	Vanha asuinrakennus
4528_91	89300404130066	Vanha asuinrakennus
4528_92	89300404130066	Tontin sisäpihaa
4528_93	89300404130067	Puutarhasisäpiha
4528_94	89300404130067	Toinen tontin omakotitaloista
4528_95	89300404130067	Tontin perukalla oleva vanha aitta ja puutarhaa
4528_96	89300404130067	Tontin sisäpihaa
4528_97	89300500240094	Tiilisen omakotitalon takapiha
4528_98	89300500240094	Tiilinen omakotitalo
4528_99	89300500240095	Asuinkerrostalo
4528_100	89300500490203	Kerrostalo ja sen sisäpiha
4528_101	89300500490204	Omakotitontti
4528_102	89300505010003	Omakotitontin puutarha
4528_103	89300505010003	Omakotitalo
4528_104	89300505010004	Omakotitalo
4528_105	89300505010078	Matala tiilikerrostalo
4528_106	89300505010078	Kerrostalon sisäpiha
4528_107	89300505010079	Asuinkerrostalo
4528_108	89300505010079	Sisäpiha, yhteinen viereisen kiinteistön kanssa
4528_109	89300505020077	Omakotitalo tontilla
4528_110	89300505020077	Tontin sisäpiha
4528_111	89300505020082	Vanhalla kivijalalla oleva talo
4528_112	89300505070001	Mansardikattoinen talo tontilla
4528_113	89300505070001	Tontin sisäpiha
4528_114	89300505080003	Omakotitalo
4528_115	89300505080003	Omakotitalon takapiha
4528_116	89300505080004	Asuinkerrostalo
4528_117	89300505080004	Kerrostalon takapiha
4528_118	89300505080005	Vanha omakotitalo
4528_119	89300505080005	Omakotitalon pieni takapiha
4528_120	89300505090001	Tontin puutarhapiha
4528_121	89300505090001	Tontilla oleva iso omakotitalo
4528_122	89300505090004	Omakotitalo tontilla
4528_123	89300505090005	Omakotitalo tontilla
4528_124	89300505120001	Omakotitalo tontilla
4528_125	89300505120001	Omakotitontin pihaa
4528_126	89300506150001	Vanha pihapiiri osoitteessa Juuttaantie 4
4528_127	89300599030000	Topeliuksenpuiston etelälaitaa, jossa on ollut vanha sataman paikka
4528_128	89300599030000	Topeliuksenpuistoa

4528_129	89300606090025	Siltavahdin tupa
4528_130	89300606090025 ja Seminaarinkatu	Siltatupa ja kruununmakasiinin paikka Seminaarinkadulla
4528_131	89300606090026 ja 89300606090030	Keltamaalilla maalattuja taloja
4528_132	89300606090030	Jykevää kivijalkaa talon perustana
4528_133	89300606090030 ja 89300606090031	Taloja Juuttaantiellä
4528_134	89300606090030 ja 89300606090031	Taloja Juuttaantiellä
4528_135	89300606090030 ja 89300606090031	Taloja Juuttaantiellä
4528_136	89300606090031	Keltamaalilla maalattuja taloja
4528_137	89300606130003	Pieni mummonmökki lähellä Juuttaantietä, osoitteessa Juuttaantie 5
4528_138	89300606130004	Etualalla autotalli, taempaan asuinrakennus
4528_139	89300707030006	Herlerin museon piha-aluetta
4528_140	89300707030006	Herlerin museo
4528_141	89300707030006	Herlerin museo
4528_142	89301111010005	Rakennuskonttori
4528_143	89301111010006	Vanha talo rakennuskonttorin pihapiirissä
4528_144	89301111020002	Vanha mökki osoitteessa Ratakatu 3
4528_145	89301111020002	Vanha mökki osoitteessa Ratakatu 3
4528_146	89301111020006	Uusi asuinrakennus osoitteessa Ratakatu 5
4528_147	89301111020006	Uusi asuinrakennus osoitteessa Ratakatu 5
4528_148	89340100010045	Topeliuksenpuiston pohjoispuolella oleva puiston osa
4528_149	89340200060056	Vanha piiskauspaikka
4528_150	Kalastajankujan jat- ke	Rakentamaton katuosuus Topeliuksenpuistikon ja Kustaa Aadolfin kadun välillä
4528_151	Kansikuva	Maisema Lapuanjoen länsirannalle
4528_152	Kirkkokatu	Kirkkokatua pohjoisesta päin kuvattuna
4528_153	Lybeckinkatu	Katualueen pohjoispuolella oleva puistolevennys
4528_154	Lähteenmäenkatu	Rakentamaton osuus Topeliuksenpuistikon ja Kustaa Aadolfinkadun välillä
4528_155	Porvarinkatu	Katutyö käynnissä Porvarinkatu 6 kohdalla
4528_156	Siltakadun puisto	Pieni puistoalue Siltakadun pohjoispäässä
4528_157	Sollefteånkatu	Sollefteånkadun alkupää joelta Kirkkokadulle
4528_158	Topeliuksenpuistikko	Topeliuksenpuistikkoa Ratakadun ja Sollefteånkadun välillä
4528_159	Topeliuksenpuistikko	Katua Kreivi Tottin kadun ja Lybeckinkadun välisellä alueella
4528_160	Topeliuksenpuisto	Taustalla voimalaitos

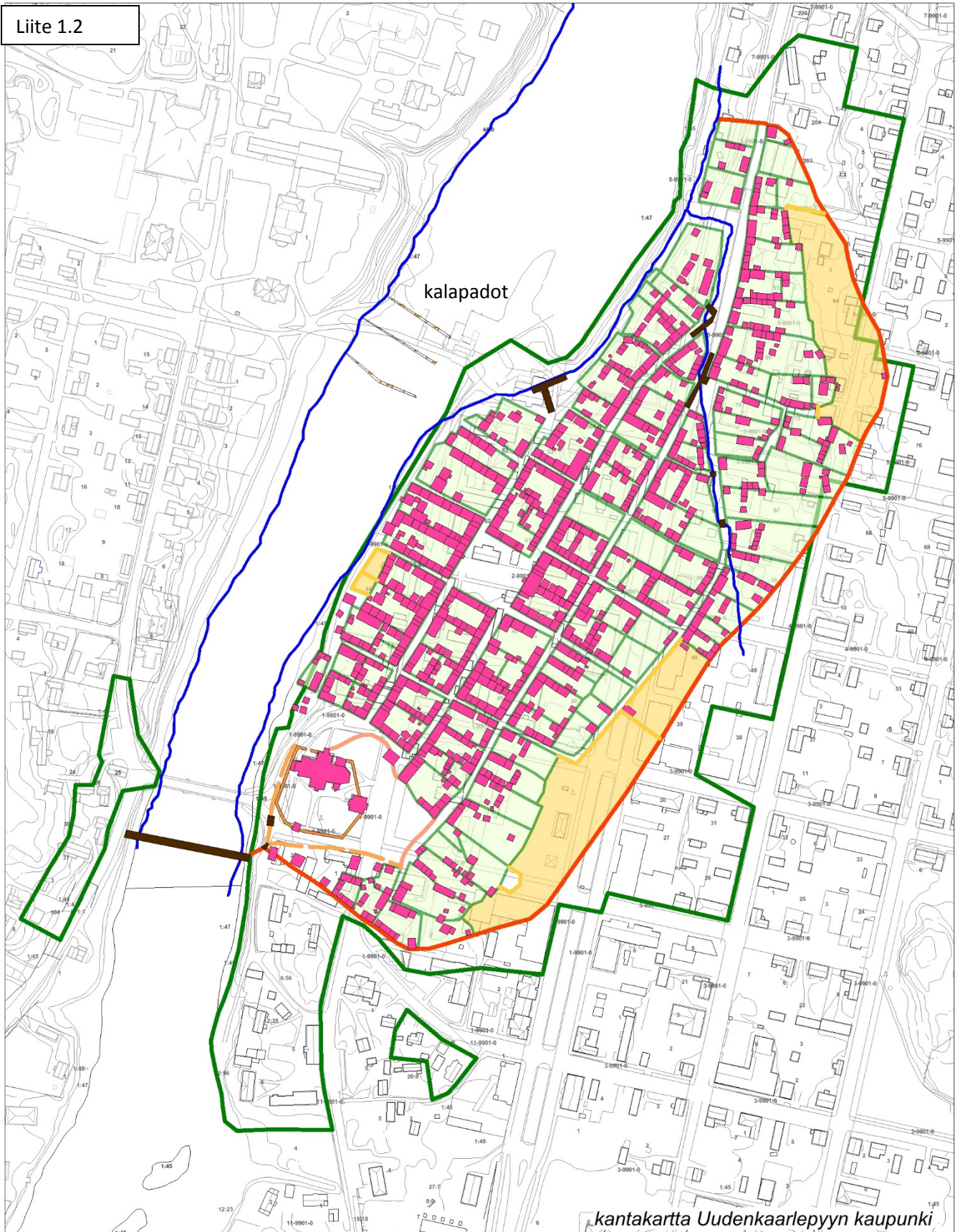

UUSIKAARLEPEY
V. 1649 kartta
(C. Claesson)

Museovirasto/P. Pesonen 2015

200 m

	= kortteli		= tie, polku
	= pelto		= rantaviiva, puro
	= rakennus		= tulliaita
	= talo kaupungin ulkopuolella		= tutkimusalue
	= silta		= kirkkoaita

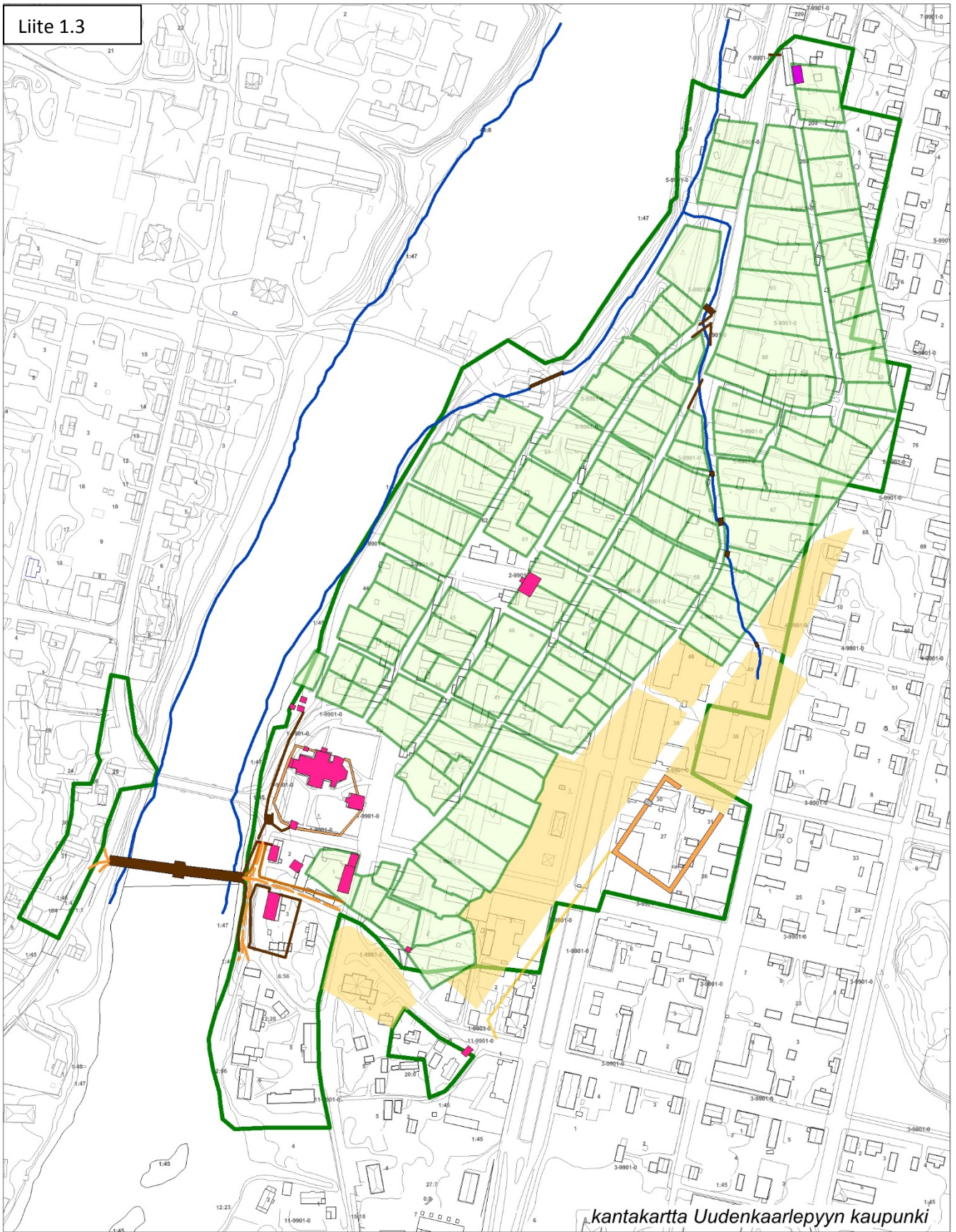

**UUSIKAARLEPEY
V. 1750 kartta
(G. Wislander)**

Museovirasto/P. Pesonen 2015

200 m

	= kortteli		= tie, polku
	= pelto		= rantaviiva, puro
	= rakennus		= tulliaita
	= kirkkoa ympäröivä alue		= tutkimusalue
	= silta, laituri		= kirkkoaita

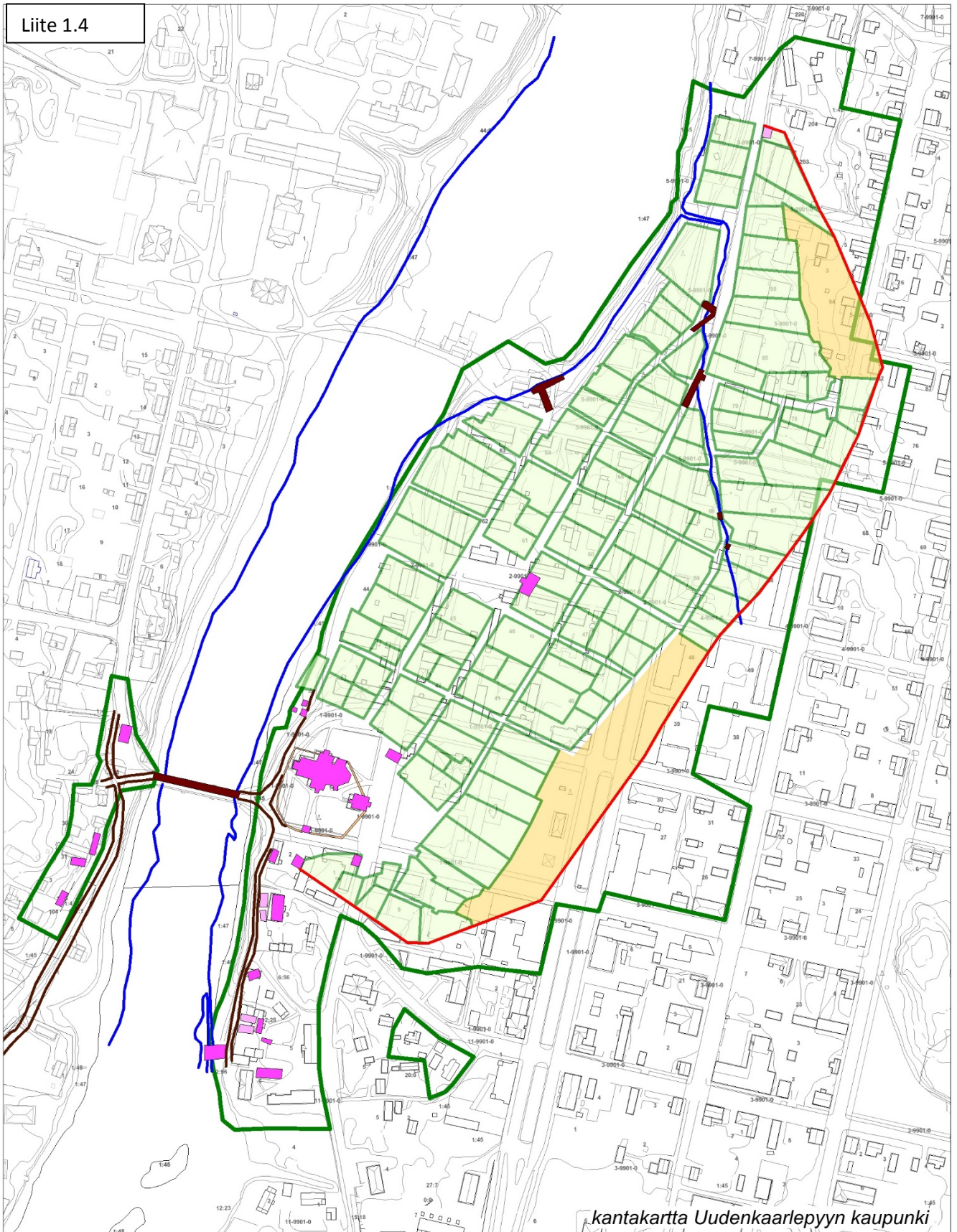
kantakartta Uusikaarlepyyn kaupunki

UUSIKAARLEPYY
V. 1806 kartta
(A. Holm)

Museovirasto/P. Pesonen 2015

200 m

	= kortteli		= tie, polku
	= pelto		= rantaviiva, puro
	= rakennus		= aita
	= kirkkoa ympäröivä alue		= tutkimusalue
	= silta, laituri		= kirkkoaita, hautausmaa

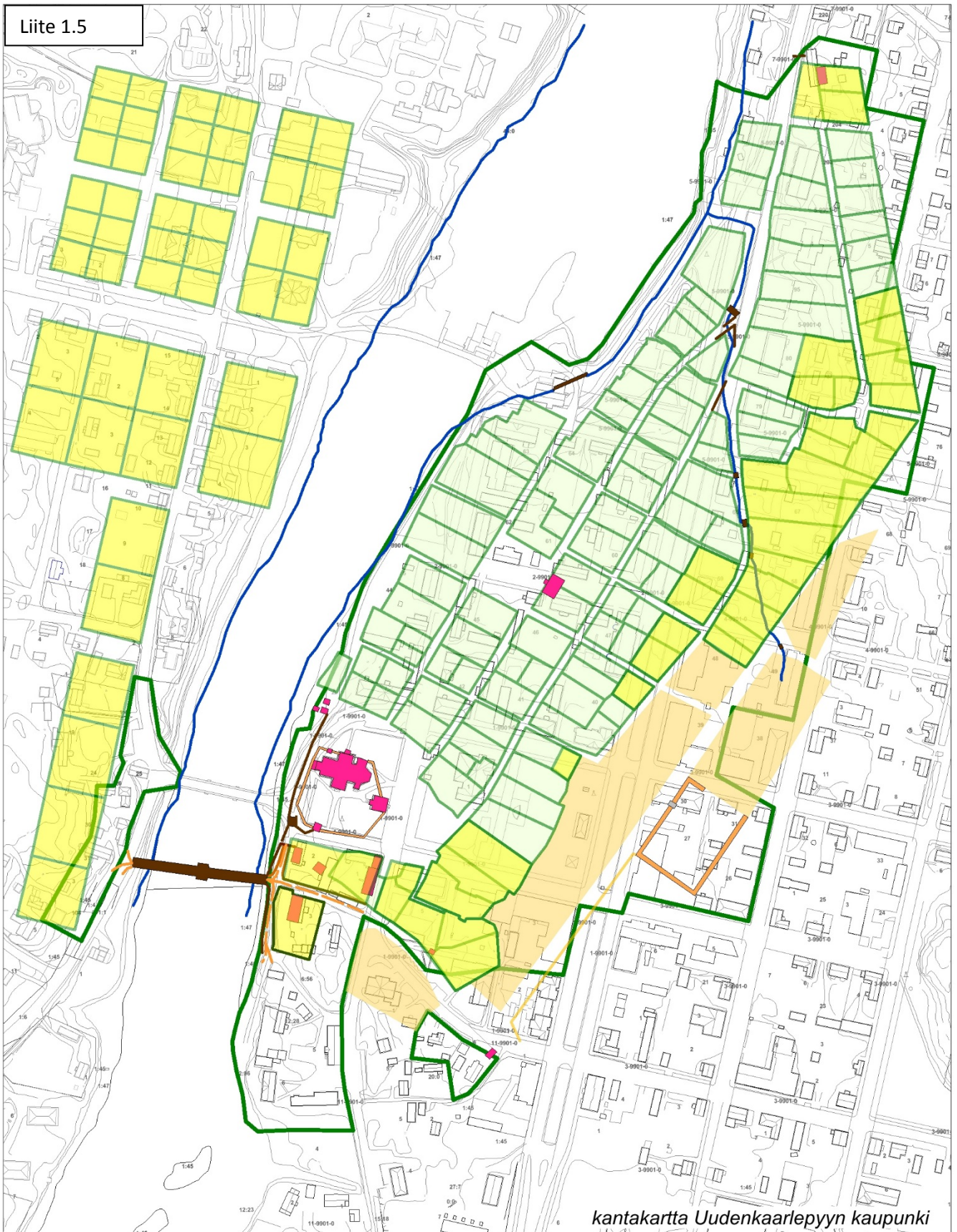

UUSIKAARLEPEY
V. 1841 kartta
(C.W. Gylgén)

Museovirasto/P. Pesonen 2015

 200 m

	= kortteli		= tie, polku
	= pelto		= rantaviiva, puro
	= rakennus		= tulliaita
	= mahdollinen rakennus		= tutkimusalue
	= silta, laituri		= kirkkoaita

kantakartta Uudenkaarlepeyyn kaupunki

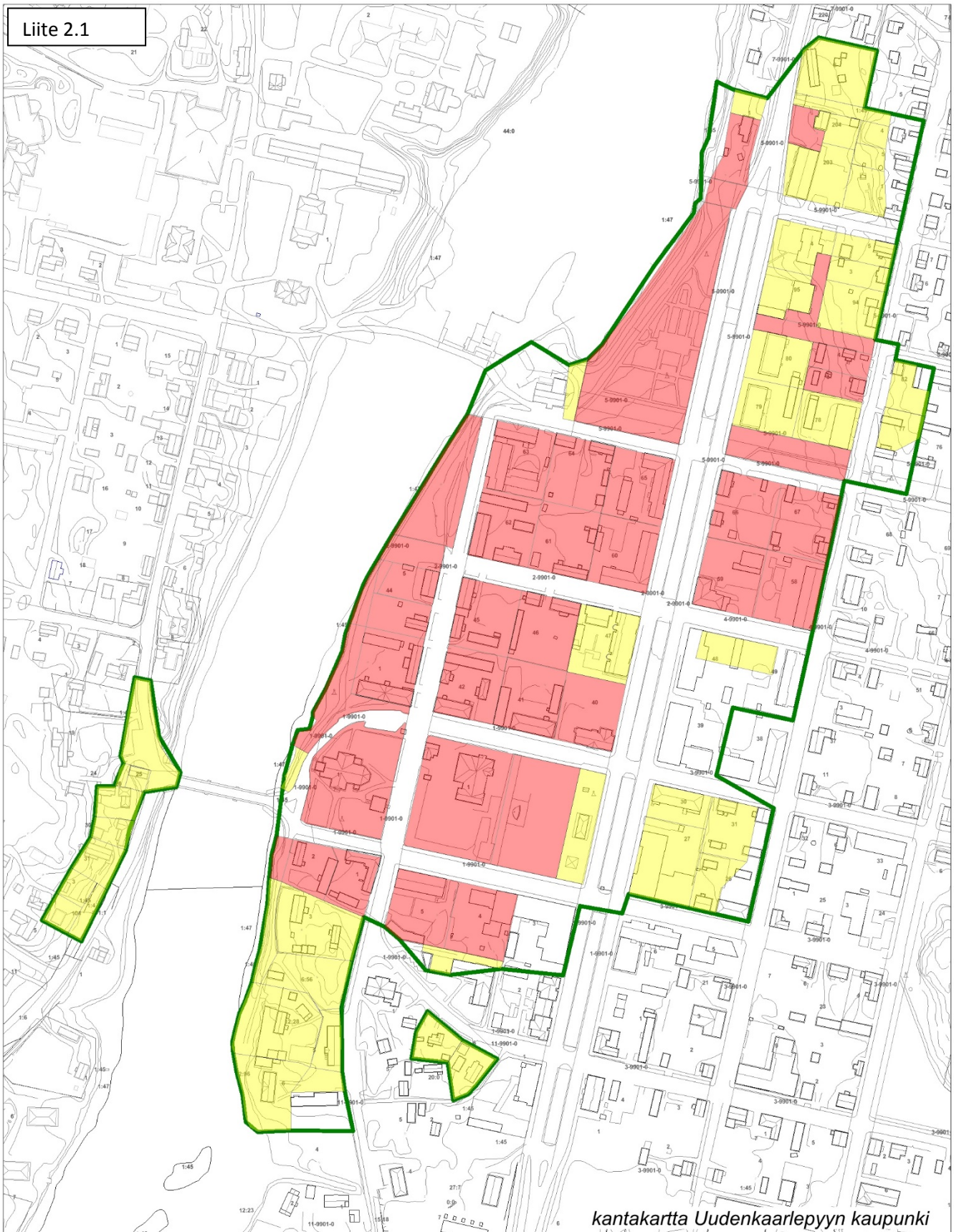
UUSIKAARLEPEYY

**V. 1858 palossa säästyneet alueet
(A. Rechenberg, pohjalla A. Holmin
kartta 1806)**

Museovirasto/P. Pesonen 2015

 200 m

	= kortteli		= tie, polku
	= pelto		= rantaviiva, puro
	= rakennus		= aita
	= palossa säästyneet alueet		= tutkimusalue
	= silta, laituri		= kirkkoaita, hautausmaa

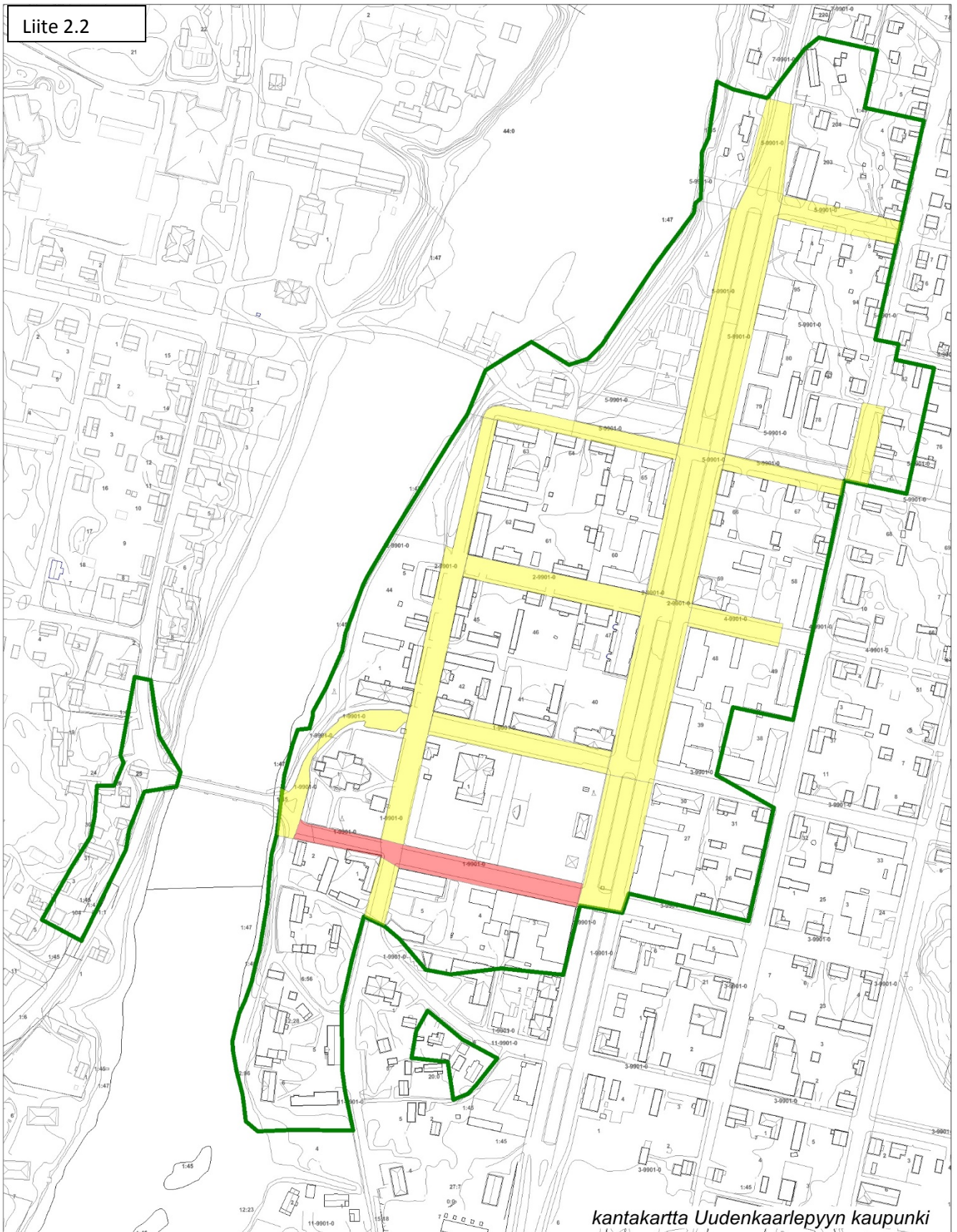

kantakartta Uudenkaarlepyyn kaupunki

UUSIKAARLEPPY
Tutkimuksellisesti ja suojellisesti
mielenkiintoiset korttelialueet

	= 1. luokka
	= 2. luokka
	= tutkimusalueen raja

Museovirasto/P. Pesonen 2015
 200 m

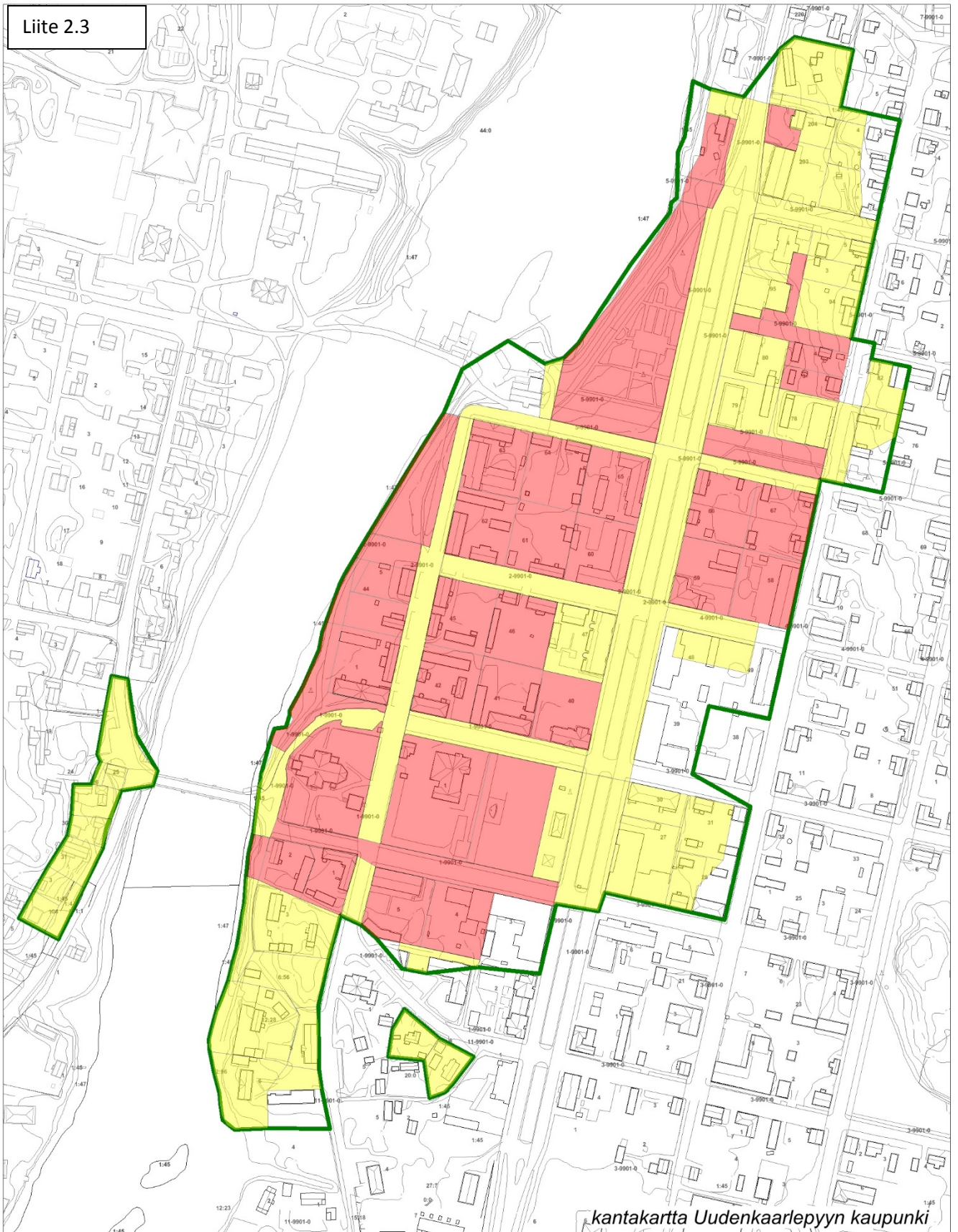
kantakartta Uusikaarlepyyn kaupunki

UUSIKAARLEPYY
Tutkimuksellisesti ja suojellisesti
mielenkiintoiset katualueet

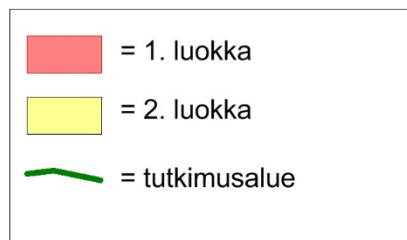
- = 1. luokka
- = 2. luokka
- = tutkimusalueen raja

Museovirasto/P. Pesonen 2015

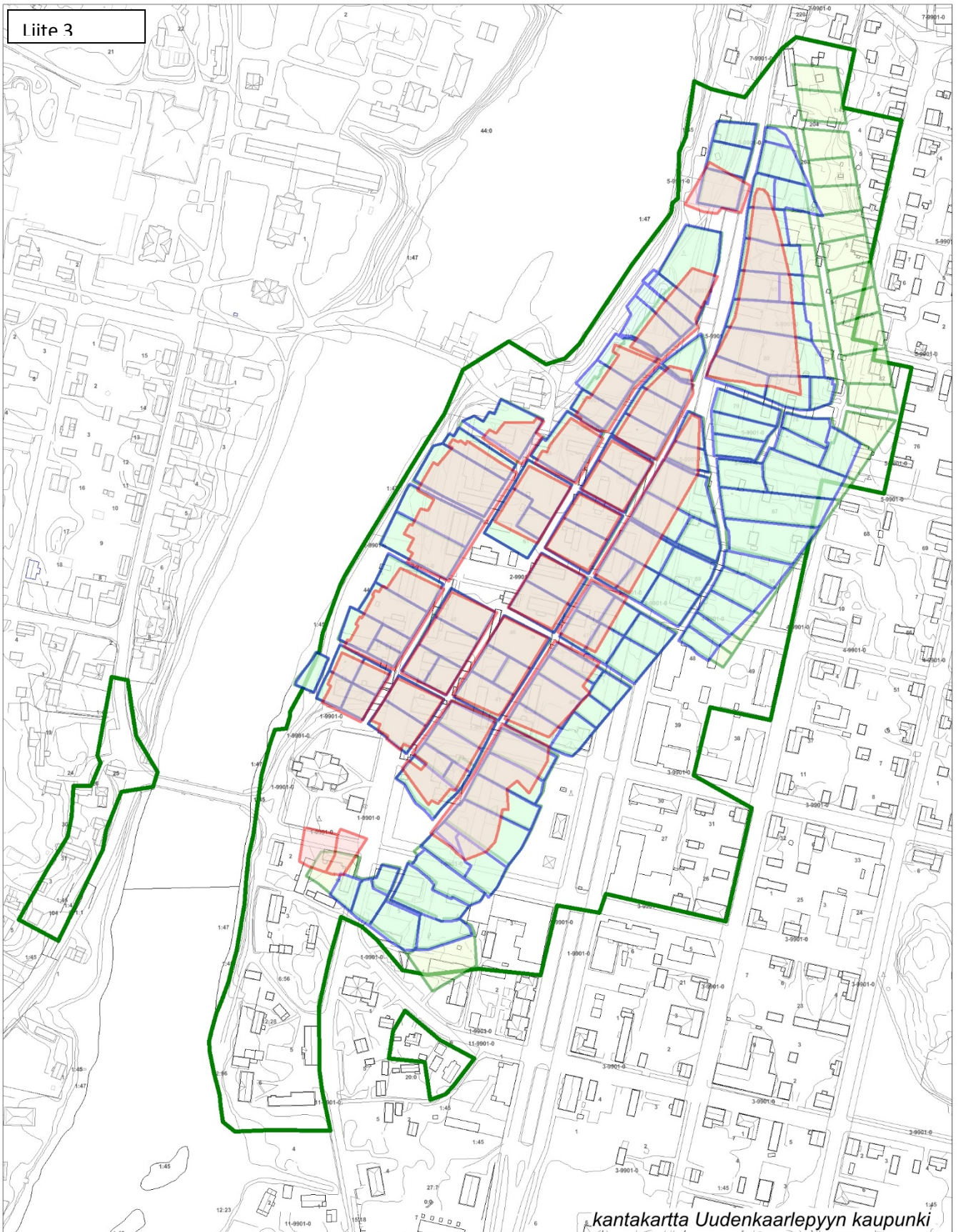

UUSIKAARLEPYY
Tutkimuksellisesti ja suojelullisesti
mielenkiintoiset alueet, yhdistelmä

Museovirasto/P. Pesonen 2015

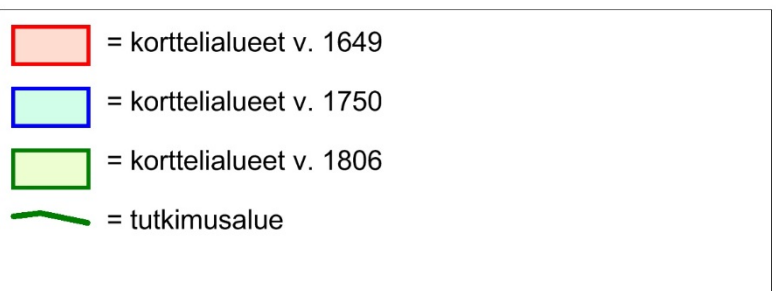

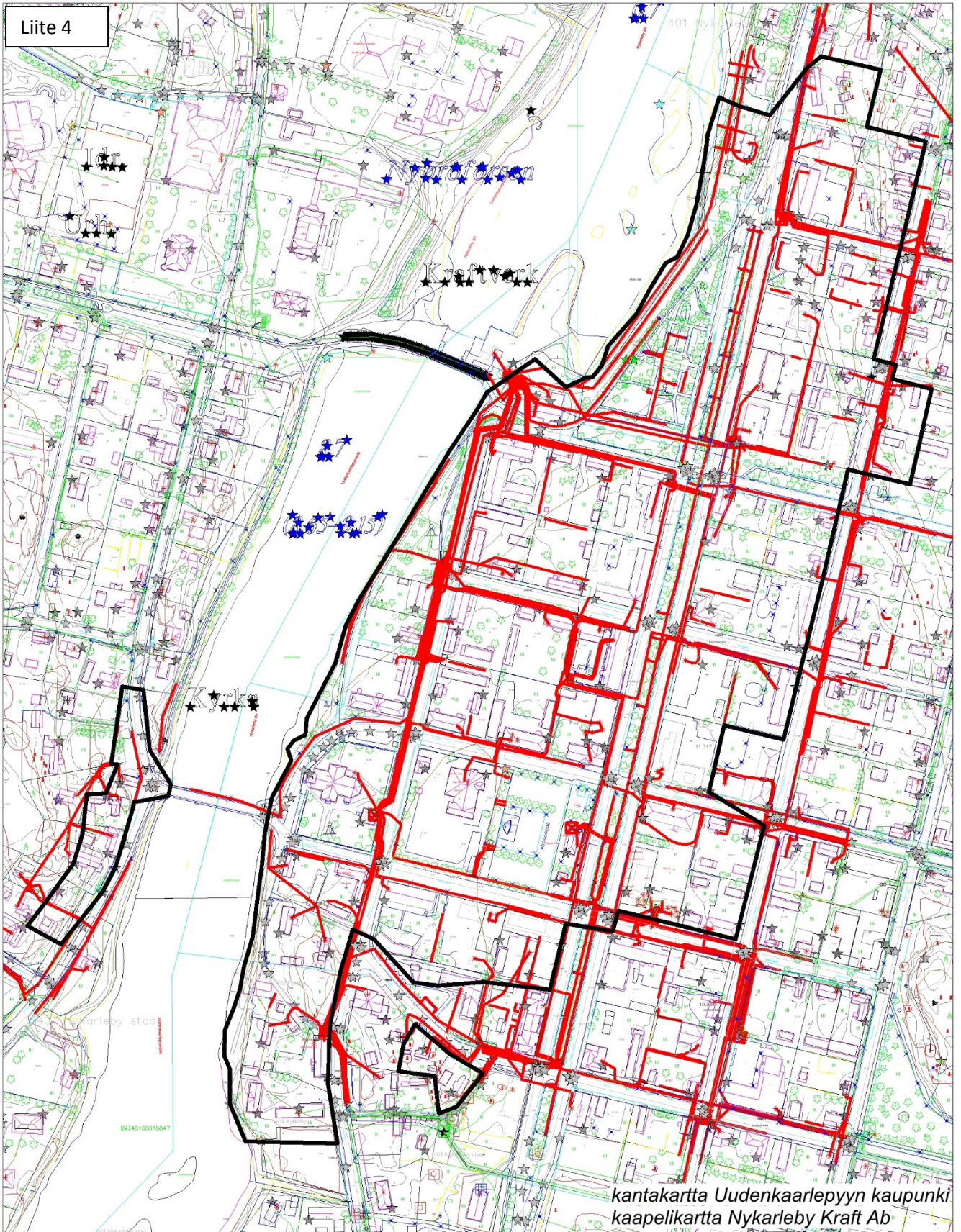

UUSIKAARLEPYY
Korttelialueen kasvu
v. 1649-1806

Museovirasto/P. Pesonen 2015

 200 m

UUSIKAARLEPYY

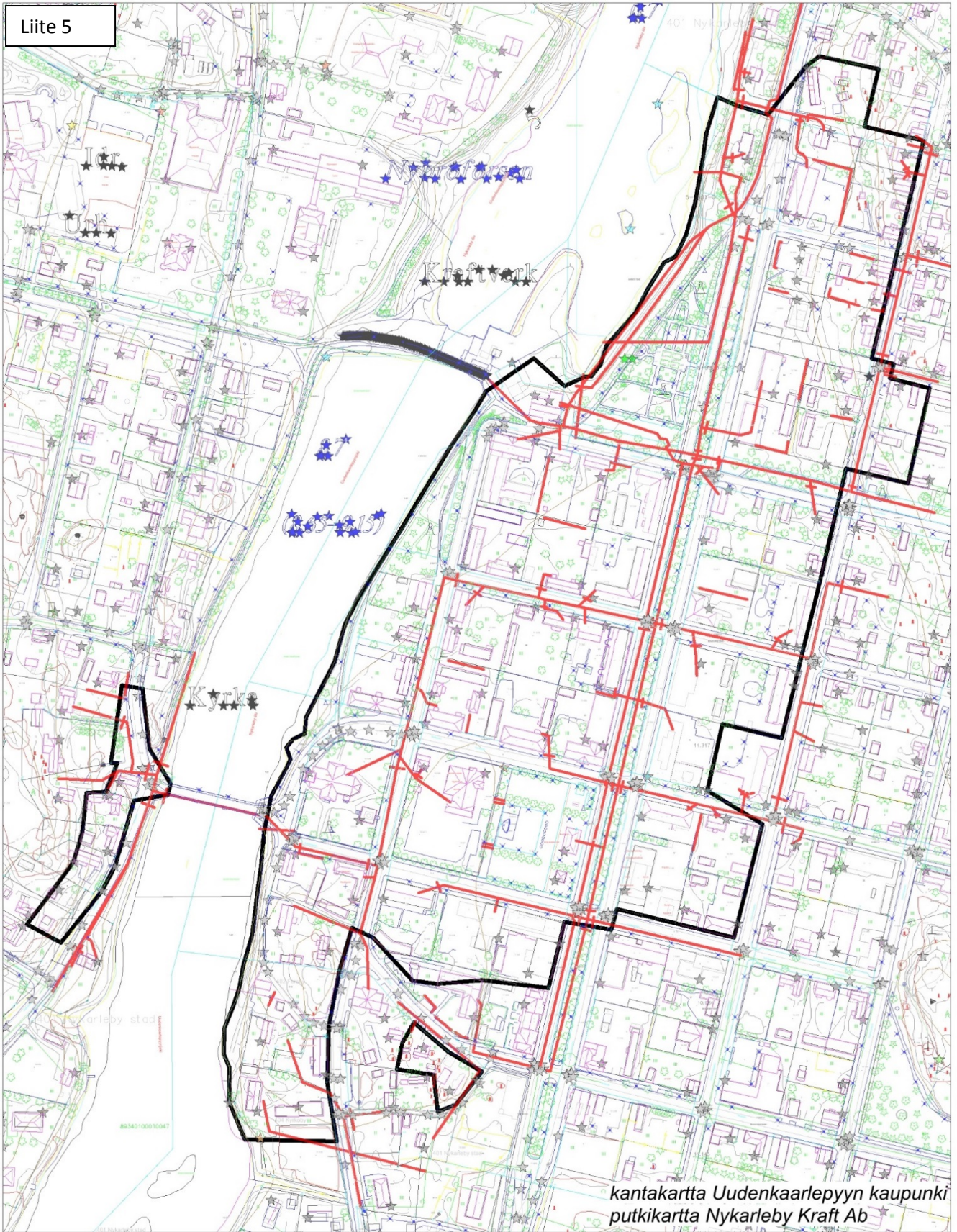
Sähkökaapeliverkosto

tutkimusalueella

Museovirasto/P. Pesonen 2015

200 m

- = sähkökaapeli
- = tutkimusalueen raja

UUSIKAARLEPEYY Vesi- ja viemäriverkosto tutkimusalueella

- = vesi- ja/tai viemäriputki
- = tutkimusalueen raja

Museovirasto/P. Pesonen 2015

 200 m

Uusikaarlepy - Nykarleby

Kaupunkiarkeologinen inventointi

Liite 6

Petro Pesonen 2015

Kohdetiedot

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300101010001	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	001	0101	0001
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Sollefteånkatu 3		4528:1-6		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	1) rakennus, 2) rakennus, 3) ulkorakennus. Tontilla on kaksi rakennusta, kolmas on viereisen tontin puolella. Vanhin rakennus on toiminut alun perin triviaalikouluna, sitten siinä on ollut raatihuone ja nyt siinä toimii musiikkiopisto. Muut aittoja.		1700-1, 1854			
			Perusta			Kellari
						☐
			Viite			
			Putkonen 1971, aiempi tonttinro 1/101/1			
	Kohdekuvaus					
	Vuoden 1649 kartassa kiinteistön halki on kulkenut tulliaita ja sen koilliskulmassa on ollut iso rakennus (koulu). Kiinteistön pohjoispuoli on ollut kahden eri tontin aluetta. Vuonna 1750 lähes koko kiinteistön alueella on useita pieniä rakennuksia ja koilliskulmassa edelleen ilmeisesti vanha koulurakennus. Vuonna 1806 kiinteistö on eteläreunaan lukuun ottamatta tonttina ja sen itäreunaan on merkitty suuri rakennus, ilmeisesti edelleen vanha koulurakennus. Kiinteistön alue säilyi vuoden 1858 tulipalosta vahingoittumattomana. Vanha koulurakennus on toiminut raatihuoneena, nykyään siinä on musiikkiopiston toimintaa. Tontin eteläreunalla on sähkökaapelikaivanto. Pihaa reunustaa aittarakennukset, joista läntisempi on viereisen kiinteistön puolella. Molemmissa aittarakennuksissa näyttäisi olevan myös vanhemmat osat. On hyvin todennäköistä, että kiinteistön sisäpihalla on säilyneitä vanhojen rakennusten jäännöksiä ja kulttuurikerroksia. Pihalla on osittain nurmella, osittain hiekkapinnalla.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300101010002	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	001	0101	0002
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Sollefteånkatu 1		4528:7-10		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on oranssiksi maalattu puinen asuinrakennus ja punamullattu osin hirsinen aittarakennus.		1899			
			Perusta			Kellari
						☐
			Viite			
			Putkonen 1971, aiempi tonttinro 1/101/16			
	Kohdekuvaus					
	Vuoden 1649 kartassa kiinteistön halki on kulkenut tulliaita, sillä on ollut rakennus (tullitalo) ja kiinteistön koilliskulma on ollut tonttialuetta. Aivan tontin lounaiskulmaa myötäilee Nygårdiin kulkenut polku. Vuoden 1750 kartassa kiinteistön alueella on kaksi rakennusta ja tulliaita on siirtynyt hieman etelämmäs, kiinteistön pohjoisreunalla on vanhalta sillalta itään kulkenut polku. Vuoden 1806 kartalla kiinteistöllä on edelleen samat kaksi rakennusta kuin aiemminkin (kartoittaja on siirtänyt niitä hieman eri paikkaan). Talot on merkitty myös vuoden 1841 kartalle. Kiinteistön alue säästyivät vuoden 1858 tulipalossa. Kunnallisteknisiä kaivantoja on pääasiassa kiinteistön pohjois- ja länsireunalla sekä eteläosan halki kulkeva vesijohto. Kiinteistöllä on vanha puinen asuintalo ja toisella reunalla punamullattu, osin hirsinen aittarakennus. Hyvin todennäköisesti sisäpihalla on säilynyt 1600-1700 -luvun kulttuurikerrosta ja rakenteiden jäännöksiä. Pihalla on hieman puutarhaa, pääosin se on hiekkapintaista.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300101010003	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	001	0101	0003
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kirkkokatu 2		4528:11-12		2	

Rakennukset	Rakennusvuosi
Tontilla on joen rannassa keltamaalattu puinen asuinrakennus, pihalla aittarivi ja punamullattu asuinrakennus Kirkkokadun puolella. Tonttia ympäröi lankkuaita.	1807
	Perusta
	Kellari
	☒
	Viite
	Putkonen 1971, aiempi tonttinro 1/101/15

Kohdekuvaus
Vuonna 1649 kiinteistön alue on vielä tulliaidan ulkopuolella ja sen halki kulkee etelään polku kohti Nygårdia (kartalla Prästegården). Vasta vuoden 1806 kartalla kiinteistön läntinen puoli on aidattuna tonttina, jonka pohjoisosassa tontin keskellä on suurikokoinen rakennus. Talo on täsmälleen linjassa nykyisin paikalle olevan rakennuksen kanssa. Myös vuoden 1841 kartalla on talo täsmälleen samalla kohdalla. Moderneja kaivantoja ovat ainakin rakennukselle koillisesta tuleva sähkökaapeli ja kiinteistön pohjoisreunalla oleva vesi- ja viemärikaivanto. Kiinteistön länsiosassa on ollut ainakin 1800-luvun alkupuolesta lähtien tontti ja koko alue on muutenkin sijaintinsa puolesta potentiaalinen ja sitä on syytä pitää 2. luokan alueena. Pihalueet ovat hiekkapintaisia, mutta kiinteistön alueella on myös paljon kalliota.

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300101020001	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	001	0102	0001
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kirkkokatu 6		4528:13-18		1	

Rakennukset	Rakennusvuosi
Tontilla on kirkko, kellotapuli ja pieni portiikkirakennus. Viimeksimainittu saattaa olla jokin aiemmin kirkkoaidassa ollut porttirakennus joka on siirretty.	1708
	Perusta
	Kellari
	☐
	Viite

Kohdekuvaus
Uudenkaarlepyyn kirkon tontti. Aikojen saatossa kirkko on hieman muuttanut muotoaan, mm. sivulaivoja on kasvatettu. Kirkkoaita on pysynyt suunnilleen samassa muodossaan vuosien 1649, 1750 ja 1806 kartoilla. Lisäksi kirkkoaidan itälaidalla on kellotapuli 1750 lähtien ja se on pysynyt samalla paikallaan nykyaikaan saakka. Eteläisessä ja pohjoisessa aidassa olleet porttirakennukset ovat hävinneet, pohjoisempi puuttuu jo vuoden 1806 kartalta. Vuoden 1649 kartalla kiinteistön koilliskulmassa on muutama pieni rakennus, joita ei myöhemmin enää näy. Kirkon alle ja kirkkotarhaan on tehty hautauksia ainakin vuoteen 1797 asti, jolloin perustettiin uusi hautausmaa hieman kaupungin itäpuolelle. Kirkolle johtaa kaakosta sähkökaapeli kellotapulilta ja koillisesta vesi- ja viemärikaivanto. Kirkon tontilla on todennäköisesti säilynyt vanhoja kulttuurikerroksia ja kirkkoon liittyviä rakennusten jäännöksiä sekä hautoja. Kirkkoaita on purettu, nykyään kirkon tonttia ympäröi metallinen ketjuaita.

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300101030001	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	001	0103	0001
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Sollefteånkatu 4		4528:19-21		1	

Rakennukset	Rakennusvuosi				
Tontilla on kolulurakennus (1900-luvun alusta?), vanha asuinrakennus mahdollisesti 1800-luvun lopulta ja pieni vajarakennus.	1908				
	Perusta				Kellari
					☐
	Viite				

Kohdekuvaus
Vuoden 1649 kartalla suunnilleen puolet tästä kiinteistöstä on korttelialuetta ja vuoden 1750 kartalla alueella on parisenkymmentä rakennusta. Todennäköisesti lähimpänä kirkkoa on ollut merkittävimpien porvareiden taloja ja näistä yksi onkin merkitty erikseen jo 1649 kartalle (Tysk Peers gårdh). Vuoden 1806 kartalla on sama korttelijako kuin 1750. Kiinteistön kaakkoiskulmassa olleet tontit säästyivät vuoden 1858 tulipalossa. Kiinteistön halki kulkee koillinen-luode -suunnassa kaksikin katua, jotka lienevät olleet kivettyjä (1806 kartan perusteella). Kiinteistöllä on nykyään ala-asteen koulu, jonne tulee sähkökaapeli pohjoisesta Pankkikadulta ja vesi- ja viemärikaivanto lännestä Kirkkokadulta. Lisäksi kiinteistöllä on vanha rakennus ja pieni vaja. Todennäköisesti kiinteistön piha-alueella on hyvin säilyneitä vanhoja kulttuurikerroksia ja rakenteita. Piha-alue on hiekkapintainen.

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300101040001	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	001	0104	0001
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Ratakatu 2		4528:22		1	

Rakennukset	Rakennusvuosi				
Tontilla on iso L-muotoinen asuinrakennus ja vaja.	1990-2000-luku				
	Perusta				Kellari
					☐
	Viite				

Kohdekuvaus
Vuoden 1649 kartalla kiinteistö on kaupungin tulliaidan eteläpuolella. Vuoden 1750 kartalla tulliaita kulkee aivan kiinteistön pohjoisreunalla ja yksi välittömästi aidan pohjoispuolella olleen korttelin rakennuksista ulottuu hieman kiinteistön alueelle. Vuoteen 1806 mennessä asutus oli levinnyt etelämmäs vanhan tulliaidan eteläpuolelle ja kiinteistön pohjoislaita oli uutta korttelialuetta. Ilmeisesti em. rakennus oli tällöin edelleen olemassa sillä suunnilleen samassa kohdassa on talo myös vuoden 1806 kartalla. Tämä kortteli selviytyi vuoden 1858 tulipalosta. Kiinteistön eteläosassa on tehty sekä sähkökaapeli- että vesijohtokaivantoja, mutta pohjoispuolella saattaa olla säilynyttä 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alun kulttuurikerrosta. Kiinteistön nykyrakennukset ovat moderneja. Kiinteistön pohjoislaidalla saattaa pienellä alueella olla säilyneenä viimeistään 1800-luvun alun rakenteita ja kulttuurikerrosta.

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300101040003	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	001	0104	0003
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Sollefteånkatu 9		4528:23		3	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on aiemmin ollut mm. kirjapaino. Nykyään sillä on iso liikerakennus ja autokatos. Rakennuskanta lienee 1960-1970-luvulta.		?			
	Perusta				Kellari	
					☐	
	Viite					
	Putkonen 1971, aiempi tonttinro 1/104/12					
	Kohdekuvaus					
	Vuonna 1649 kiinteistö on vielä ollut kaupungin tulliaidan ulkopuolella, ja vuonna 1750 tulliaita kulkee kiinteistön luoteisosan poikki, tällöin kiinteistön luoteisosa on kuulunut kaupunkilaisten ryyti- ja kaalimaa-alueisiin. Vuoden 1806 kartalla kiinteistön itäosan poikki kulkee koillinen-luode -suunnassa tie pohjoiseen. Käytännössä potentiaaliset alueet on kuitenkin kiinteistöllä rakennettu. Kiinteistöllä on iso liikerakennus (K-market) ja sisäpihalla vielä autokatos. Arkeologinen potentiaali on hyvin olematon tällä kiinteistöllä. Piha on asfaltoitu.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300101040004	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	001	0104	0004
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Sollefteånkatu 7		4528:24-25		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on huoltoasema ja aiemmin sillä on ollut myös ulkorakennus. Huoltoasema lienee sotien jälkeiseltä ajalta.		?			
	Perusta				Kellari	
					☐	
	Viite					
	Putkonen 1971, aiempi tonttinro 1/104/18					
	Kohdekuvaus					
	Vuonna 1649 tulliaita kulki kiinteistön pohjoisrajalla, mutta aidan sisäpuolella ei tällä kohdalla ole kortteliä. Vuonna 1750 tilanne on muuttunut siten, että tulliaita on siirtynyt kiinteistön eteläosaan ja suurin osa kiinteistön alueesta on korttelialueena. Vuonna 1806 asutus on laajentunut siten, että myös kiinteistön eteläosa on korttelialueena. Vain aivan itäisin osa kiinteistöstä on jäänyt asutuksen ulkopuolelle, mutta se on ainakin v. 1806 ollut sitä aluetta, jossa on ollut kaupunkilaisten ryyti- ja kaalimaat. Tämän kiinteistön alueella olleet korttelit säästivät kokonaan vuoden 1858 tulipalossa. Kiinteistön kaakkoislaidalla on kaapelikaivantoja. Nykyään kiinteistön alueella on huoltoasema, mutta kiinteistön sisäosassa ja etelälaidassa voi olla säilyneenä 1600-1700 -luvun rakenteita ja kulttuurikerroksia. Piha-alue on asfaltoitu.					

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300101040005	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	001	0104	0005
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Sollefteånkatu 5		4528:26-28		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on 1950-1960 -luvun kerrostalo, jonka alakerrassa on liikehuoneistoja. Tontin reunalla on autotalli.					
			Perusta		Kellari	
					☐	
			Viite			
	Kohdekuvaus					
	<p>Vuonna 1649 tulliaita kulki tämän kiinteistön pohjoisosassa, mutta aidan sisäpuolella ei tällä kohdalla ole kortteliä. Vuonna 1750 kiinteistön alueella on jo useampikin tontti ja lukuisia pieniä rakennuksia. Tulliaita oli siirtynyt etelämmäksi kulkien lähes kiinteistön eteläreunaa pitkin. Vuoden 1806 tilanne on sama kuin aiemmin. Kiinteistön piha-alueella saattaa olla jälkiä täällä olleesta kapeasta kadusta, joka on 1806 kartan perusteella ollut luultavasti kivetty. Tämän kiinteistön alueella olleet korttelit säästyivät kokonaan vuoden 1858 tulipalossa. Kiinteistön piha-alueella ei ole sen paremmin kaapeli- kuin vesijohtokaivantojakaan. Uusi rakennuskanta on tuhonnut kiinteistön pohjoisosasta vanhat kerrokset, mutta sisäpihan hiekka- ja nurmikkopihan alla voi hyvin olla säilyneitä rakennusjäännöksiä ja kulttuurikerrosta 1600-1700 -luvulta.</p>					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300199020001	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	001	9902	0100
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Sollefteånkatu 6		4528:29		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontti on pääasiassa asfaltilla katettua parkkipaikkaa, jonka itäreunassa on pieni linja-autoasema/kioski ja toinen kioskirakennus.					
			Perusta		Kellari	
					☐	
			Viite			
	Kohdekuvaus					
	<p>Vuonna 1649 kiinteistön länsiosa on korttelialuetta, koilliskulmassa on peltoa ja kiinteistön halki kulkee tulliaita koillinen-lounas -suunnassa. Vuonna 1750 tulliaita on siirtynyt idemmäksi kiinteistön itäpuolella, mutta korttelijako näyttäisi olevan ennallaan. Todennäköisesti kiinteistön itäosa on ollut tuolloin peltoa. Vuoteen 1806 mennessä ei ole tapahtunut muutoksia. Sekä kiinteistön etelä- että pohjoisosassa osa tonteista on säästynyt vuoden 1858 palossa. Kiinteistön länsiosassa ei ole kaapeli- tai vesijohtokaivantoja. Nykyään tämä koulun viereinen kiinteistö on torialuetta/parkkipaikkaa, jonka itäosassa on pieniä kioskeja ja linja-autoasema. Todennäköisesti alueella on hyvin säilyneitä vanhoja rakennusten ja katujen jäännöksiä sekä kulttuurikerroksia etenkin kiinteistön länsiosassa. Torin alue on asfaltoitu, itäosan kioskien alue on puolestaan kivetty.</p>					

□	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300200160044	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	002	0016	0044
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kirkkokatu 12			4528:30-31		1	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Tontilla on yksi omakotitalo, joka Putkosen inventoinnin mukaan olisi vuodelta 1861. Se näyttää kuitenkin nuoremmalta.			1861			
Perusta					Kellari	
					□	
Viite						
Putkonen 1971, aiempi tonttinro 2/201/44						
Kohdekuvaus						
Vanhassa korttelijaossa vuosina 1649, 1750 ja 1806 kiinteistön alue on aivan luoteisinta kulmaa lukuunottamatta tonttimaata, jolla on useita rakennuksia, osa hyvin lähellä joen rantaa vuoden 1750 kartan perusteella. Vuonna 1651 kiinteistön alueella oli kartan mukaan ruotumestarin tila (Rotmästaren 3 gårdh). Kortteli paloi vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön sisäpihalla ei ole kaapeli- tai vesijohtokaivantoja. Kiinteistöllä on vain omakotitalo ja muu osa on pihana/puutarhana. Alueella on potentiaalisesti säilynyttä 1600-1700 -luvun kulttuurikerrosta ja rakenteita. Piha on nurmella.						
□	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300202010001	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	002	0201	0001
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kirkkokatu 8			4528:32-34		1	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Tontilla on kolme rakennusta, joista kaksi vanhoja asuinrakennuksia ja yksi moderni autokatos.			1859-1861			
Perusta					Kellari	
					□	
Viite						
Putkonen 1971, aiempi tonttinro 2/201/43						
Kohdekuvaus						
Kiinteistö kirkon pohjoispuolella. Vuonna 1649 kiinteistöllä on osittain kaksi kortteliä ja vuonna 1750 näiden tonteilla on merkitty kymmeniä rakennuksia. Sama tontti- ja korttelijako on näkyvässä vielä 1806 kartalla (tontit 2-8) ja kiinteistön alueelle ulottuvat kaksi todennäköisesti kivettyä katua. Kiinteistön alueella olleet korttelit paloivat vuoden 1858 kaupunkipalossa. Sisäpihalla ei ole kaapeli- tai vesijohtokaivantoja. Nykyään kiinteistöllä on kaksi heti paljon jälkeen rakennettua asuintaloa sekä autokatos. Todennäköisesti alueella on säilynyt 1600-1700-luvun rakenteiden jäännöksiä sekä kulttuurikerrosta. Piha-alue on hiekalla ja/tai nurmella.						

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300202010005	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	002	0201	0005
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Kirkkokatu 14		4528:35		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on asuinrakennus ja autokatos. Asuinrakennus on mansardikattoinen, se on ehkä täysin remontoitu vanha talo.		1900-luku			
			Perusta		Kellari	
					☐	
			Viite			
			Putkonen 1971, aiempi tonttinro 2/201/44			
	Kohdekuvaus					
	Vanhassa korttelijaossa vuosina 1649, 1750 ja 1806 kiinteistön alue on pääasiassa korttelialuetta. Vuoden 1750 kartalla kiinteistön joenpuoleinen länsireuna on peltona/kasvimaana ja kiinteistöllä on runsaasti rakennuksia. Vuonna 1651 tällä kiinteistöllä on ollut pormestarin tila (borgmästaren gård). Kiinteistön alueella olleet korttelit paloivat vuoden 1858 kaupunkipalossa. Sisäpihalla ei ole kaapeli- tai vesijohtokaivantoja. Kiinteistöllä on mansardikattoinen, mahdollisesti vanha modernisoitu rakennus ja autokatos. Kiinteistön sisäpihalla on potentiaalisesti säilynyttä kulttuurikerrosta ja rakenteiden jäännöksiä 1600-1700 -luvulta. Piha-alue on osin hiekalla, osin nurmella.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300202020040	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	002	0202	0040
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Pankkikatu 8/Topeliuksenpuistikko 10		4528:36-37		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on kaksi rakennusta, joista Pankkikadun kulmassa oleva on vanha, Topeliuksenpuistikon varressa on uudisrakennus.		1859			
			Perusta		Kellari	
					☐	
			Viite			
			Putkonen 1971			
	Kohdekuvaus					
	Vuonna 1649 kiinteistön läntinen puoli on korttelialuetta ja itäinen puoli osittain ilmeisesti peltoa. Vuonna 1750 kortteli on laajentunut itään siten, että käytännössä koko kiinteistön alue on ollut asuttuna. Tosin itäisimmillä tonteilla näyttää olevan vain yksi rakennus kussakin (mökki), joten ne lienevät vähäväkisten tontteja. Vuonna 1806 korttelijako on sama. Korttelin koillisin tontti säästyivät vuoden 1858 palossa, mutta tämä on suurimmaksi osaksi nykyisellä katualueella (Topeliuksenpuistikko). Kiinteistön sisäpihalla on joitakin kaapelikaivantoja. Kiinteistöllä on Pankkikadun kulmassa v. 1859 rakennettu talo, Topeliuksenpuistikon varrella on uudisrakennus. Sisäpiha on hiekkapintainen, laaja alue ja sillä on hyvin voinut säilyä 1600-1700 -luvun rakenteiden jäännöksiä ja kulttuurikerrosta.					

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300202020041	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	002	0202	0041
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Pankkikatu 6		4528:38-40		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	1) liikehuoneisto, 2) asuinrakennus, 3) julkorakennus/liikehuoneisto. Rakennuksista kaksi on kievarin käytössä.		1859			
	Perusta				Kellari	
					☒	
	Viite					
	Putkonen 1971					
	Kohdekuvaus					
	Kiinteistö on vuosien 1649, 1750 ja 1806 kartoilla neljän eri korttelin alueella ja lisäksi kiinteistön sisälle tulevat vielä korttelien välissä olleet katualueet, jotka ainakin 1806 kartan perusteella olivat kivettyjä. Vuoden 1750 kartan perusteella kiinteistön alueella oli lukuisia rakennuksia. Kaikki alueen korttelit paloivat vuoden 1858 tulipalossa. Pankkikadun varrella olevaan taloon on kaivettu sähkökaapelikaivanto. Sisäpihalla ei ole kaivantoja. Kiinteistön rakennukset ovat kaikki 1800-luvulta ja laaja sisäpiha on hiekkapintainen ja osin nurmella. Siellä on hyvin voinut säilyä 1600-1700 -luvun rakenteiden jäännöksiä ja kulttuurikerroksia.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300202020042	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	002	0202	0042
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Kirkkokatu 5/Pankkikatu 4		4528:41-43		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	1) asuinrakennus, 2) asuinrakennus, 3) asuinrakennus, 4) ulkorakennus. Rakennuksista kolme on remontoitavana.		1859			
	Perusta				Kellari	
					☐	
	Viite					
	Putkonen 1971					
	Kohdekuvaus					
	Vuoden 1649 kartalla kiinteistön alueelle osuu peräti neljän korttelin osia ja näiden keskellä olevat katualueet. Korttelit ovat samanlaisia vuosien 1750 ja 1806 kartoilla. Vuoden 1750 kartalla kiinteistön rajojen sisälle sattuu ainakin 20 eri rakennusta. Kadut olivat todennäköisesti kivettyjä. Kaikki korttelit paloivat vuoden 1858 tulipalossa. Kiinteistön pihalle johtaa vesijohtokaivannot etelästä ja lännestä sekä sähkökaapelikaivanto etelästä. Nykyrakennukset kiinteistöllä ovat heti palon jälkeen rakennettuja, nykyään huonossa kunnossa olevia, mutta parhaillaan remontin alla. Sisäpiha on hiekkapintainen, osin nurmella ja sisäpihan alla on hyvin voinut säilyä 1600-1700 -luvun rakenteiden jäännöksiä ja kulttuurikerrosta.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300202020045	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	002	0202	0045
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kirkkokatu 7/Porvarinkatu 1		4528:44-47		1	

Rakennukset	Rakennusvuosi
1) asuinrakennus, 2) makasiini, 3) rakennus, 4) ulkorakennus, 5) autotalli. Nykyään tontilla on kaksi peräkkäin olevaa asuinrakennusta ja ulkorakennus, ne lienevät kaikki 1800-luvulta.	1864-1873
Perusta	Kellari
	☒
Viite	
Putkonen 1971	

Kohdekuvaus
Vanhassa korttelijaossa vuosina 1649, 1750 ja 1806 kiinteistö on pääasiassa yhden korttelin alueella, jolla oli vuoden 1750 kartan perusteella runsaasti rakennuksia. Lisäksi kiinteistön alueelle osuu kaksi katua, vuoden 1806 kartan perusteella kivettyjä, sekä iso osa vanhan torin eteläreunaa, sekin kivetty. Kiinteistön sisäpihalla ei ole sähkökaapeli- tai vesijohtokaivantoja. Kiinteistöllä on Kirkkokadun varrella kaksi peräkkäistä vanhaa asuinrakennusta ja sisäpihalla vanha ulkorakennus. Sisäpiha on puutarhaa. Kiinteistön alueella on todennäköisesti hyvin säilynyttä 1600-1700 -luvun kulttuurikerrosta ja rakenteiden jäännöksiä.

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300202020046	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	002	0202	0046
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Porvarinkatu 3		4528:48-51		1	

Rakennukset	Rakennusvuosi
1) asuinrakennus, 2) asuinrakennus, 3) asuinrakennus, 4) ulkorakennus. Nykyään tontilla on kaksi 1800-luvun asuinrakennusta ja ulkorakennus.	1859-1878
Perusta	Kellari
	☐
Viite	
Putkonen 1971	

Kohdekuvaus
Vanhassa korttelijaossa vuosina 1649, 1750 ja 1806 kiinteistö on kahden korttelin ja risteävien katujen alueella. Vuoden 1750 kartan perusteella kiinteistön kohdalla on ollut runsaasti rakennuksia ja vuosien 1649 ja 1750 karttojen perusteella torin itälaidalla olleen raatihuoneen kaakkoisnurkka hipoo kiinteistön pohjoisreunaa. Vuoden 1649 kartalla raatihuone on erimuotoinen kuin myöhemmissä kartoissa ja se näyttäisi ulottuvan joitakin metrejä kiinteistön puolelle. Kiinteistön luoteisnurkka on vanhassa korttelijaossa keskustorin aluetta. Alueen korttelit - myös raatihuone - tuhoutuivat vuoden 1858 tulipalossa. Kiinteistön sisäpihalla ei ole sähkökaapeli- tai vesijohtokaivantoja. Kiinteistössä on kaksi vanhaa kivijaloilla olevaa asuinrakennusta Porvarinkadun varrella ja sisäpihalla ulkorakennus. Sisäpiha on iso hiekkapiha, joka on osin nurmella ja jolla on todennäköisesti hyvin säilyneenä 1600-1700 -luvun kulttuurikerroksia ja rakenteiden jäännöksiä.

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300202020047	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	002	0202	0047
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Porvarinkatu 5/Topeliuksenpuistikko 12		4528:52-53		2	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	1) asuin-, teollisuusrakennus, 2) rakennus, 3) ulkorakennus. Nykyään tontilla on liikerakennus, asuinrakennus ja autokatos. Kaikki vaikuttavat moderneilta.		1859			
			Perusta			Kellari
						☐
			Viite			
			Putkonen 1971			
	Kohdekuvaus					
	<p>Vanhassa korttelijaossa vuosina 1649, 1750 ja 1806 kiinteistö on pääasiassa kahden korttelin tonttien 66-71 alueella ja lisäksi kiinteistön alueella on kahden risteävän kadun osia. Ilmeisesti kadut ovat olleet kivettyjä ainakin v. 1806 kartan perusteella. Korttelit paloivat vuoden 1858 tulipalossa. Kiinteistön sisäpihalla kulkee kaapelikaivanto. Kiinteistössä on Porvarinkadulla suhteellisen moderni asuinrakennus ja Topeliuksenpuistikon puolella monikerroksinen liikerakennus, sekin 1900-luvun jälkipuoliskolta. Kiinteistön piha on parkkipaikkana ja siellä on autokatos. Sisäpiha on pieni ja pääosin asfaltoitu, eteläosa on nurmella. On mahdollista, että siellä kuitenkin olisi säilyneenä vanhaa kulttuurikerrosta ja rakenteiden jäännöksiä. Se on kuitenkin syytä laittaa vain luokkaan 2.</p>					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300202030060	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	002	0203	0060
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Porvarinkatu 6/Topeliuksenpuistikko 14		4528:54-55		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on ollut 2 asuinrakennusta (rak. 1860-1863), mutta purettu. Nykyään tontilla on 1960-1970-luvun tiilikerrostalo.					
			Perusta			Kellari
						☐
			Viite			
			Putkonen 1971			
	Kohdekuvaus					
	<p>Vanhassa korttelijaossa 1649, 1750 ja 1806 tämä kiinteistö neljän eri korttelin kohdalla ja sen halki kulki kaksi risteävää katua, jotka vuoden 1806 kartan perusteella olivat kivettyjä. Vanhoilla tonteilla oli useita rakennuksia. Kaikki korttelit paloivat vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön etelälaidalla on yksi sähkökaapeli- ja vesijohtokaivanto. Kiinteistöä hallitsee nyt suuri tiilikerrostalo. Sisäpiha on pääosin asfaltoitu, mutta silti arkeologisesti potentiaalinen yhtenäinen alue, jolla saattaa olla säilyneenä 1600-1700 -luvun kulttuurikerroksia ja kiinteiden rakenteiden jäännöksiä. Pieni osa pihasta on nurmella.</p>					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300202030061	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	002	0203	0061
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Porvarinkatu 4		4528:56-57		1	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
1) asuinrakennus, 2) asuinrakennus, 3) ulkorakennus, 4) 2 vajaa ja kellari. Vaaleaksi rapattu kivijalkatalo, sisäpihalla moderni autokatos ja vaja sekä vanhempi ulkorakennus.		1859			
		Perusta			Kellari
					☒
		Viite			
		Putkonen 1971			
Kohdekuvaus					
<p>Vanhassa korttelijaossa vuosina 1649, 1750 ja 1806 kiinteistölle ulottuu kolme kortteliä ja kiinteistön lounaiskulmassa on torialue, joka ainakin 1806 kartan perusteella on ollut kivetty. Läntisin kortteli on vuoteen 1750 mennessä hieman levinnyt torin puolelle verrattuna vuoteen 1649. Lisäksi kiinteistön alueella on katuja, jotka ovat olleet kivettyinä vuoden 1806 perusteella. Kaikki kiinteistön alueella olleet korttelit paloivat vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön etelä- ja pohjoislaidalla on sähkökaapeli - ja vesijohtokaivantoja. Kiinteistöllä on lähinnä vanhaa rakennuskantaa ja iso hiekka- ja osin nurmipintainen sisäpiha on potentiaalinen arkeologisesti. Siellä voi olla säilyneenä 1600-1700 -luvun kulttuurikerroksia ja kiinteiden rakenteiden jäänteitä.</p>					
Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300202030062	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	002	0203	0062
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Porvarinkatu 2/Kirkkokatu 9		4528:58-59		1	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
1) asuintalo + apteekki, 2) asuinrakennus, 3) ulkorakennus, 4) kellari ja kaivo. Nykyrakennukset lienevät remontoituja vanhoja taloja. Lisäksi on rakennettu kaksi uutta autokatosta.		1860			
		Perusta			Kellari
		harmaakivi/betoni			☒
		Viite			
		Putkonen 1971			
Kohdekuvaus					
<p>Vuoden 1649 kartalla kiinteistön kohdalla on kahden korttelin osia ja kaakkoisosa on keskustorin aluetta, ja kiinteistön alueelle on merkitty myös yksi rakennus torille. Lisäksi koilliskulmassa on katualuetta. Kiinteistön lounaiskulmassa oli edellisen pormestarin talo (fordom borgmästarens?? Jacob Jakobssons gård) Tilanne on suunnilleen sama vuoden 1750 kartalla, mutta läntinen kortteli on jakautunut kahtia ja väliin on tullut joen rantaan johtava kuja, joka vuoden 1806 kartan mukaan on ollut kivetty samoin kuin torialue. Korttelit paloivat vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön eteläreunalla olevan talon ympärillä on sähkökaapelikaivantoja. Kiinteistön sisäpihan länsipuoli on asfaltoitu, itäpuoli on nurmella ja se on arkeologisesti potentiaalinen. Siellä voi olla säilyneenä 1600-1700 -luvun kulttuurikerroksia ja kiinteitä rakenteita.</p>					

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300202030063	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	002	0203	0063
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Kirkkokatu 11/Lybeckinkatu 1		4528:60-62		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	1) asuinrakennus, 2) asuinrakennus, 3) ulkorakennus, rakennutti J.A. Lybeck. Nykyään ovat yhtä rakennuskokonaisuutta, osin modernisoitu.		1862			
			Perusta			Kellari
			harmaakivi			☐
			Viite			
			Putkonen 1971			
	Kohdekuvaus					
	Vuoden 1649 kartalla kiinteistön kohdalla on kaksi kortteliä ja kahden kadun risteys. Vuonna 1750 tilanne on suunnilleen sama, mutta tonttialueet ovat hieman levittäytyneet joen rantaan päin länteen. Vuoden 1806 kartalla korttelit ovat yhdistyneet siten, ettei niiden välillä ole enää joen rantaan johtavaa katua. Korttelin editse itäpuolelta kulkeva katu on vuoden 1806 kartan perusteella ollut kivetty. Korttelit paloivat vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön itärajalla on sähkökaapeli- ja vesijohtokaivanto. Kiinteistöllä olevat rakennukset muodostavat yhden kokonaisuuden, mutta asfaltoidun ja osin nurmella olevan pienen sisäpihan alla saattaa olla jäljellä 1600-1700 -luvun kulttuurikerroksia ja rakenteiden jäännöksiä.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300202030064	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	002	0203	0064
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Lybeckinkatu 3-5		4528:63-65		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	1) asuinrakennus, 2) asuinrakennus, 3) maakellari, 4) leikkimökki, 5) ulkorakennus. Nykyään tontilla vanha puutalo kivijalalla, sekä toinen moderni asuinrakennus ja sisäpihalla vanhoja aittoja sekä maakellari.		1859			
			Perusta			Kellari
						☒
			Viite			
			Putkonen 1971			
	Kohdekuvaus					
	Vanhassa korttelijaotuksessa vuosilta 1649, 1750 ja 1806 kyseinen kiinteistö on usean korttelin alueella ja sille sattuu vielä katujen risteysalue. Vuoden 1806 kartalla katu näyttäisi olevan kivetty. Vuoden 1750 kartalle on merkitty rakennukset, joita sattuu runsaasti kiinteistön alueelle. Kaikki korttelit paloivat vuoden 1858 tulipalossa. Kiinteistön sisäpihalla ei ole sen paremmin kaapeli- kuin vesijohtokaivantojakaan. Kiinteistöllä on lähinnä vanhaa rakennuskantaa. Sisäpiha on lähinnä nurmea ja hiekkapihaa ja siellä voi hyvin olla säilyneenä 1600-1700 -luvun kulttuurikerrosta ja kiinteiden rakennusten jäännöksiä.					

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300202030065	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	002	0203	0065
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Lybeckinkatu 7/Topeliuksenpuistikko 16		4528:66-67		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	1) asuinrakennus, 2) autotalli. Aiemmin tontilla on ollut 1860 rakennettu vinkkeli asuinrakennus. Nykyään tontilla on rapattu asuinkerrostalo ehkä 1950-1960-luvulta, sisäpihalla autokatos.					
			Perusta		Kellari	
					☒	
			Viite			
			Putkonen 1971			
	Kohdekuvaus					
	Kiinteistö on vanhassa korttelijaotuksessa vuosilta 1649, 1750 ja 1806 useinkin eri korttelin alueella ja lisäksi alueella on useita katuja. Vuoden 1806 kartan perusteella katualueet on täällä kivetty ja vuoden 1750 kartan mukaan alueella oli useita rakennuksia, tosin kiinteistön etelälaidalla ollut tontti oli tällöin tyhjä. Kaikki korttelit paloivat vuoden 1858 tulipalossa. Aivan kiinteistön pohjoislaitaa myötäilee sähkökaapeli- ja vesijohtokaivanto. Rakennuskanta on uutta, mutta iso piha-alue on potentiaalinen arkeologisesti. Pihan läntinen kaista on nurmella ja muu osa on hiekkapihaa. Alueella voi olla säilyneenä 1600-1700 -luvun kulttuurikerroksia ja rakenteiden jäännöksiä.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300299030000	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	002	9903	0000
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Voimalaitos		4528:68-70		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Puistoaluetta.					
			Perusta		Kellari	
					☐	
			Viite			
	Kohdekuvaus					
	Kirkkokadun ja Porvarinkadun risteyksen luoteispuolella oleva rantapuisto ja Porvarinkadun jatke rantaan asti. Vuoden 1649 kartalla tälle alueelle on merkitty rantakorttelin reunaa sekä yksi erillinen rakennus Porvarinkadun jatkeella. Osa korttelista kuului edelliselle pormestarille (fordom borgmästarens ?? Jacob Jakobssons gård). Vuonna 1750 alueella oli kolmen korttelin osia runsaine rakennuksineen sekä kaksi rantaan johtavaa katua ja pieni viljelys joen penkalla Porvarinkadun jatkeella. Tilanne oli suunnilleen sama vuonna 1806. Kaikki korttelit paloivat Uudenkaarlepyyn palossa vuonna 1858. Alueella on joitakin kaapeli- ja putkikaivantoja, mutta puiston aluetta on syytä pitää 1. luokan kohteena, jossa 1600-1700 -luvun kulttuurikerrokset ovat todennäköisesti säilyneet hyvin myöhemmältä maankäytöltä.					

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300303090026	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	003	0309	0026
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Sollefteånkatu 12			4528:71-72		2	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Tontilla on iso siniseksi maalattu, tornillinen rakennus, vanha asuinrakennus, asuinrakennuksesta tehty ulkorakennus ja aitta			1800-1900-luku			
Perusta					Kellari	
					☐	
Viite						
Putkonen 1971						
Kohdekuvaus						
Vuonna 1649 ja 1750 kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan ulkopuolella, mutta vuonna 1806 paikalla on aidalla rajattu hautausmaa. Kyseistä hautausmaata ei näy missään aiemmassa eikä myöhemmässä kartassa. Tämä hautausmaa on vihitty käyttöön v. 1797 ja se oli käytössä noin 30 vuotta. Hautausmaan länsipuolella oli pohjoiseen kulkeva tie. http://www.nykarlebyforsamling.fi/index.php/gamla-gravgarden-nykarleby . Kiinteistön sisäpihalla ei ole kaapeli- tai vesijohtokaivantoja. Kiinteistöllä on 1800-luvun lopun ja myöhempiä rakennuksia ja hiekka-/nurmipiha. Mahdollisesti hautoja voi olla jäljellä kiinteistön länsireunalla.						
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300303090027	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	003	0309	0027
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Sollefteånkatu 8-10			4528:73-74		2	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Tontilla on aiemmin ollut v. 1875 rakennettu poliisiasema. Nyt sillä on iso kaupungintalo-kirjasto -kompleksi.			1980-luku?			
Perusta					Kellari	
					☐	
Viite						
Putkonen 1971						
Kohdekuvaus						
Vuonna 1649 ja 1750 kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan ulkopuolella, mutta vuonna 1806 paikalla on aidalla rajattu hautausmaa. Kyseistä hautausmaata ei näy missään aiemmassa eikä myöhemmässä kartassa. Tämä hautausmaa on vihitty käyttöön v. 1797 ja se oli käytössä noin 30 vuotta. Hautausmaan länsipuolella oli pohjoiseen kulkeva tie. http://www.nykarlebyforsamling.fi/index.php/gamla-gravgarden-nykarleby . Kiinteistön sisäpihalla ei ole kaapeli- tai vesijohtokaivantoja. Moderni rakentaminen lienee kuitenkin tuhonnut suurimman osan hautausmaasta. Kiinteistön sisäpiha on asfaltoitu.						
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300303090030	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	003	0309	0030
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Topeliuksenpuistikko 9			4528:75		2	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Tontilla on 1950-1960 -luvun kerrostalo.						
Perusta					Kellari	
					☐	
Viite						
Kohdekuvaus						
Vuonna 1649 ja 1750 kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan ulkopuolella, mutta vuonna 1806 paikalla on aidalla rajattu hautausmaa. Kyseistä hautausmaata ei näy missään aiemmassa eikä myöhemmässä kartassa. Tämä hautausmaa on vihitty käyttöön v. 1797 ja se oli käytössä noin 30 vuotta. Hautausmaan länsipuolella oli pohjoiseen kulkeva tie. http://www.nykarlebyforsamling.fi/index.php/gamla-gravgarden-nykarleby . Kiinteistön sisäpihalla on kaapelikaivantoja. Moderni rakentaminen lienee tuhonnut suurimman osan hautausmaasta. Jotain saattaa olla kerrostalon asfaltoidun pihan alla kuitenkin jäljellä.						

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300303090031	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	003	0309	0031
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Pankkikatu 11		4528:76-77		2	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	1-3) asuinrakennuksia, 4) ulkorakennus. Nyt tontilla on kaksi vanhaa asuinrakennusta ja kaksi ulkorakennusta. Asuinrakennukset voivat olla 1800-luvulta.		?			
	Perusta					Kellari
	kivijalka					☐
	Viite					
	Putkonen 1971					
	Kohdekuvaus					
	Vuonna 1649 ja 1750 kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan ulkopuolella, mutta vuonna 1806 paikalla on aidalla rajattu hautausmaa. Kyseistä hautausmaata ei näy missään aiemmassa eikä myöhemmässä kartassa. Tämä hautausmaa on vihitty käyttöön v. 1797 ja se oli käytössä noin 30 vuotta. Hautausmaan länsipuolella oli pohjoiseen kulkeva tie. http://www.nykarlebyforsamling.fi/index.php/gamla-gravgarden-nykarleby . Kiinteistön sisäpihalla ei ole kaapeli- tai vesijohtokaivantoja. Kiinteistöllä on vanhoja, mahdollisesti 1800-luvun rakennuksia. Alueella saattaa olla säilyneenä hautausmaan jäännöksiä.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300404010039	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	004	0401	0039
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Pankkikatu 10/Topeliuksenpuistikko 11		4528:79-80		3	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Liikerakennus ja asuintalo.		1970-luku			
	Perusta					Kellari
						☐
	Viite					
	Kohdekuvaus					
	Vuonna 1649 kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan ulkopuolella, mutta vuonna 1750 tulliaita meni kiinteistön halki koillinen-lounas -suunnassa ja sisäpuolella oli ilmeisesti peltoa. Vuonna 1806 kiinteistön halki kulki pohjoiseen johtava tie ja kiinteistön pohjoisosassa itä-länsisuuntainen kivetty katu, jonka eteläpuolella oli kiinteistön alueella kaupunkilaisten ryyti- ja kaalimaa. Kiinteistön pohjoisosassa on vesijohtokaivanto. Alueen arkeologinen mielenkiinto kohdistuisi lähinnä katualueeseen, josta tuskin on kuitenkaan mitään jäljellä. Kiinteistön piha-alue on pääosin asfaltoitu, osin nurmena.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300404010048	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	004	0401	0048
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Porvarinkatu 7/Topeliuksenpuistikko 13		4528:81-82		2	

Rakennukset	Rakennusvuosi
Asuinkerrostalo, 2 autokatosta.	moderni
Perusta	Kellari
	☐
Viite	

Kohdekuvaus
Vuonna 1649 kaupungin tulliaita kulki kiinteistön länsipuolen halki koillinen-lounas -suunnassa ja ainakin kiinteistön länsireunalla oli peltoa tms. viljelystä. Vuonna 1750 asutus oli laajentunut tähän suuntaan niin, että tulliaita kulki jo kiinteistön itäpuolella ja kiinteistön alueella oli kahden korttelin ja niiden välisten katujen osia. Rakennuksia sijoittuu vuoden 1750 kartalla kiinteistön kohdalle 11 kpl. Vuoden 1806 kartalla tästä kiinteistöstä suurin osa on kaupunkilaisten kaalimaana, mutta em. korttelit olivat samanlaisia kuin vuoden 1750 kartalla. Nämä korttelit säästyivät vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön sisäpihalla ei ole kaapeli- tai vesijohtokaivantoja. Kiinteistön eteläpuoli tuskin on arkeologisesti mielenkiintoista, koska se on ollut kaalimaana. Pohjoisosaa sen sijaan on mielenkiintoinen. Piha-alue on kokonaan asfaltoitua. Kiinteistön pohjoisosassa voi olla jäljellä 1700-1800 -luvun kulttuurikerroksia ja rakenteiden jäännöksiä.

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300404010049	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	004	0401	0049
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Porvarinkatu 7-9		4528:83-84		2	

Rakennukset	Rakennusvuosi
Asuinkerrostalo	moderni
Perusta	Kellari
	☐
Viite	

Kohdekuvaus
Vuosina 1649 ja 1750 tämä kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan ulkopuolella. Lapuanjokeen laskeva pieni oja on tullut tämän kiinteistön alueelta ja virrannut kohti luodetta jokeen. Vuonna 1806 aivan kiinteistön reunalla, Porvarinkadun eteläisen jalkakäytävän kohdalla on ollut ojan ylittävä pieni silta. Vuonna 1806 asutus oli levinnyt siten, että kahden tontin itäreunat ulottuivat kiinteistölle ja kiinteistön länsireunaa pitkin kulki pohjoiseen johtava tie. Nämä korttelit säästyivät vuoden 1858 kaupunkipalolta. Kiinteistön pohjoisosassa on kaapelikaivanto. Tontin pohjoisosaa voi pitää arkeologisesti mielenkiintoisena alueena. Kiinteistön sisäpiha on kerrostalon lähellä hiekkakentää, muuten nurmella. Aivan tontin luoteisnurkkaa voi pitää arkeologisesti mielenkiintoisena alueena, jolla voi olla säilynyttä 1700-1800 -luvun kulttuurikerrosta ja rakenteiden jäännöksiä.

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300404130058	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	004	0413	0058
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Porvarinkatu 10/Kustaa Aadolfinkatu 22		4528:85-86		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on moderni asuinkerrostalo.					
	Perusta				Kellari	
					☐	
	Viite					
	Kohdekuvaus					
	<p>Vuonna 1649 kiinteistön alue ole pääasiassa kaupungin tulliaidan ulkopuolella, itse aita meni juuri kiinteistön luoteiskulman poikki. Vuonna 1750 asutus ole levinnyt ja tulliaita siirtynyt kulkemaan kiinteistön halki sen keskeltä luoteesta koilliseen. Samalla kiinteistöstä oli tullut korttelialuetta rakennuksineen. Vuonna 1806 tilanne oli pysynyt entisellään ja kiinteistön itälaidalla oli pohjoiseen menevä tie. Kiinteistön alueella olleet korttelit säilyivät vuoden 1858 tulipalossa. Aivan kiinteistön etelä- ja kaakkoisreunalla on sähkökaapeli- ja vesijohtokaivantoja. Kiinteistöllä on moderni asuinkerrostalo. Sisäpiha on puoliksi asfaltoitu ja puoliksi nurmella. Alueella on hyvin voinut säilyä 1600-1700 -luvun kulttuurikerroksia ja rakenteiden jäännöksiä.</p>					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300404130059	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	004	0413	0059
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Porvarinkatu 8/Topeliuksenpuistikko 17		4528:87-89		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Rapattu kerrostalo, liike-/teollisuusrakennus		1950-1960-luku			
	Perusta				Kellari	
					☐	
	Viite					
	Kohdekuvaus					
	<p>Vuonna 1649 kiinteistön alue oli pääosin kaupungin tulliaidan sisäpuolella, aidan kulkiessa aivan tontin itäreunalla. Kiinteistön halki kulki etelästä pohjoiseen Lapuanjokeen laskeva oja ja tontin länsireunalla oli peltoa tms. viljelysalueita. Vuonna 1750 asutus ole levittäytynyt tälle alueelle siten, että kiinteistön alueella oli useampikin kortteli rakennuksineen sekä katualueita. Lisäksi puro laskee edelleen samassa uomassa tonttien halki ja kiinteistön pohjoisosassa puron yli oli rakennettu silta. Vuoden 1806 kartalla korttelijako oli samanlainen ja silta paikallaan. Kartan perusteella kadut ovat olleet kivettyjä. Vuoden 1858 kaupunkipalossa suurin osa kiinteistön alueella olleista kortteleista säästyivät tuholta, mutta luoteisin tontti paloi. Kiinteistön keskellä on itä-länsisuuntainen sähkökaapeli- ja vesijohto-/viemärikaivanto. Nykyään kiinteistöllä on kerrostalo ja liike-/teollisuusrakennus, sisäpiha on kerrostalon puolella asfaltoitua ja liikerakennuksen puolella hiekkapiha-alueita. Täällä on hyvin voinut säilyä 1600-1700 -luvun kulttuurikerroksia ja kiinteiden rakenteiden jäännöksiä.</p>					

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300404130066	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	004	0413	0066
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Lybeckinkatu 9/Topeliuksenpuistikko 19-21		4528:90-92		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on kaksi luult. 1800-luvun omakotitaloa, vaja ja autokatos.		1800-luku, 1900-luku			
	Perusta				Kellari	
					☐	
	Viite					
	Kohdekuvaus					
	<p>Vuonna 1649 kiinteistön alue oli kokonaan kaupungin tulliaidan sisäpuolella, kiinteistön halki kulki luode-kaakko -suunnassa puro ja puron länsipuolella oli kaupunkilaisten peltoa tai kasvimaata. Vuonna 1750 alue oli jo asutettu ja kiinteistön alueella oli kaksi kortteliä useine rakennuksineen. Puro laski edelleen kiinteistön halki korttelien välillä ja kiinteistön alueelle oli tehty kaksi siltaa sen yli. Tilanne oli jokseenkin samanlainen myös vuonna 1806, myös sillat ovat tuolloin samalla paikalla kuin aiemminkin. Vuoden 1858 kaupunkipalossa puron itäpuolinen kortteli säilyi, mutta länsipuolella olleet korttelit paloivat. Vuosina 1750 ja 1806 aivan kiinteistön luoteiskulmassa oli pieni katuosuus, joka vuoden 1806 kartan perusteella näyttää olleen myös kivetty. Samoin puron vartta myöten on kulkenut kivetty katu. Kiinteistön länsireunalla on sähkökaapelikaivanto. Kiinteistö on omakotitontteina jaettuna kahden omakotitalon kesken, molemmat talot ovat vanhoja, mahdollisesti jo 1800-luvulta. Kiinteistön pohjoisemmalla tontilla on hiekka-/nurmipiha, eteläisemmällä nurmea. Piha-alueilla on hyvin voinut säilyä 1600-1700 -luvun kulttuurikerroksia ja kiinteiden rakenteiden jäännöksiä.</p>					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300404130067	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	004	0413	0067
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Lybeckinkatu 11/Kustaa Aadolfinkatu 26		4528:93-96		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on kaksi omakotitaloa, eteläisempi lienee 1950-1960 -luvulta ja sen pihalla on moderni autokatos. Pohjoisempi talo on vanhempi, mahdollisesti 1800-luvulta. Aitta on vanha hirsiaitta.		1800-luku, 1950-luku			
	Perusta				Kellari	
					☐	
	Viite					
	Kohdekuvaus					
	<p>Vuonna 1649 kaupungin tulliaita kulki kiinteistön länsiosan halki suunnilleen etelästä pohjoiseen eikä aidan sisäpuolella ollut korttelialuetta. Vuoteen 1750 mennessä asutus oli levinnyt kuitenkin jo kiinteistön alueelle joka oli aivan kaakkoisinta nurkkaa lukuunottamatta korttelialuetta ja kaakkoisnurkassa oli tulliaita. Tontit eivät olleet kovin rakennettuja. Vuoden 1806 tilanne oli jokseenkin sama. Tontit säästyivät vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön alueelle tulee muutama lyhyt sähkökaapeli- ja vesijohtokaivanto. Nykyään kiinteistöllä on kaksi omakotitonttia, joista pohjoisemmalla on puutarhapiha, eteläisemmän piha on nurmella. Rakennuksista pohjoisemmat saattavat olla 1800-luvulta, eteläisempi omakotitalo on nuorempi. Alueella on hyvin voinut säilyä 1600-1700-luvun kulttuurikerroksia ja kiinteiden rakenteiden jäännöksiä.</p>					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300500240094	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	005	0024	0094
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kustaa Aadolfinkatu 34		4528:97-98		2	

Rakennukset	Rakennusvuosi
Tontilla on tiilinen omakotitalo.	1960-1970-luku
Perusta	Kellari
	☐
Viite	

Kohdekuvaus
<p>Vuoden 1649 kartalla kaupungin tulliaita kulki aivan kiinteistön lounaiskulmaa hipoen, mutta vuonna 1750 aita oli siirtynyt jo aivan kiinteistön koilliskulmaan ja muutama tontti ulottui kiinteistön länsiosaan. Rakennuksia ei näille osille ole karttaan merkitty. Vuonna 1806 asutus oli levinnyt jo siten, että kiinteistön keskellä kulki kivetty katu jakaen kiinteistön kahden eri korttelin alueeseen. Näistä itäpuolella olleista tonteista kaksi eteläisintä säästyivät tuholta vuoden 1858 kaupunkipalossa, mutta muut paloivat. Kiinteistön pohjoisreunaa pitkin on kaivettu sähkökaapeli- ja vesijohtokaivanto. Nykyään kiinteistö on omakotitonttina ja takapiha on puutarhana/nurmella. Alueella voi olla säilynyt 1700-1800 -luvun kulttuurikerroksia ja niihin liittyviä rakenteita eli se on luokiteltavissa luokkaan 2. Periaatteessa aivan kiinteistön lounaiskulmassa voisi olla myös 1700-luvun alun kulttuurikerrosta, mutta se on aika epätodennäköistä sillä v. 1750 kartalla siihen ei ole merkitty rakennuksia, vaikka korttelialuetta onkin.</p>

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300500240095	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	005	0024	0095
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Topeliuksenpuistikko 27		4528:99		1	

Rakennukset	Rakennusvuosi
Tontilla on asuinkerrostalo ja autokatos.	1970-1980-luku?
Perusta	Kellari
	☐
Viite	

Kohdekuvaus
<p>Vuoden 1649 kartalla kiinteistö on suurimmaksi osaksi korttelialuetta ja kaupungin tulliaita kulkee kiinteistön itäisen reunan tuntumassa. Vuonna 1750 alueella sijainneet kaksi tonttia ovat olleet suhteellisen tiheästi rakennettuja ja tulliaita on siirtynyt jo kauemmas. Tilanne on sama vuonna 1806. Vuoden 1858 palossa nämä korttelit paloivat. Kiinteistön itä- ja pohjoislaidalla on sähkökaapeli - ja vesijohtokaivantoja. Kiinteistöllä sijaitsee iso asuinkerrostalo ja autokatos. Etupiha on asfaltoitu, takapiha on nurmella. Kiinteistön eteläpuolella on rakentamaton kaistale (vanha katualue?), joka on 1. luokan aluetta, samoin kuin osittain kerrostalon takapiha (eteläpuoli), takapihan pohjoispuolen ollessa 2.luokkaa, koska se on ollut 1700-luvulla vielä viljelysmaata. Etupihalla voi olla jotain säilynyttä asfaltin alla, joten se on luokiteltu 2. luokkaan.</p>

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300500490203	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	005	0049	0203
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kreivi Tottin katu 2		4528:100		2	

Rakennukset	Rakennusvuosi
Asuinkerrostalo.	1960-1970-luku
Perusta	Kellari
	☐
Viite	

Kohdekuvaus
Vuonna 1649 kaupungin tulliaita hipoi kiinteistön lounaiskulmaa ja aivan pieni osa korttelialuetta ulottui kiinteistön alueelle. Vuonna 1750 asutus oli levinnyt siten, että tulliaita kulki kiinteistön halki kaakko-luode -suunnassa ja aidan sisäpuoli oli suhteellisen harvaan rakennettua korttelialuetta. Vuonna 1806 asutus oli edelleen levinnyt tässä suunnassa ja suunnilleen entisen tulliaidan kohdalla oli kivetty katu, jonka molemmin puolin oli korttelialuetta. Nämä kaikki korttelit tuhoutuivat vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön itä- ja pohjoisreunaa kiertävät sähkökaapeli- ja vesijohtokaivannot. Kiinteistöllä on nykyään asuinkerrostalo ja sen pihat ovat pääosin asfaltoidut. On kuitenkin mahdollista että pinnoitteen alla olisi säilynyt 1600-1700 -luvun kulttuurikerroksia ja kiinteiden rakenteiden jäännöksiä. Rakentaminen on kuitenkin sen verran modernia, että tonttia voi pitää vain 2. luokan kohteena.

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300500490204	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	005	0049	0204
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Pietarsaarentie 1		4528:101		1	

Rakennukset	Rakennusvuosi
Omakotitalo, rapattu, autokatos.	1940-1950-luku
Perusta	Kellari
	☐
Viite	

Kohdekuvaus
Vuonna 1649 kiinteistö oli vielä selvästi kaupungin tulliaidan ulkopuolella ja sen luoteislaidalla kulki polku/tie pohjoiseen. Vuoteen 1750 mennessä tulliaita oli siirtynyt pohjoiseen, aivan kiinteistön etelälaidan tuntumaan ja pieni pala kiinteistöä oli jo tuolloin korttelialueena. Vuonna 1806 tilanne oli muuttunut siten, että kiinteistön keskellä oli kivettyjen katujen T-risteys ja joka sivuilla oli korttelialuetta. Vuoden 1858 kaupunkipalossa itä-länsi -suuntaisen kadun pohjoispuolella ollut kortteli säästy, mutta eteläpuolella olleet paloivat. Kiinteistölle johtaa sähkökaapelikaivanto lounaan suunnasta. Kiinteistö on omakotitontti, jonka etupiha on nurmella ja takapihalla on asfalttia. Aivan kiinteistön lounaiskulmassa on voinut säilyä 1600-1700 -luvun kulttuurikerroksia ja rakenteita, muualla kiinteistön alueella 1700-1800 -luvun kulttuurikerroksia, rakenteita ja mm. katualueita.

□	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300505010003	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	005	0501	0003
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Kustaa Aadolfinkatu 32		4528:102-103		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on omakotitalo ja vanha aitta.		1800-luku?, 1950-1960-luku			
	Perusta					Kellari
						☐
	Viite					
	Kohdekuvaus					
	<p>Kiinteistö oli vuonna 1649 osittain kaupungin tulliaidan sisäpuolella ja kiinteistön länsiosa oli korttelialuetta. Vuoteen 1750 mennessä tulliaita oli siirtynyt reilusti itään ja nyt suurin osa kiinteistön alueesta oli rakennettua korttelialuetta. Kiinteistön itäosasta alkoivat viljelykset. Vuonna 1806 asutus oli levinnyt jo siten, että kiinteistön itälaita oli kivettyä katualuetta. Kiinteistön alueella olleet korttelit säästyivät vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön sisäpihalle ei ole kaivettu sähkökaapeli- tai vesijohtokaivantoja. Kiinteistö on omakotitonttina ja sisäpiha on puutarhana/nurmella. Alue on arkeologisesti potentiaalinen ja sillä saattaa olla säilyneitä 1600-1700 -luvun kulttuurikerroksia tai rakenteiden jäännöksiä.</p>					
□	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300505010004	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	005	0501	0004
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Kustaa Aadolfinkatu 32		4528:104		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on omakotitalo ja aitta.		1800-luku?			
	Perusta					Kellari
						☐
	Viite					
	Kohdekuvaus					
	<p>Vuonna 1649 kiinteistö oli osittain kaupungin tulliaidan sisäpuolella ja kiinteistön länsiosa oli korttelialuetta. Vuoteen 1750 mennessä tulliaita oli jo kauempana idässä ja kiinteistön länsiosa oli korttelialuetta parine rakennuksineen, itäosan ollessa kaupunkilaisten viljelyksessä. Vuoteen 1806 mennessä asutus oli levinnyt siten, että kiinteistön itäosassa ollut kivetty katu jakoi sen kahden korttelin alueelle. Molemmat puolet katua säästyivät vuoden 1858 kaupunkipalon tuhoilta. Kiinteistölle tulee idästä sähkökaapelikaivanto ja kiinteistön länsireunalla on myös kaapelikaivanto. Kiinteistö on omakotitonttina ja sisäpiha on puutarhatonttina. Alue on arkeologisesti potentiaalinen ja sillä saattaa olla säilyneitä 1600-1700 -luvun kulttuurikerroksia tai rakenteiden jäännöksiä.</p>					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300505010078	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	005	0501	0078
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kustaa Aadolfinkatu 28-30		4528:105-106		2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Tontilla on asuinkerrostalo ja autokatos.		1970-1980-luku.			
Perusta				Kellari	
				☐	
Viite					
Kohdekuvaus					
<p>Vuonna 1649 kiinteistön keskeltä on kulkenut tulliaita pohjois-eteläsuunnassa. Vuoteen 1750 mennessä asutus oli levinnyt ja tulliaita siirtynyt idemmäksi siten, että kiinteistön alueella oli kolmen korttelin osia ja kaksi katua, jotka vuoden 1806 kartan perusteella olivat kivettyjä. Kiinteistön itäosasta pieni pala oli kaupunkilaisten viljelysmaata. Vuoteen 1806 mennessä korttelialue oli levinnyt ja itäinen pala oli katualueena. Tällä kiinteistöllä sijainneet korttelit selvisivät vuoden 1858 kaupunkipalosta. Kiinteistön pohjoisreunalla on sähkökaapeli- ja vesijohtokaivantoja. Nykyään tontilla on asuinkerrostalo ja autokatos, joiden välissä on pieni hiekka- ja nurmipiha. On mahdollista, että alueella olisi säilynyt jotain 1700-1800 -luvun rakenteita tai kulttuurikerroksia. Alue kuuluu luokkaan 2.</p>					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300505010079	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	005	0501	0079
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Topeliuksenpuistikko 23		4528:107-108		2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Tontilla on asuinkerrostalo ja autokatos.		1970-1980-luku.			
Perusta				Kellari	
				☐	
Viite					
Kohdekuvaus					
<p>Vuonna 1649 kiinteistön alue oli kaupungin tulliaidan sisäpuolella, mutta siitä ei ollut vielä rakentunut korttelialuetta, vaan sen sisällä oli kaupunkilaisten viljelysmaata. Vuonna 1750 kaupunki oli jo kasvanut niin, että tämäkin alue oli jaettu kahteen kortteliin, joiden välissä oli katu. Tonteilla oli useita rakennuksia ja vuoden 1806 kartan perusteella katu oli kivetty. Vuonna 1750 katu johti nykyisen Topeliuksenpuistikon kohdalla olleen puron ylittävälle sillalle. Sama silta näkyy edelleen vuoden 1806 kartalla. Kiinteistön alueella olleet tontit paloivat vuoden 1858 kaupunkipalossa, aivan koilliskulmassa olleen tontin osaa lukuunottamatta. Kiinteistön etelä-, itä- ja länsireunaa kiertävät kaapelikaivannot ja lisäksi alueella on vesijohtokaivantoja. Kiinteistössä on iso kerrostalo ja sisäpihalla autokatos, piha-alueet on asfaltoitu. Vaikuttaa todennäköiseltä, että rakentaminen on merkittävästi vahingoittanut alueella olleita vanhempia kulttuurikerroksia ja rakenteita. Mahdollisesti kuitenkin piha-alueilla on jäljellä jotain 1600-1700-luvun kerroksista ja rakenteista.</p>					

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300505010080	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	005	0501	0080
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Topeliuksenpuistikko 25					2	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Tontilla on asuinkerrostalo ja autokatos.			1970-1980-luku			
Perusta					Kellari	
					☐	
Viite						
Kohdekuvaus						
Kiinteistö on ollut korttelialuetta jo vuonna 1649. Vuoden 1750 kartalla alueella on runsaasti rakennuksia ja korttelialuetta se on ollut vielä vuoden 1806 kartallakin. Kiinteistön alueella olleista tonteista läntisin osa tuhoutui vuoden 1858 tulipalossa, mutta itäisellä reunalla olleet tontin osat säästyivät. Kiinteistön eteläosassa ja itäreunalla on sähkökaapeli- ja vesijohtokaivantoja. Kiinteistössä on iso kerrostalo ja sisäpihalla autokatos. Pihat ovat asfaltoituja. Todennäköisesti suurin osa vanhoista kerroksista on päässyt tuhoutumaan rakennustöissä, mutta jotain saattaa asfaltin alla olla vielä jäljelläkin.						
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300505020077	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	005	0502	0077
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kustaa Aadolfinkatu 29			4528:109-110		2	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Tontilla on vanha asuinrakennus/keltamaalattu ja aitta/punamaalattu.			1800-luku			
Perusta					Kellari	
kivijalka					☐	
Viite						
Kohdekuvaus						
Vuoden 1649 kartan mukaan kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan ulkopuolella, mutta vuonna 1750 kaupungin tulliaita kulki kiinteistön länsiosaa halki ja korttelialue (tontti 100) ulottui hieman kiinteistön puolelle. Vuonna 1806 asutus oli jo levinnyt siten, että suurin osa kiinteistöstä oli korttelialuetta ja kiinteistön pohjoisreunassa oli kivetty katu. Kortteli säästyi vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön länsilaidalla on talolle tuleva sähkökaapelikaivanto. Kiinteistö on omakotitonttina, jolla on luultavasti 1800-luvun rakennuskantaa, piha on nurmea/pihapuutarhaa. Kiinteistön alueella on voinut säilyä 1700-1800 -luvun kulttuurikerroksia ja niihin liittyviä rakenteiden jäännöksiä.						
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300505020082	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	005	0502	0082
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kustaa Aadolfinkatu 31			4528:111		2	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Tontilla on uusittu luultavasti vanhalla kivijalalla oleva omakotitalo ja aitta.			1800-1900-luku			
Perusta					Kellari	
kivijalka					☐	
Viite						
Kohdekuvaus						
Vuoden 1649 kartan mukaan kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan ulkopuolella, mutta vuonna 1750 tulliaita kulki suunnilleen kiinteistön keskivaiheilla etelästä pohjoiseen, tulliaidan sisäpuolella oli kaupunkilaisten viljelystä ja aivan tulliaidan kupeessa kiinteistön keskellä on ollut pieni rakennus. Vuonna 1806 asutuksen levittyä tässä osassa kaupunkia, kiinteistö oli jo puoliksi korttelialuetta (tontit 115-116). Kortteli säästyivät vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön länsireunassa ja pohjoisosassa on sähkökaapelikaivantoja. Kiinteistö on omakotitonttina, jossa ainakin asuinrakennuksen kivijalka lienee 1800-luvulta. Piha on nurmea/hiekkapihaa ja alueella on voinut säilyä 1700-1800 -luvun kulttuurikerroksia ja kiinteiden rakenteiden jäännöksiä.						

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300505070001	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	005	0507	0001
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Lähteenmäenkatu 2			4528:112-113		3	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Tontilla on mansardikattoinen omakotitalo ja aitta			1900-luvun alku?			
Perusta					Kellari	
betonikivijalka					☐	
Viite						
Kohdekuvaus						
Vuoden 1649 kartan mukaan kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan ulkopuolella, mutta vuonna 1750 tulliaita kulki aivan kiinteistön lounaiskulman kautta ja aidan sisäpuolella oli kaupunkilaisten viljelysaluetta. Vuoteen 1806 mennessä asutus oli hieman levinnyt ja korttelialue työntyi kiinteistön lounaiskulman alueelle. Samassa kulmassa on moderneja sähkökaapelikaivantoja. Kiinteistön alueella on omakotitontti ja piha on puutarhaa/nurmea. Vuoden 1806 korttelialue ulottuu tänne hyvin marginaalisesti. Todennäköisesti tontilla ei ole 1800-lukua vanhempia kerroksia tai rakenteita.						

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300505080003	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	005	0508	0003
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kustaa Aadolfinkatu 36			4528:114-115		2	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Tontilla on omakotitalo ja aitta.			1950-1960-luku			
Perusta					Kellari	
					☐	
Viite						
Kohdekuvaus						
Vuonna 1649 kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan ulkopuolella. Vuonna 1750 tulliaita oli siirtynyt siten, että se kulki kiinteistön itäosan poikki ja sen sisäpuolella ollut alue oli kaupunkilaisten viljelysmaata. Vuoteen 1806 mennessä asutus oli levinnyt niin, että kiinteistö oli korttelialuetta, jonka jakoi kahtia sen länsiosan halki kulkenut kivetty katu. Korttelit paloivat vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön pohjois- ja eteläreunoja kiertävät sähkökaapeli- ja vesijohtokaivannot. Kiinteistöllä on nykyään omakotitontti ja talon takana on pieni puutarhapiha/nurmipiha. Kiinteistön alueella on voinut säilyä 1700-1800-luvun kulttuurikerroksia ja niihin liittyviä rakenteita.						

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300505080004	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	005	0508	0004
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Topeliuksenpuistikko 29/Kreivi Tottin katu 1			4528:116-117		1	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Tontilla on asuinkerrostalo.			1980-1990-luku?			
Perusta					Kellari	
					☐	
Viite						
Kohdekuvaus						
Vuonna 1649 kiinteistön halki kulki luode-kaakko -suunnassa tulliaita ja aidan sisäpuolinen alue oli korttelialuetta. Vuoteen 1750 mennessä tulliaita oli siirtynyt jo kiinteistön itäpuolelle ja suurin osa kiinteistöstä oli rakennettua korttelialuetta, itäosan ollessa kaupunkilaisten viljelyksessä. Vuonna 1806 koko kiinteistön alue oli korttelialuetta. Nämä korttelit tuhoutuivat vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön länsi- ja itäosissa on jonkin verran sähkökaapeli- ja vesijohtokaivantoja. Nykyään kiinteistöllä on iso asuinkerrostalo, jonka etupiha on asfaltoitu mutta takapiha on hiekalla/nurmella. Takapihan puolella on ehkä enemmän potentiaalia ja se kuuluu 1. luokkaan, etupihan ollessa 2. luokassa.						

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300505080005	UUSIKAARLEPYY
(Nykarleby)	893	005	0508	0005
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kustaa Aadolfinkatu 38		4528:118-119		2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Tontilla on omakotitalo ja vanha aitta.		1800-luvun loppu/1900-luvun alku?			
Perusta				Kellari	
				☐	
Viite					
Kohdekuvaus					
Vuonna 1649 kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan ulkopuolella, mutta vuonna 1750 tullaista oli siirtynyt kulkemaan halki kiinteistön keskikohdan luode-kaakko -suunnassa ja aidan sisäpuolella oli kaupunkilaisten viljelysalueita. Vuonna 1806 lähes koko kiinteistön alue oli korttelialuetta ja kiinteistön länsireunassa kulki kivetty katu. Kortteli tuhoutui vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön etelä- ja pohjoislaidalla on sähkökaapeli- ja vesijohtokaivantoja. Nykyään kiinteistöllä on omakotitontti ja pieni piha on nurmialueena. Tällä alueella on voinut säilyä 1700-1800 -luvun kulttuurikerroksia ja niihin liittyviä rakenteita.					
-
Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300505090001	UUSIKAARLEPYY
(Nykarleby)	893	005	0509	0001
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kreivi Tottin katu 4		4528:120-121		2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Iso vihreäksi maalattu puutalo, josa jyrävä kivijalka, aitta.		1800-luku?			
Perusta				Kellari	
kivijalka				☐	
Viite					
Kohdekuvaus					
Vuosina 1649 ja 1750 kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan ulkopuolella, mutta vuonna 1806 kiinteistö oli jo puoliksi korttelialuetta. Nämä korttelit tuhoutuivat vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön sisäpihalla ei ole sähkökaapeli- tai vesijohtokaivantoja. Kiinteistö on omakotialuetta. Kallion päällä on vanha omakotitalo ja kallionalainen tontti on puutarhamaata. Tällä alueella voi olla säilyneenä 1700-1800 -luvun kulttuurikerroksia ja kiinteiden rakenteiden jäännöksiä.					
-
Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300505090004	UUSIKAARLEPYY
(Nykarleby)	893	005	0509	0004
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kustaa Aadolfinkatu 42		4528:122		2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Moderni omakotitalo		1980-1990-luku?			
Perusta				Kellari	
				☐	
Viite					
Kohdekuvaus					
Vuosina 1649 ja 1750 kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan ulkopuolella, mutta vuonna 1806 aivan kiinteistön länsireuna oli korttelialuetta ja kivetty katu ulottui myös tontin länsireunaan. Kortteli tuhoutui kaupunkipalossa v. 1858. Kiinteistölle tulee vesijohtokaivanto kaakon suunnasta. Kiinteistö on omakotitonttina. Moderni asuintalo on kallion päällä ja tontin alaosa on kallioisena puutarhana. Tällä alueella voi mahdollisesti olla jotain jälkiä 1700-1800 -luvun kulttuurikerroksesta ja kiinteistä rakenteista.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300505090005	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	005	0509	0005
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Kustaa Aadolfinkatu 40		4528:123		2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Moderni omakotitalo		1980-1990-luku?			
Perusta				Kellari	
				☐	
Viite					
Kohdekuvaus					
<p>Vuosina 1649 ja 1750 kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan ulkopuolella, mutta vuonna 1806 kiinteistön länsiosa oli jo korttelialuetta. Vuoden 1858 kaupunkipalossa tämä kortteli tuhoutui. Kiinteistön sisäpihalla ei ole sähkökaapeleita tai vesijohtokaivantoja. Moderni asuintalo on kallion päällä ja tontin alaosa on kallioisena puutarhana. Tällä alueella voi mahdollisesti olla jotain jälkiä 1700-1800 -luvun kulttuurikerroksesta ja kiinteistä rakenteista.</p>					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
89300505120001	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	005	0512	0001
Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Pietarsaarentie 2		4528:124-125		1	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Omakotitontti, talo ja autokatos.		1950-1960-luku			
Perusta				Kellari	
				☐	
Viite					
Kohdekuvaus					
<p>Vuonna 1649 jokirannan kiinteistö oli puoliksi vielä Lapuanjoessa ja kiinteistön itäreunalla oli iso vinkkelirakennus välittömästi tulliaidan pohjoispuolella (kyse ei välttämättä kuitenkaan ole rakennuksesta vaan mahdollisesti jostain aidatusta alueesta). Vuonna 1750 tulliaita oli siirtynyt pohjoisemmaksi kulkien kiinteistön halki itä-länsi -suunnassa ja aidan eteläpuolella oli korttelialuetta rakennuksineen. Lapuanjoen rantaviiva kulki lähellä kiinteistön länsireunaa. Vuonna 1806 tilanne oli jokseenkin sama kuin vuonna 1750. Kortteli ei säästynyt vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön alueella on runsaahkosti kaapeli- ja vesijohtokaivantoja. Kiinteistöllä on omakotitontti sivurakennuksineen, piha-alueet ovat hiekalla ja nurmella. Kiinteistön eteläosassa voi olla säilyneitä 1600-1700 -luvun kulttuurikerrostumia ja niihin liittyviä rakenteita, sen pohjoisosassa puolestaan 1700-1800 -luvun rakenteita ja kerrostumia.</p>					

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300599030000	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	005	9903	0000
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Puisto, Topeliuksenpuistikko			4528:127-128		1	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Puistoaluetta.						
Perusta					Kellari	
					☐	
Viite						
Kohdekuvaus						
<p>Lyypekinkadun ja Topeliuksenpuistikon risteuksen pohjoispuolella oleva puistoalue. Vuoden 1649 kartalla alueella on useita kortteleita, Lapuanjokeen laskeva oja Topeliuksenpuistikon alueella puiston itäpuolella, ojan yli johtava silta sekä erillisiä rakennuksia (ranta-aittoja) alueen pohjois- ja eteläosassa sekä pieniä viljelysalueita. Puiston eteläosan korttelissa oli takavarikoitu pormestarin tila (konf. Borgmästaren gård) ja "Befalningsmans landbo Nilssons gårdh". Vuoden 1750 kartalla rakennuskanta on tiivistynyt ja Lapuanjoen varressa oleva satamalaituri ulottuu hieman puiston alueelle sen lounaiskulmassa. Tilanne on jokseenkin sama vuoden 1806 kartalla ja joen rantaan johtavat kadut näyttäisivät olevan kivettyjä. Kaikki alueen korttelit tuhoutuivat vuoden 1858 kaupunkipalossa. Puiston alueella on jonkin verran sähkökaapeli- ja vesijohtoputkikaivantoja. Koko puiston aluetta aina vanhaan vesirajaan saakka on syytä pitää 1. luokan kohteena, jossa vanhat 1600-1700 -luvun kulttuurikerrokset ovat voineet säilyä poikkeuksellisen hyvin. Satamalaiturien jäänteitä voi olla vielä jäljellä sekä puiston kohdalla että voimalaitoksen itäpuolisella alueella.</p>						
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300606090025	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	006	0609	0025
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Seminaarinkatu 1			4528:129-130		2	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Siltavahdin tupa, lienee 1800-luvulta.			1800-luku?			
Perusta					Kellari	
					☐	
Viite						
Kohdekuvaus						
<p>Tällä kiinteistöllä on siltavahdin tupa, joka on ilmeisesti 1800-luvun alkupuolen rakennus. Aivan kiinteistön pohjoispuolella on vuoden 1806 kartalla sijainnut kruununmakasiini. Mahdollisesti tällä alueella voi olla 1700-luvun lopun tai 1800-luvun alun kulttuurikerroksia ja rakenteita. Ilmeisesti aiemmin asutus ei vielä ollut levittäytynyt tälle puolelle siltaa. Pieni piha on asfaltoitu.</p>						
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300606090026	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	006	0609	0026
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Juuttaantie 1			4528:131		2	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Tontilla on vanha keltamaalattu L-muotoinen puurakennus ja sen jatkeena punamultamaalattu hirsirakennus (aitta).			1800-luuku?			
Perusta					Kellari	
					☐	
Viite						
Kohdekuvaus						
<p>Kiinteistölle ei ole merkitty mitään erityistä vanhoilla kartoilla, mutta vuoden 1842 kartalla aivan kiinteistön eteläpuolella on rakennuksia. Kiinteistöllä on suhteellisen vanhan näköistä rakennuskantaa, joten on mahdollista että täälläkin kiinteistöllä voisi olla säilyneenä 1700-luvun lopun tai 1800-luvun alun rakenteita tai kulttuurikerroksia. Hiekkapiha.</p>						

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300606090030	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	006	0609	0030
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Juuttaantie 1		4528:131-135		2	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Kiinteistöllä on tiensuuntainen harmaakivistä tehdyllä kivijalalla oleva keltaiseksi maalattu puurakennus. Rakennus on todennäköisesti sama, mikä esiintyy vuoden 1841 kartalla. Sisäpihalla on uusi autotalli.		1800-l. alku			
			Perusta		Kellari	
			harmaakivi		☐	
			Viite			
			Google StreetView			
	Kohdekuvaus					
	Lapuanjoen länsirannalla. Paikalla on vuoden 1841 kartan mukaan rakennus Vaasasta johtavan tien varrella. Mahdollisesti kiinteistön sisäpihalla on 1800-luvun alun kulttuurikerroksia. Piha osin nurmea, osin hiekkapintaa.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300606090031	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	006	0609	0031
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Juuttaantie 3		4528:133-136		2	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Kiinteistöllä on tiehen nähden poikittain oleva harmaakiviperustalla oleva keltaiseksi maalattu talo, joka on ilmeisesti sama kuin v. 1841 kartalla esiintyvä rakennus.		1800-l. alku			
			Perusta		Kellari	
			harmaakivi		☐	
			Viite			
			Google StreetView			
	Kohdekuvaus					
	Lapuanjoen länsirannalla. Paikalla on vuoden 1841 kartan mukaan rakennuksia Vaasasta johtavan tien varrella. Mahdollisesti kiinteistön sisäpihalla on 1800-luvun alun kulttuurikerroksia. Piha on kallioista puutarhaa.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300606130003	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	006	0613	0003
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Juuttaantie 5		4528:137		2	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on pieni vanhannäköinen mökki, mahdollisesti jopa 1800-luvulta ja taempaan tontilla uudempi asuinrakennus, ehkä 1950-1960 -luvulta.		1800-luku, 1950-1960-luku			
			Perusta		Kellari	
					☐	
			Viite			
			Google StreetView			
	Kohdekuvaus					
	Lapuanjoen länsirannalla. Paikalla on vuoden 1841 kartan mukaan rakennus Vaasasta johtavan tien varrella. Mahdollisesti kiinteistön sisäpihalla on 1800-luvun alun kulttuurikerroksia. Puutarhatontti.					

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300606130004	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	006	0613	0004
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Juuttaantie 5		4528:138		2	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Etupihalla on autotalli, takana asuinrakennus, joka rakennustavan perusteella voi olla vanhakin (1800/1900-l taite?).		1800-1900-luvun taite?			
			Perusta			Kellari
						☐
			Viite			
			Google StreetView			
	Kohdekuvaus					
	Lapuanjoen länsirannalla. Paikalla on vuoden 1841 kartan mukaan rakennus Vaasasta johtavan tien varrella. Mahdollisesti kiinteistön sisäpihalla on 1800-luvun alun kulttuurikerroksia. Piha on osin hiekkapintaista, osin puutarhaa.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89300707030006	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	007	0703	0006
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Pietarsaarentie 5		4528:139-141		2	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Museotontti, jolla vanha tullitalo ja kolme punamullattua pientä aittaa.		1600-1700-luku			
			Perusta			Kellari
						☐
			Viite			
	Kohdekuvaus					
	Vuonna 1649 kiinteistö oli vielä kaupungin tulliaidan pohjoispuolella ja sen halki kulki tie/polku pohjoisen suuntaan. Vuonna 1750 tilanne oli edelleen sama, mutta vuonna 1806 kiinteistön etelälaidassa oli uusi kortteli ja kiinteistön länsiosassa tullitalo (nyk. Herlinin museo). Vuonna 1858 laaditun katselmuksen perusteella myös kinteistön länsilaidalla ollut tontti oli otettu käyttöön 1806-1858 välissä ja se samoin kuin muutkin nämä pohjoiset tontit säästyivät vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kiinteistön kaapeli- ja putkikaivannot kulkevat sen reunoja pitkin. Kiinteistöllä on vanhassa talossa Herlerin museo ja sen pihalla on kolme vanhaa aittarakennusta. Piha-alue on nurmena/puutarhana. Alueella on hyvinkin voinut säilyä 1700-1800 -luvun kulttuurikerroksia ja niihin liittyviä rakenteiden jäännöksiä.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89301111010006	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	011	1101	0006
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Nygårdintie 7		4528:143		1	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on vaaleaksi maalattu puinen asuinrakennus ja punamullattu aitta rakennus. Kiinteistöllä on lisäksi rakennuskonttorin autokatos.		1800-luvun loppu?			
			Perusta			Kellari
						☐
			Viite			
	Kohdekuvaus					
	Alueella on sijainnut pappila 1600-luvun puolestavälistä lähtien. Tällä kiinteistöllä on nykyään joen rannassa osin ränsistynyt vanha pihapiiri, jossa on vaalea puutalo ja punamullattu hirsiaitta. Samalla kiinteistöllä on myös rakennuskonttorin autokatos. Alueella voi olla säilyneenä 1800-luvulta tai sitä vanhempaa perua olevia kulttuurikerroksia ja rakenteita. Piha on hiekkapintainen.					

□	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89301111020002	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	011	1102	0002
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Ratakatu 3		4528:144-145		2	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on kolme pientä puurakennusta, joista yksi saattaa olla v. 1806 karttaan merkitty torppa. Muut ovat ulkorakennuksia.		1806?			
	Perusta				Kellari	
					☐	
	Viite					
	Kohdekuvaus					
	Vuoden 1806 kartalla tämän kiinteistön viereen on merkitty torppa. Nykymaisemassa näyttää siltä, että kyseinen kohta on rakennettu, mutta nyt kyseessä olevan tontin kohdalla on vanhan oloinen rakennus ja pihapiiri, joten on mahdollista että kartalla torppa ei ole aivan täsmällisellä kohdallaan vaan tarkoittaa tämän kiinteistön kohdalla olevaa rakensusta. Jos näin on, voi kiinteistön alueella olla säilynyttä kulttuurikerrosta ja rakenteita viimeistään 1800-luvun alusta. Piha-alueella on hiekkapintaa, mökin takana on kalliota.					
□	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89301111020006	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	011	1102	0006
	Katuosoite		Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
	Ratakatu 5 (torppa 1806)		4528:146-147		2	
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Tontilla on moderni asuinrakennus sivurakennuksineen.		1990-2000 -luku			
	Perusta				Kellari	
					☐	
	Viite					
	Kohdekuvaus					
	Kiinteistö on vuosien 1649, 1750 ja 1806 kaava-alueiden ulkopuolella, mutta vuoden 1806 kartalle kiinteistön kohdalle on merkitty torpparakennus. Mahdollisesti alueella on voinut säilyä 1700-luvun lopun tai 1800-luvun kulttuurikerrosta. Nyt tällä kiinteistöllä on moderni asuinrakennus lisärakennuksineen, mutta viereisellä kiinteistöllä on vanhan näköinen talo ja pihapiiri (89301111020002). Tämän kiinteistön alueen voi luokitella luokkaan 2. Piha on hiekkapintainen.					

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89340100010045	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	401	0001	0045
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Rantapuistot			4528:148		1	

Rakennukset		Rakennusvuosi	
Puistoaluetta			
Perusta		Kellari	
		☐	
Viite			

Kohdekuvaus
Lapuanjoen itärannan puistot Siltakadun etelä- ja pohjoispuolella sekä Kreivi Tottin kadun ja Topeliuksenpuistikon risteyksen luoteispuolella. 1) Siltakadun eteläpuoli. Vuoden 1649 kartalla kaupungin tulliaita kulki hieman nykyisen sillan eteläpuolella ja aidan sisäpuolelle on merkitty yksi rekannus lähelle joen ranta. Vuonna 1750 on valmistunut silta, jonka itäinen pää tulee puistoalueelle ja tulliaita on osittain puiston alueella, nykyisen sillan itäisen pääntuntumassa on pieniä siltarakennelmia ilmeisesti kosteikkojen yli tms.. Vuoden 1806 kartalla silta on siirtynyt hieman etelämmäksi (tai kartoitusvirhe) ja puistoalueella on polkuja niin etelään kuin pohjoiseenkin. Tullitalon kortteli ulottuu osittain ehkä puiston alueelle. Tullitalo säästyí vuoden 1858 kaupunkipalossa. 2) Siltakadun pohjoispuoli. Aivan nykyisillan pohjoispuolella, kirkkoaidan kohdalla ei näyttäisi olevan arkeologista potentiaalia ennen kirkkoaidan luoteisnurkkaa, jonka pohjoispuolelle on merkitty rakennuksia sekä 1649, 1750 että 1806 kartoilla. Tästä vielä ylemmäs joenrannassa onkin korttelialuetta vuosien 1750 ja 1806 kartoilla käytännössä koko joenranta täynnä. Nämä korttelit paloivat vuoden 1858 kaupunkipalossa. 3) Kreivi Tottin kadun ja Topeliuksenpuistikon risteyksen luoteispuoleinen rantapuisto. Vuonna 1649 korttelialue ulottuu puiston kaakkoisreunaan ja tulliaita kulkee puiston poikki. Vuosina 1750 ja 1806 tilanne on suunnilleen sama mutta aita on siirtynyt pohjoisemmaksi. Joen ranta ulottuu suhteellisen korkealle idässä. Korttelit tuhoutuivat vuoden 1858 kaupunkipalossa. 4) Kalastajankuja, samalla kiinteistötunnuksella. Vuoden 1649 kartalla tulliaidan ulkopuolella, samoin 1750, mutta 1806 kartalla kujan kohdalla on tullitalon kanssa samassa korttelissa olleita tontteja, jotka kaikki säästyivät vuoden 1806 kaupunkipalossa. Joenvarrella on jonkin verran kaapelikaivantoja, mutta Kalastajankujalla niitä ei ole juurikaan. Todennäköisesti puistojen alueella on säilyneitä kulttuurikerroksia ja rakenteita 1600-1700 -luvulta. 5) 1806 kartan mukaisen kruununmakasiinin paikka joen länsirannalla on nykyisin Seminaarinkadun alla ja pysäköintipaikkana. Rannan puolella on kalliota.

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89340100010047	UUSIKAARLEPYY (Nykarleby)	893	401	0001	0047
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Voimalaitos					3	

Rakennukset		Rakennusvuosi	
Voimalaitoksen rakennuksia tällä ja kiinteistöllä 893-2-9903-0.			
Perusta		Kellari	
		☐	
Viite			

Kohdekuvaus
Voimalaitoksen tontti. Vuoden 1649 kartalla voimalaitoksen kohdalla on muutama rakennus (luultavasti ranta-aittoja) ja Lapuanjoen rantaviiva kulkee lähellä kiinteistön eteläreunaa. Vuoden 1750 kartalla juuri voimalaitoksen alla ja sen itäpuolella on satamalaituri ja kiinteistön eteläosa on korttelialuetta. Vuonna 1806 tilanne on sama ja satamalaiturille johtava alue on kivetty. Etelälaidalla ollut kortteli paloi vuoden 1858 kaupunkipalossa. Alueella on runsaasti kaapeli- ja putkikaivantoja. Mahdollisesti sataman itäinen osa saattaa olla osittain säilynyt, samoin Lybeckinkadun kohdalla olleen korttelin kulttuurikerroksesta. Voimalaitoksen kiinteistön kohdalla mahdollisuudet rakenteiden ja kulttuurikerroksen säilymiseen ovat pienet.

□	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89340200060056	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	402	0006	0056
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Nygårdintie			4528:149		2	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Kallioaluetta, piiskaupaikka						
Perusta					Kellari	
					☐	
Viite						
Kohdekuvaus						
Alue on kalliota rakennettujen tonttien välissä. Paikka on toiminut piiskaupaikkana aina 1870-luvulle asti ja kalliolla on nytkin sitä merkaamassa puupaalu ja siinä kiinni olevat kettingit. Alueella voi olla myös arkeologista potentiaalia.						
□	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89340400120028	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	404	0012	0028
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Nygårdintie 5			4528:78		2	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Tontilla on ränsistynyt vaaleanruskea puinen asuinrakennus ja kaksi punamullattua hirsiaittaa.			1800-luvun loppu?			
Perusta					Kellari	
					☐	
Viite						
Kohdekuvaus						
Vuoden 1649 kartalla kiinteistön kohdalle on merkitty pappila (Prestegården) ja vuonna 1726 suunnilleen samalla kohdalla on myös tontti, ilmeisesti kyse on samasta tilasta. Vuoden 1858 reugulointisuunnitelmassa tilan nimenä on "Nygård hemman" ja kirkkoherran tila (Kyrkoherdebot) on merkitty lännemmäksi. Nygården tilan paikka vastaa nykyisen rakennuskonttorin paikkaa ja kiinteistön rajat vastaavat pitkälle v. 1858 kartan tilusrajausta. Kiinteistön alueella on runsaahkosti sähkökaapeli- ja vesijohtokaivantoja. Alue ei ole kuulunut varsinaiseen kaupunkialueeseen ennen 1800-luvun loppua, mutta Nygården tila on sijainnut täällä. Mahdollisesti alueella on säilyntä 1800-luvun tai sitä vanhempaa kulttuurikerrosta ja rakennusten jäännöksiä. Kiinteistön piha-alue on lähinnä nurmea.						
□	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	89340400120096	UUSIKAARLEPY (Nykarleby)	893	404	0012	0096
Katuosoite			Valokuvat AKDG		Arkeologinen mielenkiinto	
Nygårdintie 5					2	
Rakennukset			Rakennusvuosi			
Rakentamaton joenvarsitontti.						
Perusta					Kellari	
					☐	
Viite						
Kohdekuvaus						
Alueella on sijainnut pappila 1600-luvun puolestavälistä lähtien. Kyseinen kiinteistö on rakentamaton joenrantatontti. Alueella voi olla säilyneenä 1800-luvulta tai sitä vanhempaa perua olevia kulttuurikerroksia ja rakenteita.						

Liite 7, inventointikohteiden valokuvat

AKDG 4528_1. Entinen triviaalikoulu ja raatihuone, kiinteistö 89300101010001.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_2. Vanha triviaalikoulu/raatihuone, kiinteistö 89300101010001.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_3. Triviaalikoulun muistotaulu, kiinteistö 89300101010001.
Kuvaaja: P. Pesonen.

*AKDG 4528_4.
Triviaalikoulun
sisäpiha, kiinteistö
89300101010001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_5.
Triviaalikoulun
sisäpihalta, kiinteistö
89300101010001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_6.
Viereisen tontin aitta
triviaalikoulun
sisäpihalta, kiinteistö
89300101010001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_7.
Triviaalikoulun
sisäpihan aitat,
kiinteistö
89300101010001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_8. Vanha
tullitalo, kiinteistö
89300101010002.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_9.
Vanhan tullitalon
tontti, kiinteistö
89300101010002.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_10.
Vanhan tullitalon
tontti, kiinteistö
89300101010002.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_11. Iso
keltamaalattu
asuinrakennus joen
rannan tontilla,
kiinteistö
89300101010003.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_12.
Samalla tontilla oleva
punamaalattu puinen
asuinrakennus,
kiinteistö
89300101010003.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

AKDG 4528_13.
Uudenkaarlepyyn
kirkko ja kellotapuli,
kiinteistö
89300101020001.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_14.
Uudenkaarlepyyn
kirkko ja kellotapuli,
kiinteistö
89300101020001.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_15.
Kirkon koillispuolella
oleva vanha
porttirakennus,
kiinteistö
89300101020001.
Kuvaaja: P. Pesonen.

*AKDG 4528_16.
Kirkko, kiinteistö
89300101020001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_17.
Kirkko ja kellotapuli,
kiinteistö
89300101020001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_18.
Uudenkaarlepyyn
kirkko ja kellotapuli,
kiinteistö
89300101020001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_19.
Koulutalo, rakennettu
1908, kiinteistö
89300101030001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_20.
Koulutalon kanssa
samalla tontilla oleva
vanha asuinrakennus,
kiinteistö
89300101030001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_21. Koulu
(Normens Skola),
kiinteistö
89300101030001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

AKDG 4528_22. Pieni kaistale mahdollista vanhaa korttelialuetta rakennuksen päädyssä, kiinteistö 89300101040001. Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_23. K-marketin sisäpiha, kiinteistö 89300101040003. Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_24. St 1-huoltoasema osoitteessa Sollefteånkatu 7, kiinteistö 89300101040004. Kuvaaja: P. Pesonen.

*AKDG 4528_25. St 1-
huoltoasema
osoitteessa
Sollefteånkatu 7,
kiinteistö
89300101040004.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_26.
Kerrostalo
osoitteessa Kirkkotie
1, kiinteistö
89300101040005.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_27.
Kerrostalon sisäpiha,
kiinteistö
89300101040005.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_28.
Kerrostalon piha-
alue, kiinteistö
89300101040005.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_29. Tori,
kiinteistö
89300199020001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_30.
Kiinteistön
piha/puutarha,
kiinteistö
89300200160044.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_31.
Vierekkäisten
kiinteistöjen taloja,
kiinteistö
89300200160044 ja
89300202010005.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_32.
1800-luvun talot
osoitteessa
Kirkkokatu 8,
kiinteistö
89300202010001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_33.
Kiinteistön sisäpihaa,
kiinteistö
89300202010001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

AKDG 4528_34.
Kiinteistön sisäpihaa,
vasemmalla uudempi
autokatos, kiinteistö
89300202010001.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_35.
Kiinteistön sisäpihaa,
kiinteistö
89300202010005.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_36.
Tontin sisäpihaa,
kiinteistö
89300202020040.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_37.
Kiinteistöllä oleva
vanha asuinrakennus,
kiinteistö
89300202020040.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_38.
Nykarleby Wärdshus
/ Uudenkaarlepyyn
Kievari, kiinteistö
89300202020041.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_39.
Kievarin vieressä
oleva ulkorakennus,
kiinteistö
89300202020041.
Kuvaaja: P. Pesonen.

*AKDG 4528_40.
Kievarin tontin
sisäpiha, kiinteistö
89300202020041.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_41.
1800-luvun
asuinrakennus,
kiinteistö
89300202020042.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_42.
Tontin sisäpihaa,
kiinteistö
89300202020042.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_43.
Tontin sisäpiha,
kiinteistö
89300202020042.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_44.
Vanha asuinrakennus
ja puutarha,
kiinteistö
89300202020045.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_45.
Pihapuutarha,
kiinteistö
89300202020045.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

AKDG 4528_46.
Peräkkäiset
asuinrakennukset
Kirkkokadun varrella,
kiinteistö
89300202020045.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_47.
Yksityiskohta
Kirkkokadun varren
taloista, kiinteistö
89300202020045.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_48.
Tontin sisäpihaa,
kiinteistö
89300202020046.
Kuvaaja: P. Pesonen.

*AKDG 4528_49.
Tontin sisäpihaa,
kiinteistö
89300202020046.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_50.
Tontin sisäpihaa,
kiinteistö
89300202020046.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_51. Kaksi
vanhaa kivijalka-
asuinrakennusta
Porvarinkadun
varrella, kiinteistö
89300202020046.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_52.
Kiinteistö
Porvarinkadulta,
kiinteistö
89300202020047.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_53.
Liikehuoneistot
Topeliuksenpuistikon
puolella, kiinteistö
89300202020047.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_54.
Tiilikerrostalo,
kiinteistö
89300202030060.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_55.
Tontin sisäpihaa,
kiinteistö
89300202030060.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_56. Iso
hiekkapiha
sisäpihana, kiinteistö
89300202030061.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_57.
Vanha kivijalalla
oleva rapattu talo,
kiinteistö
89300202030061.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_58.
Asuinrakennukset,
kiinteistö
89300202030062.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_59.
Tontin sisäpihaa,
kiinteistö
89300202030062.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_60.
Lybeckin talon
kiinteistö, kiinteistö
89300202030063.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

AKDG 4528_61.
Kiinteistön sisäpihaa,
kiinteistö
89300202030063.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_62.
Muistolaatta
Lybeckin talon
seinässä, kiinteistö
89300202030063.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_63.
Vanha puutalo
kivijalalla, kiinteistö
89300202030064.
Kuvaaja: P. Pesonen.

*AKDG 4528_64.
Tontin sisäpihaa ja
maakellari, kiinteistö
89300202030064.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_65.
Uudempi
asuinrakennus
tontilla, kiinteistö
89300202030064.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_66.
Rapattu kerrostalo,
kiinteistö
89300202030065.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_67.
Tontin sisäpihaa,
kiinteistö
89300202030065.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_68.
Floranpuisto
Kirkkokadun ja joen
välissä, kiinteistö
89300299030000.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_69.
Voimalaitos,
kiinteistö
89300299030000.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_70.
Voimalaitoksen
rakennus, jossa on
nykyään mm
työväenopisto,
kiinteistö
89300299030000.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_71.
Tontin sisäpihaa,
kiinteistö
89300303090026.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_72.
Päiväkeskus Hyddan,
kiinteistö
89300303090026.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_73.
Kaupungintalo ja
kirjasto, kiinteistö
89300303090027.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_74.
Kaupungintalon
sisäpiha, kiinteistö
89300303090027.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_75.
Kerrostalo
sisäpihoineen,
kiinteistö
89300303090030.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_76.
Päiväkodin
rakennukset,
Tomtebo ja Trollebo,
kiinteistö
89300303090031.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_77.
Päiväkodin sisäpiha,
kiinteistö
89300303090031.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_78.
Ränsistynyt talo ja
aittoja tontilla,
kiinteistö
89340400120028.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_79.
Liikerakennus tontilla,
kiinteistö
89300404010039.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_80.
Tontin sisäpihaa,
kiinteistö
89300404010039.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_81.
Kerrostalon sisäpiha,
kiinteistö
89300404010048.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_82.
Kerrostalo tontilla,
kiinteistö
89300404010048.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_83.
Asuinkerrostalo,
kiinteistö
89300404010049.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_84.
Kerrostalon sisäpiha,
kiinteistö
89300404010049.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_85.
Moderni
asuinkerrostalo,
kiinteistö
89300404130058.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_86.
Tontin sisäpihaa,
kiinteistö
89300404130058.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_87.
Kerrostaloalueen
sisäpihaa, kiinteistö
89300404130059.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_88.
Kerrostalo, kiinteistö
89300404130059.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_89.
Kerrostalo, jonka
alakerrassa Ateljee
Victoria, kiinteistö
89300404130059.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_90.
Vanha
asuinrakennus,
kiinteistö
89300404130066.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_91.
Vanha
asuinrakennus,
kiinteistö
89300404130066.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_92.
Tontin sisäpihaa,
kiinteistö
89300404130066.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_93.
Puutarhasisäpiha,
kiinteistö
89300404130067.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_94.
Toinen tontin
omakotitaloista,
kiinteistö
89300404130067.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_95.
Tontin perukalla
oleva vanha aitta ja
puutarhaa, kiinteistö
89300404130067.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_96.
Tontin sisäpihaa,
kiinteistö
89300404130067.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_97.
Tiilisen omakotitalon
takapiha, kiinteistö
89300500240094.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_98.
Tiilinen omakotitalo,
kiinteistö
89300500240094.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_99.
Asuinkerrostalo,
kiinteistö
89300500240095.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_100.
Kerrostalo ja sen
sisäpiha, kiinteistö
89300500490203.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_101.
Omakotitontti,
kiinteistö
89300500490204.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_102.
Omakotitontin
puutarha, kiinteistö
89300505010003.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_103.
Omakotitalo,
kiinteistö
89300505010003.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_104.
Omakotitalo,
kiinteistö
89300505010004.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_105.
Matala tiilikerrostalo,
kiinteistö
89300505010078.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_106.
Kerrostalon sisäpiha,
kiinteistö
89300505010078.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_107.
Asuinkerrostalo,
kiinteistö
89300505010079.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_108.
Sisäpiha, yhteinen
viereisen kiinteistön
kanssa, kiinteistö
89300505010079.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_109.
Omakotitalo tontilla,
kiinteistö
89300505020077.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_110.
Tontin sisäpiha,
kiinteistö
89300505020077.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_111.
Vanhalla kivijalalla
oleva talo, kiinteistö
89300505020082.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_112.
Mansardikattoinen
talo tontilla, kiinteistö
89300505070001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_113.
Tontin sisäpiha,
kiinteistö
89300505070001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_114.
Omakotitalo,
kiinteistö
89300505080003.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_115.
Omakotitalon
takapiha, kiinteistö
89300505080003.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_116.
Asuinkerrostalo,
kiinteistö
89300505080004.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_117.
Kerrostalon takapiha,
kiinteistö
89300505080004.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

AKDG 4528_118.
Vanha omakotitalo,
kiinteistö
89300505080005.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_119.
Omakotitalon pieni
takapiha, kiinteistö
89300505080005.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_120.
Tontin puutarhapiha,
kiinteistö
89300505090001.
Kuvaaja: P. Pesonen.

*AKDG 4528_121.
Tontilla oleva iso
omakotitalo,
kiinteistö
89300505090001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_122.
Omakotitalo tontilla,
kiinteistö
89300505090004.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_123.
Omakotitalo tontilla,
kiinteistö
89300505090005.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_124.
Omakotitalo tontilla,
kiinteistö
89300505120001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_125.
Omakotitontin pihaa,
kiinteistö
89300505120001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_126.
Vanha pihapiiri
osoitteessa
Juuttaantie 4,
kiinteistö
89300606150001.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

AKDG 4528_127.
Topeliuksenpuiston
etelälaitaa, jossa on
ollut vanha sataman
paikka, kiinteistö
89300599030000.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_128.
Topeliuksenpuistoa,
kiinteistö
89300599030000.
Kuvaaja: P. Pesonen.

AKDG 4528_129.
Siltavahdin tupa,
kiinteistö
89300606090025.
Kuvaaja: P. Pesonen.

*AKDG 4528_130.
Siltatupa ja
kruununmakasiinin
paikka
Seminaarinkadulla,
kiinteistö
89300606090025 ja
Seminaarinkatu.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_131.
Keltamaalilla
maalattuja taloja,
kiinteistö
89300606090026 ja
89300606090030.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_132.
Jykevää kivijalkaa
talon perustana,
kiinteistö
89300606090030.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_133.
Taloja Juuttaantiellä,
kiinteistö
89300606090030 ja
89300606090031.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_134.
Taloja Juuttaantiellä,
kiinteistö
89300606090030 ja
89300606090031.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_135.
Taloja Juuttaantiellä,
kiinteistö
89300606090030 ja
89300606090031.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_136.
Keltamaalilla
maalattuja taloja,
kiinteistö
89300606090031.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_137.
Pieni mummonmökki
lähellä Juuttaantietä,
osoitteessa
Juuttaantie 5,
kiinteistö
89300606130003.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_138.
Etualalla autotalli,
taempana
asuinrakennus,
kiinteistö
89300606130004.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_139.
Herlerin museon
piha-alueetta,
kiinteistö
89300707030006.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_140.
Herlerin museo,
kiinteistö
89300707030006.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_141.
Herlerin museo,
kiinteistö
89300707030006.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_142.
Rakennuskonttori,
kiinteistö
89301111010005.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_143.
Vanha talo
rakennuskonttorin
pihapiirissä, kiinteistö
89301111010006.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_144.
Vanha mökki
osoitteessa Ratakatu
3, kiinteistö
89301111020002.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_145.
Vanha mökki
osoitteessa Ratakatu
3, kiinteistö
89301111020002.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_146. Uusi
asuinrakennus
osoitteessa Ratakatu
5, kiinteistö
89301111020006.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_147. Uusi
asuinrakennus
osoitteessa Ratakatu
5, kiinteistö
89301111020006.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_148.
Topeliuksenpuiston
pohjoispuolella oleva
puiston osa, kiinteistö
89340100010045.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528_149.
Vanha
piiskauspaikka,
kiinteistö
89340200060056.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

Liite 8: Uudenkaarlepyyn katualueiden arkeologinen potentiaali

Kaikki katualueet on määritelty 2. luokkaan kuuluvaksi, ellei tekstissä toisin mainita.

Siltakatu

Kadun itäpää on korttelialuetta v. 1750 ja 1806. Nämä korttelit paloivat vuoden 1858 kaupunkipalossa. Kadun eteläosassa kirkon ja joen välissä on sähkökaapelikaivantoja. Siltakadun itäpäättä voi pitää 2. luokan kohteena. Mahdollisesti 1600-1700 –luvun kulttuurikerroksia ja rakenteita on säilynyt katurakentamiselta itse kadun alla ja sen reunoilla.

*AKDG 4528:156.
Pieni puistoalue
Siltakadun
pohjoispäässä.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

Kirkkokatu

V. 1649 tulliaita kulki Kirkkokadun poikki hieman Kirkkokadun ja Sollefteånkadun risteyksestä etelään ja heti sen pohjoispuolella oli koulu (nykyinen musiikkiopisto). Tästä pohjoiseen oli korttelialuetta risteävine katuineen aina lähelle nykyisen Lybeckinkadun länsipäätä, jonne korttelit levisivät vuoteen 1750 mennessä. Kirkkokadun länsireunassa on runsaasti sähkökaapeleita. Mahdollisesti 1600-1700 –luvun kulttuurikerroksia ja rakenteita on säilynyt katurakentamiselta itse kadun alla ja sen reunoilla.

*AKDG 4528:152.
Kirkkokatua
pohjoisesta päin
kuvattuna. Kuvaaja: P.
Pesonen.*

Topeliuksenpuistikko/Pietarsaarentie

Vuonna 1649 kaupungin tulliaita kulki Topeliuksenpuistikon halki Pankkikadun risteuksen kohdalla ja alue siitä pohjoiseen aina lähelle Porvarinkadun ja Lybeckinkadun risteystä oli kaupunkilaisten viljelysmaana. Korttelialue alkoi vasta tästä pohjoiseen. Lybeckinkadun pohjoispuolella Lapuanjokeen virtaava oja kulki suunnilleen nykyisen katualueen keskellä ja sen yli oli silta lähellä Lähteenmäenkadun jatkeen länsipäätä. Kreivi Tottin kadun risteuksen kohdalla oli korttelialuetta ja erillisiä rakennuksia. Tulliportti oli hieman Kreivi Tottin kadun risteyksestä pohjoiseen ja Pietarsaarentien alussa oli iso rakennus tai vaihtoehtoisesti aidattu viljelys- tms. alue. Vuonna 1750 tulliaita oli siirtynyt etelämmäksi Pankkikadun ja Sollefteånkadun puoleenväliin ja tästä alkoivat kaupunkilaisten ryyti- ja kaalimaat. Korttelialue alkoi vasta Pankkikadun pohjoispuolella jatkuen tiheänä aina joen ylittävälle saakka. Kreivi Tottin kadun risteuksen kohdalla korttelialue alkoi jälleen ja päättyi kaupungin tulliaitaan Kalastajankujan jatkeen länsipään eteläpuolella. Vuoden 1806 tilanne oli suunnilleen sama. Osa eteläisimmistä Topeliuksenpuistikon kohdalla olleista kortteleista säästyivät vuoden 1858 tulipalossa. Vaikka katualueelle ja myös bulevardin keskellä olevalle viheralueelle on sijoitettu paljon kaapeli- ja putkikaivantoja, on myös arkeologinen potentiaali suuri. Mahdollisesti 1600-1700 –luvun kulttuurikerroksia ja rakenteita on säilynyt katurakentamiselta itse kadun alla ja sen reunoilla.

*AKDG 4528:158.
Topeliuksenpuistikkoa
Ratakadun ja
Sollefteånkadun välillä.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

*AKDG 4528:159.
Katua Kreivi Tottin kadun ja
Lybeckinkadun välisellä
alueella. Kuvaja: P.
Pesonen.*

Kustaa Aadolfinkatu

Vuonna 1649 katualue oli vielä kokonaan kaupungin tulliaidan ulkopuolella. Vuonna 1750 pieni osa katu suunnilleen Lybeckinkadun ja Lähteemäenkadun välillä jäi kaupungin rajojen sisäpuolelle ja katu oli korttelialueena välittömästi Lybeckinkadun risteuksen pohjoispuolella. Tämän pohjoispuolella oli kaupunkilaisten viljelyksiä. Vuonna 1806 asutus levisi pohjoiseen ja korttelialuetta riitti puoleenväliin Lähteenmäenkatua ja Kreivi Tottin katu. Kustaa Aadolfinkadun kohdalla olleet korttelit säästyivät vuoden 1858 tulipalossa. Kustaa Aadolfinkadulla sähkökaapelikaivantoja on etenkin tien itäpuolella. Mahdollisesti 1600-1700 –luvun kulttuurikerroksia ja rakenteita on säilynyt katurakentamiselta itse kadun alla ja sen reunoilla.

Ratakatu

Jää varsinaisesti vanhan kaupunkialueen ulkopuolelle. Vuonna 1806 Ratakadun Kirkkokadun puoleisessa päässä oli viljelyksiä ja Ratakadun ja Nygårdinkujan risteuksen länsipuolella oli torppa. Itse katualue on 3. luokkaa.

Sollefteånkatu

Sollefteånkatu on kuulunut vanhaan asemakaava-alueeseen länsipäästään aina Topeliuksenpuistikolle saakka. Alueella on ollut kortteleita ja viljelysmaita. Kaikki alueen korttelit säästyivät vuoden 1858 kaupunkipalossa. Sollefteånkatu näyttäisi säästyneen enemmiltä kaivannoilta. Mahdollisesti 1600-1700 –luvun kulttuurikerroksia ja rakenteita on säilynyt katurakentamiselta itse kadun alla ja sen reunoilla. Muista kaduista poiketen tämän voi luokitella 1. luokan alueeksi välillä Siltakatu-Topeliuksenpuistikko.

AKDG 4528:157.
Sollefteånkadun
alkupää joelta
Kirkkokadulle.
Kuvaaja: P. Pesonen.

Pankkikatu

Pankkikatu on kuulunut vanhaan asemakaava-alueeseen länsipäästään aina Topeliuksenpuistikoon saakka. Alueella on ollut kortteleita ja itäpäässä myös kaupunkilaisten ryyti- ja kaalimaita. Suurin osa kadun kohdalla olleista kortteleista tuhoutui vuoden 1858 kaupunkipalossa, mutta yksi tontti kadun itäpäässä säästy. Etenkään Pankkikadun länsipään eteläreunalla ei ole juuri kaapeli- ja putkikaivantoja. Mahdollisesti 1600-1700 –luvun kulttuurikerroksia ja rakenteita on säilynyt katurakentamiselta itse kadun alla ja sen reunoilla.

Porvarinkatu

Vuonna 1649 Porvarinkatu oli kaupunkialuetta aina Topeliuksenpuistikolle saakka, josta asutus levisi vuoteen 1750 mennessä lähes Kustaa Aadolfinkadulle saakka. Osa katualueesta on entisen keskustorin kohdalla ja mm. vanha raatihuone oli ilmeisesti täsmälleen kadun kohdalla. Porvarinkadun itäisimmät korttelit säästyivät vuoden 1858 tulipalossa. Etenkin kadun eteläreunassa on paljon putki- ja kaapelikaivantoja, mutta pohjoispuoli on säästynyt paremmin. Mahdollisesti 1600-1700 –luvun kulttuurikerroksia ja rakenteita on säilynyt katurakentamiselta itse kadun alla ja sen reunoilla. Erityisesti on huomioitava raatihuoneen paikka.

Lybeckinkatu

Lybeckinkatu oli v. 1649 korttelialuetta aina Topeliuksenpuistikon kohdalla kulkevaan ojaan saakka ja sen itäpuolella oli kaupunkilaisten viljelyspalstoja tulliaidalle saakka lähellä Kustaa Aadolfinkatua. Vuonna 1750 tulliaita oli siirtynyt jo Kustaa Aadolfinkadulle ja kortteleita oli täällä saakka. Kadun itäisimmät korttelit säästyivät vuoden 1858 tulipalossa. Kaapeli- ja putkikaivannot on tehty lähinnä kadun eteläreunalle. Mahdollisesti 1600-1700 –luvun kulttuurikerroksia ja rakenteita on säilynyt katurakentamiselta itse kadun alla ja sen reunoilla. Lybeckinkadun pohjoispuoli Topeliuksenpuistikon ja Kustaa Aadolfinkadun välillä on rakentamaton ja sillä on hyvinkin voinut säilyä vanhaa kulttuurikerrosta. Se on syytä merkitä 1. luokan alueeksi.

*AKDG 4528:153.
Katualueen
pohjoispuolella oleva
puistolevitys.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

Lähtenmäenkatu

Varsinainen Lähtenmäenkatu oli vain aivan länsipäästään korttelialuetta vuonna 1806, mutta Lähtenmäenkadun jatkeena lännessä oleva alue on suurimmaksi osaksi ollut korttelialuetta jo v. 1649 lähtien. Osa itäisemmistä kortteleista säästyi vuoden 1858 kaupunkipalossa. Lähtenmäentien jatkeella ei ole lainkaan kaivantoja, yhtä poikittaista sähkökaapelia lukuun ottamatta, joten se voidaan 1600-1700 – luvun osiltaan luokitella 1. luokkaan kuuluvaksi. Mahdollisesti 1600-1700 –luvun kulttuurikerroksia ja rakenteita on säilynyt katurakentamiselta itse kadun alla ja sen reunoilla myös Lähtenmäentien itäosassa.

*AKDG 4528:154.
Rakentamaton osuus
Topeliuksenpuistikon
ja Kustaa
Aadolfinkadun välillä.
Kuvaaja: P. Pesonen.*

Kreivi Tottin katu

V. 1649 tulliaita oli Topeliuksenpuistikon itäpuolella ja vain aivan läntisin osa Kreivi Tottin katua oli korttelialueena. Tulliaita ja asutus siirtyivät länneemmäksi lähemmäs Kustaa Aadolfinkatua vuoteen 1750 mennessä. Kadun alueella olleet korttelit tuhoutuivat vuoden 1858 suurpalossa. Kadulla on

kaapelikaivantoja etenkin kadun pohjoisreunassa. Mahdollisesti 1600-1700 –luvun kulttuurikerroksia ja rakenteita on säilynyt katurakentamiselta itse kadun alla ja sen reunoilla.

Kalastajankuja

Asutus ulottui Kalastajankujan jatkeelle vasta 1806 mennessä jolloin kujan jatke lännessä oli korttelialueena. Alue säästyi vuoden 1858 tulipalossa. Tälle alueelle ei ole tehty kaapeli- tai putkikaivantoja, joten 1700-luvun lopun tai 1800-luvun alun kulttuurikerroksia on voinut säilyä alueella.

*AKDG 4528:150.
Rakentamaton
katuosuus
Topeliuksenpuistikon
ja Kustaa Aadolfin
kadun välillä. Kuvaaja:
P. Pesonen.*

Seminaarinkatu

Joen länsirannalla esiintyy rakennuksia ensimmäisen kerran vuoden 1841 kartalla (Gyldén), jolloin sinne on merkitty neljä rakennusta. Näistä pohjoisin oli oletettavasti kruununmakasiini (esiintyy v. 1858 kartalla) ja se on sijainnut nykyisen Seminaarinkadun alla, hieman sillankorvasta luoteeseen. Sillankupeessa on paljon vesi- ja viemärikaivantoja ja kadun alla on myös sähkökaapelikaivanto. Alueella saattaa silti olla jotain makasiiniin liittyviä arkeologisia jäännöksiä. Kruununmakasiini sjoittuu asemoinnin mukaan juuri Seminaarinkadun alle ja sen vierellä olevalle pysäköintialueelle. Täällä saattaa olla säilyneitä kulttuurikerroksia tai rakenteia 1700-luvun ja 1800-luvun taitteesta lähtien. Samaan alueeseen voinee laskea siltavahdin talon, jossa on nykyään kesäkahvila. Talo lienee 1800-luvulta, se saattaa olla siirretty.

*AKDG 4528:130.
Siltatupa ja
kruununmakasiinin
paikka
Seminaarinkadulla,
kiinteistö
89300606090025 ja
Seminaarinkatu.
Kuvaaja: P. Pesonen.*